

Brussel, 4 december 2019
(OR. en)

14824/19

Interinstitutioneel dossier:
2018/0216(COD)

AGRI 593
AGRILEG 210
AGRIFIN 86
AGRISTR 80
AGRIORG 94
CODEC 1734
CADREFIN 401

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	de delegaties
nr. Comdoc.:	9645/18 + COR 1 + ADD 1
Betreft:	Voorstel voor een VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1305/2013 van het Europees Parlement en de Raad en van Verordening (EU) nr. 1307/2013 van het Europees Parlement en de Raad <i>- Tekstvoorstellen van het voorzitterschap</i>

Delegations will find in the Annex the consolidated Finnish Presidency drafting suggestions on the abovementioned proposal.

Compared to the Commission proposal, the added text is marked in **bold and underlined** and [...] is used for deleted text.

TEKSTVOORSTELLEN VAN HET VOORZITTERSCHAP VOOR HET

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (Elfpo) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1305/2013 van het Europees Parlement en de Raad en van Verordening (EU) nr. 1307/2013 van het Europees Parlement en de Raad

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 42 en artikel 43, lid 2,

Gezien de Akte van Toetreding van 1979, en met name punt 6 van het daaraan gehechte Protocol nr. 4 betreffende katoen,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

¹ PB C van , blz. .

Gezien het advies van het Comité van de Regio's²,

Gezien het advies van de Rekenkamer,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

[De overwegingen worden later besproken.]

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

² PB C van , blz. .

TITEL I

ONDERWERP EN TOEPASSINGSGEBIED, TOEPASSELIJKE BEPALINGEN EN DEFINITIES

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

1. Bij deze verordening worden voorschriften vastgesteld met betrekking tot:
 - a) de algemene en specifieke doelstellingen die in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) moeten worden verwezenlijkt door middel van steun van de Unie die uit het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo) wordt gefinancierd, en de daarmee verband houdende indicatoren;
 - b) de interventietypes en de gemeenschappelijke vereisten voor de lidstaten voor het verwezenlijken van deze doelstellingen, en de bijbehorende financiële regelingen;
 - c) de door de lidstaten op te stellen strategische GLB-plannen, waarin streefcijfers worden vastgesteld, **de voorwaarden voor** interventies worden [...] **gespecificeerd** en financiële middelen worden toegewezen in aansluiting op de specifieke doelstellingen en de vastgestelde behoeften;
 - d) coördinatie en governance, alsmede monitoring, verslaglegging en evaluatie.
2. Deze verordening is van toepassing op steun van de Unie die uit het ELGF en het Elfpo wordt gefinancierd voor interventies die zijn omschreven in een door de lidstaten opgesteld en door de Commissie goedgekeurd strategisch GLB-plan voor de periode van 1 januari {2021} tot en met 31 december 2027 (**"de periode {2021}-2027"**).

Artikel 2
Toepasselijke bepalingen

1. Verordening (EU) nr. [horizontale verordening] van het Europees Parlement en de Raad³ en de op grond van die verordening vastgestelde bepalingen zijn van toepassing op de steun uit hoofde van deze verordening.
2. Hoofdstuk III van titel II, hoofdstuk II van titel III, en de artikelen 41 en 43 van Verordening (EU) nr. [verordening gemeenschappelijke bepalingen] van het Europees Parlement en de Raad⁴ zijn van toepassing op de steun die op grond van deze verordening uit het Elfpo wordt gefinancierd.

Artikel 3
Definities

[...] Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- a) "landbouwer": een natuurlijk of rechtspersoon dan wel een groep natuurlijke of rechtspersonen, ongeacht de rechtspositie van de groep en haar leden volgens het nationale recht, van wie het bedrijf zich bevindt binnen het territoriale toepassingsgebied van de Verdragen als omschreven in artikel 52 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) in samenhang met de artikelen 349 en 355 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en die een landbouwactiviteit uitoefent zoals **bepaald** door de lidstaten **overeenkomstig artikel 4, lid 1, punt a), van de onderhavige verordening;**
- b) "bedrijf": alle voor landbouwactiviteiten gebruikte en door een landbouwer beheerde eenheden op het grondgebied van eenzelfde lidstaat ;
- c) "interventie": een steuninstrument met een reeks subsidiabiliteitsvoorwaarden die door de lidstaten in de strategische GLB-plannen nader zijn omschreven op basis van een interventietype waarin deze verordening voorziet;

³ Verordening (EU) [...] van het Europees Parlement en de Raad van [datum] [volledige titel] (PB L).

⁴ Verordening (EU) [...] van het Europees Parlement en de Raad van [datum] [volledige titel] (PB L).

- d) "steunpercentage": het percentage van de overheidsbijdrage aan een verrichting. In het geval van financieringsinstrumenten wordt hiermee het brutosubsidie-equivalent van de steun bedoeld zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 20, van Verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie⁵;

d bis) "overheidsuitgaven": elke bijdrage aan de financiering van verrichtingen die afkomstig is uit de begroting van een nationale, regionale of lokale overheid, de begroting van de Unie voor het ELGF en het Elfpo, de begroting van publiekrechtelijke instanties of de begroting van verenigingen van overheden of publiekrechtelijke instanties;

- e) "onderling fonds": een door de lidstaat overeenkomstig zijn nationale wetgeving geaccrediteerd systeem dat de aangesloten landbouwers in de gelegenheid stelt zich te verzekeren en hun compensatiebetalingen uitkeert voor economische verliezen **in termen van volume of waarde of voor kosten in verband met de uitvoering van maatregelen om dierziekten of voor planten schadelijke organismen te bestrijden.**

- f) "verrichting":

- i) een project, contract, actie of groep projecten dat/die in het kader van [...] het betrokken [...] **strategisch GLB-plan** is geselecteerd;
- ii) in de context van financieringsinstrumenten, een [...] bijdrage **van een strategisch GLB-plan** aan een financieringsinstrument en de financiële steun die vervolgens uit dat financieringsinstrument aan de eindontvangers wordt verleend;

⁵ Verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PB L 193 van 1.7.2014, blz. 1).

- g) "intermediaire instantie": elke publiek- of privaatrechtelijke instantie, **inclusief regionale of lokale instanties, instanties voor regionale ontwikkeling en niet-gouvernementele organisaties**, die handelt onder de verantwoordelijkheid van een beheersautoriteit **of beheersautoriteit op regionaal niveau als bedoeld in artikel 110, lid 1, tweede alinea**, of namens die autoriteit taken verricht;
- h) "begunstigde", bij interventietypes voor plattelandsontwikkeling **als bedoeld in artikel 64**:
- i) een publiek- of privaatrechtelijke instantie, een entiteit met of zonder rechtspersoonlijkheid [...], een natuurlijke persoon **of een groep natuurlijke of rechtspersonen** die belast is met het opzetten, of het opzetten én uitvoeren, van verrichtingen;
 - ii) in de context van staatssteunregelingen, de [...] **onderneming** die de steun ontvangt;
 - iii) in de context van financieringsinstrumenten, de instantie die het holdingfonds opzet of, wanneer er geen holdingfondsstructuur is, de instantie die het specifieke fonds opzet of, indien de beheersautoriteit het financieringsinstrument beheert, de beheersautoriteit;
- i) "streefcijfers": vooraf vastgestelde waarden die aan het einde van de periode moeten zijn bereikt ten opzichte van de voor een specifieke doelstelling opgenomen resultaatindicatoren;
- j) "mijlpalen": tussentijdse [...], **vooraf voor een bepaald begrotingsjaar vastgestelde waarden** die op een bepaald tijdstip tijdens de periode die door het strategisch GLB-plan wordt bestreken, moeten zijn bereikt ten opzichte van de voor een specifieke doelstelling opgenomen **resultaat**indicatoren;
- k) **"AKIS": de combinatie van de organisatie van en de kennisstromen tussen personen, organisaties en instellingen die kennis voor de landbouw en aanverwante gebieden gebruiken en produceren (Agricultural Knowledge and Innovation System - kennis- en innovatiesysteem voor de landbouw).**

Artikel 4

In de strategische GLB-plannen te formuleren definities en voorwaarden

1. De lidstaten bepalen in hun strategisch GLB-plan **ten minste** een definitie van **en voorwaarden voor** "landbouwactiviteit", "landbouwareaal", "subsidiabele hectare" [...] en "jonge landbouwer", **volgens onderstaande lijnen**:
 - a) "landbouwactiviteit" wordt zodanig [...] **bepaald** dat daaronder de productie wordt verstaan van **zowel** landbouwproducten, **exclusief visserijproducten**, die zijn vermeld in bijlage I bij het VWEU, [...] **als** katoen en hakhout met korte omlooptijd, alsmede de instandhouding van het landbouwareaal in een staat die begrazing of teelt mogelijk maakt zonder dat daarvoor voorbereidende activiteiten nodig zijn die verder gaan dan activiteiten op basis van de gebruikelijke landbouwmethoden en -machines;
 - b) "landbouwareaal" wordt zodanig [...] **bepaald** dat dit begrip bouwland, blijvende teelten en blijvend grasland omvat. De begrippen "bouwland", "blijvende teelten" en "blijvend grasland" worden door de lidstaten nader gespecificeerd binnen het volgende kader:
 - i) "bouwland" is grond die voor de teelt van gewassen wordt gebruikt of daarvoor beschikbaar is, maar braak ligt, en omvat areaal dat is braakgelegd overeenkomstig de artikelen 22, 23 en 24 van Verordening (EG) nr. 1257/1999 van de Raad⁶, artikel 39 van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad⁷, artikel 28 van Verordening (EU) nr. 1305/2013 of **artikel 28**, artikel 65 **of GLMC-norm 9 als bedoeld in bijlage III** van de onderhavige verordening;

⁶ Verordening (EG) nr. 1257/1999 van de Raad van 17 mei 1999 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de landbouw (EOGFL) en tot wijziging en instelling van een aantal verordeningen (PB L 160 van 26.6.1999, blz. 80).

⁷ Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (Elfpo) (PB L 277 van 21.10.2005, blz. 1).

- ii) "blijvende teelten" zijn niet in de vruchtwisseling opgenomen teelten van gewassen, andere dan blijvend grasland, die de grond gedurende ten minste vijf jaar in beslag nemen en die geregeld een oogst opleveren, met inbegrip van producten van kwekerijen en hakhout met korte omlooptijd;
- iii) "blijvend grasland en blijvend weiland" (samen "blijvend grasland") is grond **met een natuurlijke of ingezaaide vegetatie van grassen of andere kruidachtige voedergewassen die** gedurende ten minste vijf jaar niet in de vruchtwisseling van het bedrijf werd opgenomen, **en, indien lidstaten daartoe besluiten, die gedurende ten minste vijf jaar niet is bewerkt of omgeploegd. Dit begrip kan ook andere soorten omvatten zoals struiken of bomen die kunnen worden begraasd en, indien de lidstaten daartoe besluiten, struiken of bomen die diervoeder produceren, mits de** [...] grassen [...] **en** andere kruidachtige voedergewassen [...] **blijven overheersen.** [...] **De lidstaten kunnen tevens besluiten om als blijvend grasland aan te merken:**
- **begraasbaar land dat deel uitmaakt van de gangbare plaatselijke praktijken, waarbij grassen en andere kruidachtige voedergewassen traditioneel niet overheersen in de graasgedeelten;**
 - **begraasbaar land waar grassen en andere kruidachtige voedergewassen niet overheersen of niet voorkomen in de graasgedeelten;**
- c) voor de toepassing van interventies in de vorm van rechtstreekse betalingen wordt "subsidiabele hectare" zodanig [...] **bepaald** dat [...] **deze term slaat op:**

- i) ieder landbouwareaal van het bedrijf dat, in de loop van het jaar waarvoor de steun wordt aangevraagd, wordt gebruikt voor een landbouwactiviteit of, indien het areaal ook voor niet-landbouwactiviteiten wordt gebruikt, overwegend voor landbouwactiviteiten wordt gebruikt, en ter beschikking van de landbouwer staat. Wanneer dit om milieu- of klimaatgerelateerde redenen terdege gerechtvaardigd is, kunnen de lidstaten besluiten dat subsidiabele hectaren:

- ____ [...] ook bepaalde arealen omvatten die slechts om de twee jaar voor landbouwactiviteiten worden gebruikt, of
- geen landbouwarealen omvatten die het resultaat zijn van een omzetting van niet-landbouwarealen, indien deze omzetting een negatief effect heeft op het klimaat of het milieu [...];

i bis) ieder areaal van het bedrijf:

- met landschapselementen die onder de behoudsverplichting van GLMC-norm 9 vallen als bedoeld in bijlage III;
- dat gebruikt wordt voor het bereiken van het minimumpercentage landbouwareaal bestemd voor niet-productieve elementen in het kader van GLMC-norm 9;
- dat, voor de duur van de betrokken verbintenis van de landbouwer, wordt ingesteld of gehandhaafd uit hoofde van een in artikel 28 bedoelde ecoregeling.

De lidstaten kunnen bepalen dat subsidiabele hectaren ook andere landschapselementen omvatten, mits zij de uitvoering van een landbouwactiviteit niet onnodig belemmeren. Voor blijvend grasland met geïsoleerde niet-subsidiabele elementen kunnen de lidstaten besluiten om vaste verlagingcoëfficiënten toe te passen om de subsidiabele oppervlakte te bepalen.

ii) **ieder areaal van het bedrijf** dat recht gaf op betalingen op grond van titel III, hoofdstuk II, afdeling 2, onderafdeling 2, van de onderhavige verordening of op grond van de basisbetalingsregeling of de regeling inzake een enkele areaalbetaling als vastgesteld in titel III van Verordening (EU) nr. 1307/2013, en dat [...] **geen** "subsidiabele hectare" **is** [...] **zoals bepaald door de lidstaten op basis van de punten i) en i bis)**;

- _____ als gevolg van de [...] **toepassing** van de Richtlijnen 92/43/EEG, 2009/147/EG of 2000/60/EG **op dit areaal**;

- _____ **als gevolg van de toepassing van een norm in het kader van GLMC-norm 2 als bedoeld in bijlage III bij deze verordening**;

- voor de looptijd van [...] **een bebossings**verbintenis van de individuele landbouwer, [...] uit hoofde van artikel 31 van Verordening (EG) nr. 1257/1999, artikel 43 van Verordening (EG) nr. 1698/2005, artikel 22 van Verordening (EU) nr. 1305/2013 **of de artikelen 65 en 68 van de onderhavige verordening**, of op grond van een nationale regeling waarvan de voorwaarden stroken met artikel 43, leden 1, 2 en 3, van Verordening (EG) nr. 1698/2005, artikel 22 van Verordening (EU) nr. 1305/2013 of de artikelen 65 en [...] **68** van de onderhavige verordening [...];
- voor de looptijd van [...] een **braakleggings**verbintenis van de individuele landbouwer, [...] uit hoofde van de artikelen 22, 23 en 24 van Verordening (EG) nr. 1257/1999, artikel 39 van Verordening (EG) nr. 1698/2005, artikel 28 van Verordening (EU) nr. 1305/2013 of artikel 65 van de onderhavige verordening.

Voor de productie van hennep gebruikte arealen vormen slechts subsidiabele hectaren indien het gehalte aan tetrahydrocannabinol van de gebruikte rassen maximaal 0,2% bedraagt;

- d) [...]
- e) "jonge landbouwer" wordt zodanig [...] **bepaald** dat wordt voorzien in:
 - i) een maximumleeftijd van ten hoogste veertig jaar;
 - ii) de voorwaarden om "bedrijfshoofd" te zijn; [...]
 - iii) [...]

De lidstaten kunnen verdere objectieve en niet-discriminerende eisen opnemen met betrekking tot passende opleiding en vaardigheden.

1 bis. De lidstaten kunnen in hun strategische GLB-plannen besluiten artikel 15 bis, artikel 17, lid 3, artikel 21, lid 1, artikel 22, lid 5, artikel 24, lid 1, artikel 28, lid 2, artikel 29, lid 1, artikel 34, artikel 66, lid 2, en artikel 70, lid 2, alleen toe te passen op "echte landbouwers" als bepaald overeenkomstig de tweede alinea.

De lidstaten kunnen in hun strategische GLB-plannen op basis van objectieve en niet-discriminerende criteria bepalen welke landbouwers worden beschouwd als "echte landbouwers". Indien de lidstaten als echte landbouwers beschouwen die landbouwers die voor het voorgaande jaar geen rechtstreekse betalingen hebben ontvangen boven een bepaald bedrag, mag dat bedrag niet hoger zijn dan 5 000 EUR.

2. De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 138 gedelegeerde handelingen vast te stellen die deze verordening aanvullen met voorschriften waarbij de toekenning van de betalingen afhankelijk wordt gesteld van het gebruik van gecertificeerd zaad van bepaalde hennepassen en met de procedure voor de bepaling van hennepassen en voor de verificatie van het in lid 1, punt c), genoemde tetrahydrocannabinolgehalte van die rassen met het oog op de volksgezondheid.

TITEL II

DOELSTELLINGEN EN INDICATOREN

Artikel 5

Algemene doelstellingen

De steun uit het ELGF en het Elfpo dient om de duurzame ontwikkeling van landbouw, voeding en plattelandsgebieden verder te verbeteren en draagt bij aan de verwezenlijking van de volgende algemene doelstellingen:

- a) bevorderen van een slimme, weerbare en gediversifieerde landbouwsector om voedselzekerheid te garanderen;
- b) intensiveren van milieuzorg en klimaatactie en bijdragen aan de verwezenlijking van de milieu- en klimaatgerelateerde doelstellingen van de Unie;
- c) versterken van de sociaal-economische structuur van de plattelandsgebieden.

Deze doelstellingen worden aangevuld met de horizontale doelstelling die erin bestaat de sector te moderniseren door kennis, innovatie en digitalisering in de landbouw en de plattelandsgebieden te stimuleren en te delen, en het benutten daarvan te bevorderen.

Artikel 6

Specifieke doelstellingen

[...] De algemene doelstellingen worden verwezenlijkt aan de hand van de volgende specifieke doelstellingen:

- a) ondersteunen van een leefbaar boerderij-inkomen en van weerbare boerderijen in de hele Unie om de voedselzekerheid te vergroten;
- b) vergroten van de marktgerichtheid en van het concurrentievermogen, onder meer door sterker te focussen op onderzoek, technologie en digitalisering;

- c) verbeteren van de positie van de landbouwers in de waardeketen;
- d) bijdragen tot klimaatmitigatie en -adaptatie en tot duurzame energie;
- e) bevorderen van duurzame ontwikkeling en efficiënt beheer van natuurlijke hulpbronnen zoals water, bodem en lucht;
- f) bijdragen tot de bescherming van de biodiversiteit, versterken van ecosystemendiensten en in stand houden van habitats en landschappen;
- g) aantrekken **en behouden** van jonge landbouwers en vergemakkelijken van bedrijfsontwikkeling in plattelandsgebieden;
- h) bevorderen van de werkgelegenheid, groei, **gendergelijkheid**, sociale inclusie en lokale ontwikkeling in plattelandsgebieden, ook in de bio-economie en de duurzame bosbouw;
- i) beter inspelen door de EU-landbouw op de maatschappelijke verwachtingen inzake voedsel en gezondheid, onder meer wat betreft veilig, voedzaam en duurzaam **geproduceerd** voedsel, voedselverspilling en dierenwelzijn.

[...]

Artikel 7

Indicatoren

1. De verwezenlijking van de in **de artikelen 5 en 6** [...] bedoelde doelstellingen wordt beoordeeld aan de hand van **de in bijlage I opgenomen** gemeenschappelijke output-, resultaat-, impact- **en context** indicatoren. **Deze** [...] gemeenschappelijke indicatoren omvatten:
 - a) outputindicatoren met betrekking tot de gerealiseerde output van de ondersteunde interventies;

- b) resultaatindicatoren die op de desbetreffende specifieke doelstellingen betrekking hebben en worden gebruikt om gekwantificeerde mijlpalen en streefcijfers voor die specifieke doelstellingen in de strategische GLB-plannen vast te stellen en om de voortgang in de richting van de streefcijfers te beoordelen [...];
- c) impactindicatoren die op de in **de artikelen 5 en 6** [...] vastgestelde doelstellingen betrekking hebben en worden gebruikt in het kader van de strategische GLB-plannen en in het kader van het GLB;

d) contextindicatoren als bedoeld in artikel 103, lid 2, en opgenomen in bijlage I.

[...]

- 2. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 138 gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van bijlage I teneinde de gemeenschappelijke output-, resultaat-, [...] impact- **en context**indicatoren aan te passen, **mits dit beperkt blijft tot het verhelpen van technische problemen die de lidstaten** bij de toepassing ervan hebben vastgesteld [...].

TITEL III

GEMEENSCHAPPELIJKE VEREISTEN EN INTERVENTIETYPES

HOOFDSTUK I

GEMEENSCHAPPELIJKE VEREISTEN

AFDELING 1

ALGEMENE BEGINSELEN

Artikel 8

[...] Strategische aanpak

De lidstaten streven de doelstellingen van titel II na door overeenkomstig **hun respectieve beoordelingen van de behoeften en** de in dit hoofdstuk vastgestelde gemeenschappelijke vereisten interventies te omschrijven op basis van de in de hoofdstukken II, III en IV, van deze titel vastgestelde interventietypes.

Artikel 9

Algemene beginselen

De lidstaten ontwerpen de interventies in hun strategische GLB-plannen **en de in artikel 12 bedoelde GLMC-normen** in overeenstemming met het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en de algemene beginselen van het recht van de Unie.

De lidstaten zorgen ervoor dat de interventies **en de in artikel 12 bedoelde GLMC-normen** worden vastgesteld op basis van objectieve en niet-discriminerende criteria, verenigbaar zijn met de interne markt en de mededinging niet verstoren.

De lidstaten stellen het rechtskader voor de toekenning van de steun van de Unie aan de begunstigden vast [...] **overeenkomstig** het strategisch GLB-plan en [...] de beginselen en vereisten van de onderhavige verordening en Verordening (EU) [horizontale verordening].

Artikel 10

Binnenlandse steun in het kader van de WTO

1. De lidstaten [...] **ontwerpen** de interventies op basis van de in bijlage II bij deze verordening vermelde interventietypes, met inbegrip van de in artikel 4 [...] vastgestelde definities **en voorwaarden, en wel zodanig dat zij beantwoorden aan de criteria** van bijlage 2 bij de Landbouwovereenkomst van de WTO.

[...] **Met name** de basisinkomenssteun voor duurzaamheid, de aanvullende herverdelende inkomenssteun voor duurzaamheid, de aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers en de regelingen voor klimaat en milieu **beantwoorden aan de criteria van de punten van bijlage 2 bij de Landbouwovereenkomst van de WTO die voor die interventies in bijlage II bij deze verordening zijn opgenomen. Voor andere interventies zijn de punten van bijlage 2 bij de Landbouwovereenkomst van de WTO die in bijlage II bij deze verordening staan indicatief, en die interventies** mogen in plaats daarvan aan een ander punt van bijlage 2 bij de WTO-overeenkomst inzake de landbouw voldoen wanneer dat in het strategisch GLB-plan wordt gerechtvaardigd.

2. [...] *

* Aan het einde van overweging 20 het volgende toevoegen: **"Met name de gewasspecifieke betaling voor katoen in deze verordening dient zo te worden geregeld dat de bepalingen van de "blauwe doos" worden nageleefd."**

AFDELING 2

CONDITIONALITEIT

Artikel 11

Beginsel en toepassingsgebied

1. De lidstaten nemen in hun strategische GLB-plannen een conditionaliteitsregeling op grond waarvan aan **landbouwers en andere** begunstigden die rechtstreekse betalingen krachtens hoofdstuk II van deze titel of jaarlijkse premies krachtens de artikelen 65, 66 en 67 ontvangen, een administratieve sanctie wordt opgelegd wanneer zij niet voldoen aan de uit het recht van de Unie voortvloeiende beheerseisen en de in het strategisch GLB-plan vastgestelde en in bijlage III vermelde **GLMC**-normen [...], met betrekking tot de volgende specifieke gebieden:
 - a) klimaat en milieu;
 - b) volksgezondheid, diergezondheid en gezondheid van planten;
 - c) dierenwelzijn.
2. [...]
3. De in bijlage III bedoelde rechtshandelingen betreffende de uit de regelgeving voortvloeiende beheerseisen gelden in de toepasselijke versie en, in het geval van richtlijnen, zoals geïmplementeerd door de lidstaten.
4. Voor de toepassing van deze afdeling wordt onder "uit de regelgeving voortvloeiende beheerseis" verstaan elke in een bepaalde rechtshandeling vastgestelde afzonderlijke beheerseis die voortvloeit uit het recht van de Unie als bedoeld in bijlage III die inhoudelijk verschilt van de andere in diezelfde handeling gestelde eisen.

Artikel 12

Verplichtingen van de lidstaten op het gebied van een goede landbouw- en milieuconditie van grond

1. De lidstaten zien erop toe dat alle landbouwarealen, met inbegrip van grond die niet langer voor productiedoeleinden wordt gebruikt, in een goede landbouw- en milieuconditie [...] **worden** gehouden. De lidstaten stellen op nationaal of regionaal niveau [...] **met betrekking tot elke GLMC-norm als vermeld in bijlage III** minimumnormen [...] vast voor **landbouwers en andere** begunstigen, overeenkomstig de in **die** bijlage [...] bedoelde hoofddoelstelling van de normen. **Bij de vaststelling van de normen** [...] houden **de lidstaten** [...] rekening met, **in voorkomend geval, de boerderijomvang, de structuur van de landbouwbedrijven**, de specifieke kenmerken van de betrokken arealen, met inbegrip van de bodem- en klimaatgesteldheid, de bestaande landbouwsystemen, landgebruik [...] **zoals het percentage bosarealen**, [...] landbouwpraktijken [...] **en de specifieke kenmerken van ultraperifere gebieden**.
2. Ten aanzien van de in bijlage III vastgestelde hoofddoelstellingen kunnen de lidstaten normen voorschrijven die de in die bijlage voor die hoofddoelstellingen vastgestelde normen aanvullen. De lidstaten stellen evenwel geen minimumnormen vast voor andere hoofddoelstellingen dan de hoofddoelstellingen die in bijlage III zijn vastgesteld*.
3. [...]

[...]

* Aanvullende specificatie in overweging 22: "**De nationale normen kunnen in ontwerp verschillen van regio tot regio, of gericht zijn op bepaalde gebieden of boerderijen waar zulke aanpassingen gerechtvaardigd zijn vanwege variaties in de kenmerken van het gebied of de boerderijen.**"

4. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 138 gedelegeerde handelingen vast te stellen die deze verordening aanvullen met regels [...] **om een gelijk speelveld te waarborgen wat betreft de berekeningsmethode, en die tegelijk de mogelijkheid bieden aanpassingen aan te brengen aan de verhouding in GLMC-norm** 1 als bedoeld in bijlage III [...].

AFDELING 3

BEDRIJFSADVIESDIENSTEN VOOR DE LANDBOUW

Artikel 13

Bedrijfsadviesdiensten voor de landbouw

1. De lidstaten nemen in het strategisch GLB-plan een systeem op voor het verstrekken van **openbare of particuliere** diensten die landbouwers en andere begunstigden van de GLB-steun adviseren over grondbeheer en boerderijbeheer ("bedrijfsadviesdiensten voor de landbouw"). **De lidstaten kunnen gebruik maken van bestaande systemen.**
2. De bedrijfsadviesdiensten voor de landbouw bestrijken de economische, ecologische en sociale dimensies en verstrekken actuele technologische en wetenschappelijke informatie die is ontwikkeld in het kader van onderzoek en innovatie. Zij zijn geïntegreerd in [...] AKIS [...].
3. De lidstaten zien erop toe dat het aan de boerderijen verstrekte advies onpartijdig is en dat de adviseurs geen belangenconflicten hebben.

4. De bedrijfsadviesdiensten voor de landbouw bestrijken ten minste het volgende:
- a) alle in het strategisch GLB-plan vastgestelde vereisten, voorwaarden en beheersverbintenissen die van toepassing zijn op landbouwers en andere begunstigten, met inbegrip van de vereisten en normen in het kader van de conditionaliteit en de voorwaarden voor [...] **interventies** alsmede informatie over de financiële instrumenten en bedrijfsplannen die op grond van het strategisch GLB-plan zijn vastgesteld;
 - b) de door de lidstaten vastgestelde voorschriften voor de uitvoering van Richtlijn 2000/60/EG, Richtlijn 92/43/EEG, Richtlijn 2009/147/EG, Richtlijn 2008/50/EG, Richtlijn (EU) 2016/2284, Verordening (EU) 2016/2031, Verordening (EU) 2016/429, artikel 55 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad⁸ en Richtlijn 2009/128/EG;
 - c) de landbouwpraktijken ter voorkoming van de ontwikkeling van antimicrobiële resistentie als vastgesteld in de mededeling "Een Europees "één gezondheid"-actieplan tegen antimicrobiële resistentie"⁹;
 - d) risicobeheer [...];
 - e) steun voor innovatie, met name voor de voorbereiding en uitvoering van projecten van operationele groepen in het kader van het Europees Innovatiepartnerschap voor productiviteit en duurzaamheid in de landbouw als bedoeld in artikel 114;
 - f) [...] digitale technologieën in de landbouw en de plattelandsgebieden als bedoeld in artikel 102, punt b);

⁸ Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad (PB L 309 van 24.11.2009, blz. 1).

⁹ "Een Europees "één gezondheid"-actieplan tegen antimicrobiële resistentie (AMR)" (COM(2017) 339 final).

f bis) uiterlijk vanaf {2023} het gebruik van het

landbouwbedrijfsduurzaamheidsinstrument voor nutriënten, dat de Commissie in samenwerking met de lidstaten zal ontwikkelen. Dit instrument is een digitale toepassing die voorziet in een nutriëntenbalans op basis van informatie van de boerderij, wettelijke voorschriften inzake nutriënten en beschikbare informatie uit bodemanalyses. Als alternatief kunnen de lidstaten een ander digitaal instrument gebruiken dat hetzelfde doel vervult. De Commissie kan de lidstaten ondersteunen met eisen inzake gegevensopslag en inzake gegevensverwerkingsdiensten.

HOOFDSTUK II

INTERVENTIETYPES IN DE VORM VAN RECHTSTREEKSE BETALINGEN

AFDELING 1

INTERVENTIETYPES, [...] VERLAGING EN MINIMUMVEREISTEN

Artikel 14

Interventietypes in de vorm van rechtstreekse betalingen

- [...] **1.** De interventietypes uit hoofde van dit hoofdstuk kunnen de vorm aannemen van ontkoppelde en gekoppelde rechtstreekse betalingen.
- [...] **2.** Bij de ontkoppelde rechtstreekse betalingen gaat het om:
- a) basisinkomenssteun voor duurzaamheid;
 - b) aanvullende herverdelende inkomenssteun voor duurzaamheid;
 - c) aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers;
 - d) regelingen voor klimaat en milieu.
- [...] **3.** Bij de gekoppelde rechtstreekse betalingen gaat het om:
- a) gekoppelde inkomenssteun;
 - b) de gewasspecifieke betaling voor katoen.

Artikel 15
Verlaging van betalingen

1. [De lidstaten verlagen het bedrag aan rechtstreekse betalingen dat op grond van dit hoofdstuk voor een bepaald kalenderjaar aan een landbouwer wordt toegekend en hoger is dan [60 000] EUR, als volgt:
 - a) met minimaal [25]% voor de tranche tussen [60 000 EUR en 75 000 EUR];
 - b) met minimaal [50]% voor de tranche tussen [75 000 EUR en 90 000 EUR];
 - c) met minimaal [75]% voor de tranche tussen [90 000 EUR en 100 000 EUR];
 - d) met [100]% voor het bedrag boven [100 000] EUR.]
2. Voordat de lidstaten lid 1 toepassen, [...] **kunnen** zij op het bedrag aan rechtstreekse betalingen dat op grond van dit hoofdstuk voor een bepaald kalenderjaar aan een landbouwer wordt toegekend, de volgende bedragen in mindering brengen:
 - a) de aan een landbouwactiviteit gekoppelde lonen die door de landbouwer zijn aangegeven, met inbegrip van belastingen en sociale bijdragen op de arbeid; [...]
 - b) de equivalente kosten van regelmatige en onbetaalde arbeid die gekoppeld zijn aan een landbouwactiviteit die wordt uitgeoefend door op de betrokken boerderij werkende personen die geen loon ontvangen of minder loon ontvangen dan het bedrag dat gewoonlijk voor de geleverde diensten wordt betaald, maar worden beloond uit de economische opbrengsten van het landbouwbedrijf.

Voor de berekening van de in de punten a) en b) bedoelde bedragen hanteren de lidstaten de **methode die nader wordt omschreven in hun strategische GLB-plannen** [...].

3. De geraamde opbrengst van de verlaging van de betalingen wordt in de eerste plaats gebruikt om bij te dragen in de financiering van de aanvullende herverdelende inkomenssteun voor duurzaamheid, **indien deze door die lidstaat wordt toegepast**, en vervolgens in de financiering van andere interventies die tot de ontkoppelde rechtstreekse betalingen behoren.

De lidstaten kunnen de opbrengst ook geheel of gedeeltelijk, door middel van een overheveling, gebruiken voor de financiering van interventietypes in het kader van het Elfpo als omschreven in hoofdstuk IV. Een dergelijke overheveling naar het Elfpo wordt opgenomen in de financiële tabellen van het strategisch GLB-plan en kan overeenkomstig artikel 90 in 2023 worden herzien. De op grond van artikel 90 vastgestelde maxima voor overhevelingen van middelen uit het ELGF naar het Elfpo zijn hierop niet van toepassing.

4. De Commissie [...] **kan** [...] **uitvoerings**handelingen vaststellen [...] **met uniforme voorwaarden** voor de berekening van de in lid 1 bedoelde verlaging van de betalingen [...] **teneinde gedetailleerde regels te verschaffen voor de** [...] verdeling van de middelen onder de gerechtigde [...] **landbouwers**.

Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 139, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 15a

Minimumvereisten

- 1. De lidstaten stellen een minimumareaal vast en kennen geen rechtstreekse betalingen toe aan landbouwers van wie het subsidiabele areaal van het bedrijf waarvoor de rechtstreekse betalingen worden aangevraagd, lager is dan dit minimumareaal.**

Als alternatief kunnen de lidstaten een minimumbedrag aan rechtstreekse betalingen vaststellen die aan een landbouwer kunnen worden toegekend.

Wanneer een lidstaat heeft besloten een minimumareaal overeenkomstig de eerste alinea vast te stellen, stelt hij niettemin een minimumbedrag overeenkomstig de tweede alinea vast voor landbouwers die diergerelateerde gekoppelde steun ontvangen en die minder hectaren bezitten dan het minimumareaal.

Bij de vaststelling van het minimumareaal of het minimumbedrag zorgen de lidstaten ervoor dat de rechtstreekse betalingen uitsluitend kunnen worden toegekend aan landbouwers indien:

- a) het beheer van de betalingen niet leidt tot buitensporige administratieve lasten, en
- b) de desbetreffende bedragen een effectieve bijdrage leveren aan de in artikel 6 vastgelegde doelstellingen waaraan de rechtstreekse betalingen bijdragen.

2. De betrokken lidstaat kan besluiten om dit artikel niet toe te passen op de kleinere eilanden in de Egeïsche Zee.

AFDELING 2

ONTKOPPELDE RECHTSTREEKSE BETALINGEN

ONDERAFDELING 1

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 16

*[...] **Algemene** vereisten voor het ontvangen van ontkoppelde rechtstreekse betalingen*

1. De lidstaten kennen ontkoppelde rechtstreekse betalingen toe onder de voorwaarden die in deze afdeling zijn vastgesteld en door hen nader zijn gespecificeerd in hun strategische GLB-plannen.

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

ONDERAFDELING 2

BASISINKOMENSSTEUN VOOR DUURZAAMHEID

Artikel 17

Algemene regels

1. De lidstaten verstrekken basisinkomenssteun voor duurzaamheid ("basisinkomenssteun") onder de voorwaarden die in deze onderafdeling zijn vastgesteld en door hen nader zijn gespecificeerd in hun strategische GLB-plannen.
2. De lidstaten verstrekken de basisinkomenssteun in de vorm van een jaarlijkse ontkoppelde betaling per subsidiabele hectare.
3. Onverminderd de artikelen 19 tot en met 24 wordt de basisinkomenssteun toegekend voor elke subsidiabele hectare die door een [...] landbouwer wordt aangegeven.

Artikel 18
Steunbedrag per hectare

1. Tenzij de lidstaten besluiten de basisinkomenssteun toe te kennen op basis van de in artikel 19 bedoelde betalingsrechten, wordt de steun in de vorm van een uniform bedrag per hectare betaald.
2. De lidstaten kunnen besluiten om het bedrag van de basisinkomenssteun per hectare te differentiëren naar groepen gebieden met vergelijkbare sociaaleconomische of agronomische omstandigheden, **waaronder traditionele vormen van landbouw, zoals extensieve begrazing**.

Artikel 19
Betalingsrechten

1. Lidstaten die de in titel III, hoofdstuk I, afdeling 1, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 vastgestelde basisbetalingsregeling hebben toegepast, kunnen besluiten de basisinkomenssteun op basis van betalingsrechten toe te kennen overeenkomstig de artikelen 20 tot en met 24 van de onderhavige verordening.
2. Als lidstaten die de in titel III, hoofdstuk I, afdeling 1, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 vastgestelde basisbetalingsregeling hebben toegepast, besluiten de basisinkomenssteun niet **langer** op basis van betalingsrechten toe te kennen, vervallen de op grond van Verordening (EU) nr. 1307/2013 toegewezen betalingsrechten op 31 december [...] **van het jaar dat voorafgaat aan het jaar met ingang waarvan het besluit van toepassing wordt**.

Artikel 20

Waarde van betalingsrechten en convergentie*

1. De lidstaten stellen de waarde per eenheid van de betalingsrechten vóór convergentie overeenkomstig dit artikel vast door de waarde van de betalingsrechten proportioneel aan te passen aan hun overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1307/2013 voor het claimjaar 2020 vastgestelde waarde en de daarmee samenhangende betaling voor het claimjaar 2020 voor landbouwpraktijken die gunstig zijn voor klimaat en milieu als vastgesteld in titel III, hoofdstuk III, van die verordening.
2. De lidstaten kunnen besluiten om de waarde van de betalingsrechten te differentiëren overeenkomstig artikel 18, lid 2.
3. **Elke** lidstaat stelt [...] uiterlijk in het claimjaar 2026 de maximumwaarde van de **individuele** betalingsrechten vast voor de lidstaat of voor elke [...] in artikel 18, lid 2, **bedoelde** [...] groep gebieden.
4. Als de overeenkomstig lid 1 bepaalde waarde van de betalingsrechten binnen een lidstaat of een [...] in artikel 18, lid 2, **bedoelde** [...] groep gebieden niet uniform is, zorgt **de betrokken** lidstaat [...] ervoor dat de waarde van de betalingsrechten uiterlijk in het claimjaar 2026 naar een uniforme eenheidswaarde convergeert.
5. Met het oog op de toepassing van lid 4 **zorgt elke lidstaat** [...] ervoor dat uiterlijk in het claimjaar 2026 alle betalingsrechten een waarde hebben van minimaal 75% van het voor het claimjaar 2026 geplande gemiddelde eenheidsbedrag voor de basisinkomenssteun dat in het overeenkomstig artikel 106 [...] **goedgekeurde** [...] strategisch GLB-plan **van die lidstaat** is vastgesteld voor de lidstaat of de [...] in artikel 18, lid 2, **bedoelde** [...] gebieden.

* Er zij op gewezen dat een "amnestieclausule" (met betrekking tot de wettigheid en regelmatigheid van volgens de huidige regels toegekende betalingsrechten) is opgenomen in artikel 5 van de voorgestelde "overgangsverordening".

6. De lidstaten financieren de verhogingen van de waarde van de betalingsrechten die nodig zijn om aan de leden 4 en 5 te voldoen, door gebruik te maken van eventuele **bedragen die beschikbaar komen door** [...] de toepassing van lid 3 [...] en, indien nodig, door het verschil te verkleinen tussen de overeenkomstig lid 1 bepaalde waarde per eenheid van de betalingsrechten en het voor het claimjaar 2026 geplande gemiddelde eenheidsbedrag voor de basisinkomenssteun dat in het overeenkomstig artikel 106 [...] **goedgekeurde** [...] strategisch GLB-plan is vastgesteld voor de lidstaat of de [...] in artikel 18, lid 2, **bedoelde** [...] gebieden.

De lidstaten kunnen besluiten om de verlaging toe te passen op alle betalingsrechten of een deel daarvan waarvan de overeenkomstig lid 1 bepaalde waarde hoger is dan het voor het claimjaar 2026 geplande gemiddelde eenheidsbedrag voor de basisinkomenssteun dat in het overeenkomstig artikel 106 [...] **goedgekeurde** [...] strategisch GLB-plan is vastgesteld voor de lidstaat of de [...] in artikel 18, lid 2, **bedoelde** [...] gebieden.

7. De in lid 6 bedoelde verlagingen worden gebaseerd op objectieve en niet-discriminerende criteria. Onverminderd **de** [...] overeenkomstig lid 5 vastgestelde minimum**waarde** kunnen die criteria inhouden dat een maximale daling van minstens 30% wordt vastgesteld.

Artikel 21

Activering van betalingsrechten

1. De lidstaten **die hebben besloten steun te verstrekken op basis betalingsrechten,** verlenen **basisinkomenssteun** aan [...] landbouwers die beschikken over betalingsrechten, in eigendom of gehuurd, na activering van die betalingsrechten. De lidstaten zien erop toe dat [...] landbouwers, met het oog op de activering van de betalingsrechten, aangifte doen van de aan een betalingsrecht gebonden subsidiabele hectaren.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de betalingsrechten, ook in het geval van feitelijke of verwachte vererving, uitsluitend worden geactiveerd in de lidstaat of in de in artikel 18, lid 2, **bedoelde** [...] groep gebieden waar zij zijn toegewezen.
3. De lidstaten zorgen ervoor dat geactiveerde betalingsrechten recht geven op betaling op basis van het daarin vastgestelde bedrag.

Artikel 22

Reserves van betalingsrechten

1. Elke lidstaat die besluit de basisinkomenssteun op basis van betalingsrechten te verlenen, beheert een nationale reserve.
2. In afwijking van lid 1 kunnen lidstaten, wanneer zij overeenkomstig artikel 18, lid 2, besluiten de basisinkomenssteun te differentiëren, besluiten om voor elke in [...] dat artikel **bedoelde** [...] groep gebieden een reserve aan te leggen.
3. [...] **Indien** lidstaten **besluiten de definitie van "echte landbouwer" en de voorwaarden in artikel 4, lid 1, toe te passen, zien ze** [...] erop toe dat betalingsrechten uit de reserve uitsluitend aan **dergelijke** [...] landbouwers worden toegewezen.
4. De lidstaten gebruiken hun reserve om bij voorrang betalingsrechten toe te wijzen aan de volgende landbouwers:
 - a) jonge landbouwers die onlangs voor het eerst een bedrijf hebben opgericht;
 - b) landbouwers die onlangs voor het eerst als bedrijfshoofd een bedrijf hebben opgericht en een passende opleiding hebben genoten of over de nodige vaardigheden beschikken zoals die door de lidstaten voor jonge landbouwers zijn [...] **bepaald**.

5. De lidstaten wijzen betalingsrechten toe aan of verhogen de waarde van de bestaande betalingsrechten van [...] landbouwers die daarop recht hebben op grond van een definitieve gerechtelijke uitspraak of een definitief bestuursrechtelijk besluit van de bevoegde autoriteit van een lidstaat. De lidstaten zien erop toe dat die [...] landbouwers op een door de lidstaat vast te stellen datum het aantal betalingsrechten en de waarde daarvan ontvangen die in die uitspraak of dat besluit zijn vastgesteld.
6. De lidstaten zorgen ervoor dat de reserve door middel van een lineaire verlaging van de waarde van alle betalingsrechten wordt aangevuld wanneer de reserve niet volstaat voor de toewijzing van betalingsrechten overeenkomstig de leden 4 en 5.
7. De lidstaten kunnen aanvullende regels inzake het gebruik van de reserve vaststellen en bepalen in welke gevallen wordt overgegaan tot het aanvullen van de reserve. [...] **Indien de reserve wordt aangevuld** door middel van een lineaire verlaging van de waarde van [...] betalingsrechten, **is die lineaire verlaging van toepassing op alle betalingsrechten op nationaal niveau of, indien de lidstaten de afwijking van lid 2 toepassen, het niveau van de betrokken groep gebieden als bedoeld in artikel 18, lid 2.**
8. De lidstaten stellen de waarde van de uit de reserve toegewezen nieuwe betalingsrechten vast op de gemiddelde nationale waarde van de betalingsrechten in het jaar van toewijzing of op de gemiddelde waarde van de betalingsrechten voor elke in artikel 18, lid 2, **bedoelde** [...] groep gebieden in het jaar van toewijzing.
9. De lidstaten kunnen besluiten de waarde van de bestaande betalingsrechten te verhogen tot de gemiddelde nationale waarde in het jaar van toewijzing of tot de gemiddelde waarde voor elke in artikel 18, lid 2, **bedoelde** [...] groep gebieden in het jaar van toewijzing.

Artikel 23

[...] Uitvoeringsbevoegdheden

De Commissie [...] **kan** [...] **uitvoerings**handelingen vaststellen [...] **met eenvormige voorwaarden inzake**:

- a) het aanleggen van de reserve;

[...]

- c) de inhoud van de aangifte en de vereisten inzake de activering van de betalingsrechten.

Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 139, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 24

Overdrachten van betalingsrechten

1. Behalve in het geval van overdracht door feitelijke of verwachte vererving worden betalingsrechten uitsluitend overgedragen aan een [...] **in dezelfde lidstaat gevestigde** landbouwer.
2. Wanneer de lidstaten overeenkomstig artikel 18, lid 2, besluiten de basisinkomenssteun te differentiëren, worden de betalingsrechten uitsluitend overgedragen binnen de groep gebieden waar ze zijn toegewezen.

Artikel 25

[...] **B**etaling voor kleine landbouwers

De lidstaten kunnen aan kleine landbouwers zoals gedefinieerd door de lidstaten, betalingen in de vorm van een [...] **vast** bedrag **of een bedrag per hectare, tot een door de lidstaten vast te leggen maximaantal hectaren,** toekennen ter vervanging van de rechtstreekse betalingen in het kader van deze afdeling en afdeling 3 van dit hoofdstuk. De lidstaten ontwerpen de overeenkomstige interventie in het strategisch GLB-plan op zodanige wijze dat zij facultatief is voor de landbouwers.

De lidstaten kunnen besluiten om voor verschillende areaaldrempels verschillende vaste bedragen of verschillende bedragen per hectare vast te stellen.

ONDERAFDELING 3

AANVULLENDE INKOMENSSTEUN

Artikel 26

Aanvullende herverdelende inkomenssteun voor duurzaamheid

1. De lidstaten [...] **kunnen** aanvullende herverdelende inkomenssteun voor duurzaamheid ("herverdelende inkomenssteun") verstrekken onder de in dit artikel vervatte voorwaarden zoals die door hen nader zijn gespecificeerd in hun strategische GLB-plannen.
2. De lidstaten **die de herverdelende inkomenssteun implementeren,** zorgen voor een herverdeling van de [...] **rechtstreekse betalingen** [...] van **grotere** naar kleinere of middelgrote **bedrijven** door aan de landbouwers die recht hebben op een betaling in het kader van de in artikel 17 bedoelde basisinkomenssteun, herverdelende inkomenssteun te verstrekken in de vorm van een jaarlijkse ontkoppelde betaling per subsidiabele hectare.

3. De lidstaten die de **herverdelende inkomenssteun implementeren**, stellen **op nationaal of regionaal niveau, wat kan overeenkomen met de in artikel 18, lid 2, bedoelde groepen gebieden**, een bedrag per hectare of verschillende bedragen voor verschillende reeksen hectaren vast, alsmede het maximumaantal hectaren per landbouwer waarvoor de herverdelende inkomenssteun wordt betaald.
4. Het voor een bepaald claimjaar geplande bedrag per hectare mag niet hoger zijn dan het nationale gemiddelde bedrag van de rechtstreekse betalingen per hectare voor dat claimjaar.
5. Het nationale gemiddelde bedrag van de rechtstreekse betalingen per hectare wordt gedefinieerd als de verhouding tussen het nationale maximum voor rechtstreekse betalingen voor een bepaald claimjaar als vastgesteld in bijlage IV, en de totale geplande outputs voor de basisinkomenssteun voor dat claimjaar, uitgedrukt in hectaren.

Artikel 27

Aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers

1. De lidstaten kunnen aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers verstrekken onder de voorwaarden die in dit artikel zijn vastgesteld en door de lidstaten nader zijn gespecificeerd in hun strategische GLB-plannen.
2. Als onderdeel van hun verplichting om aan de in artikel 6[...], punt g), vastgestelde specifieke doelstelling [...] bij te dragen en om **overeenkomstig artikel 86, lid 4, aan deze doelstelling een in bijlage X opgenomen minimumbedrag** te besteden [...] kunnen de lidstaten aanvullende inkomenssteun verstrekken aan jonge landbouwers die zich onlangs voor het eerst hebben gevestigd en die recht hebben op een betaling in het kader van de in artikel 17 bedoelde basisinkomenssteun.

De lidstaten kunnen besluiten gedurende de rest van de in artikel 50, lid 5, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 bedoelde periode de steun in het kader van dit artikel te verlenen aan landbouwers die op grond van dat artikel steun ontvangen.

3. De aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers wordt verleend in de vorm van een jaarlijkse ontkoppelde betaling per subsidiabele hectare of een vast bedrag. De lidstaten kunnen besluiten de steun in het kader van dit artikel alleen te verlenen voor een maximumaantal hectaren per jonge landbouwer.

ONDERAFDELING 4

REGELINGEN VOOR KLIMAAT EN MILIEU

Artikel 28

Regelingen voor klimaat en milieu

1. De lidstaten {verstrekken} steun voor vrijwillige regelingen voor klimaat en milieu ("ecoregelingen") onder de voorwaarden die in dit artikel zijn vastgesteld en door hen nader zijn gespecificeerd in hun strategische GLB-plannen.
2. De lidstaten {steunen} in het kader van dit [...] **artikel** [...] landbouwers **of groepen landbouwers** die verbintenissen aangaan om op subsidiabele hectaren landbouwpraktijken toe te passen die gunstig zijn voor het klimaat en het milieu. **Indien lidstaten besluiten lid 6, punt b), van dit artikel toe te passen, kunnen verbintenissen worden aangegaan voor subsidiabele hectaren of grootvee-eenheden.**
3. De lidstaten stellen de lijst op van landbouwpraktijken die gunstig zijn voor het klimaat en het milieu. **Die praktijken zijn van dien aard dat ze voldoen aan een of meer van de specifieke milieu- en klimaatgerelateerde doelstellingen in artikel 6, punten d), e) en f), en kunnen ook bijdragen tot de doelstellingen in de punten h) en i) van dat artikel.**

4. [...]
5. In het kader van dit [...] **artikel** verrichten de lidstaten uitsluitend betalingen voor verbintenissen die:
- a) verder gaan dan de betrokken uit de regelgeving voortvloeiende beheerseisen en de desbetreffende **GLMC**-normen [...] die op grond van hoofdstuk I, afdeling 2, van deze titel zijn vastgesteld;
 - b) verder gaan dan de **toepasselijke** minimumvoorschriften voor het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen, dierenwelzijn en andere eisen die **ter zake** zijn vastgesteld in het nationale recht en het recht van de Unie;
 - c) verder gaan dan de voorwaarden voor de instandhouding van het landbouwareaal overeenkomstig artikel 4, lid 1, punt a);
 - d) verschillend zijn van de verbintenissen waarvoor betalingen worden toegekend op grond van artikel 65.
6. De steun voor **een specifieke** [...] ecoregeling neemt de vorm aan van een jaarlijkse betaling [...] **voor alle** subsidiabele hectaren **of voor de hectaren die onder de ecoregelingen vallen**. [...] **De betalingen worden toegekend**:
- a) hetzij als aanvullende betaling bij de basisinkomenssteun als vastgesteld in onderafdeling 2 van deze afdeling*; hetzij

* In aanmerking te nemen voor een overweging: "als stimulans voor en ter vergoeding van ecosysteemdiensten in de vorm van landbouwpraktijken die het milieu en het klimaat ten goede komen".

- b) hetzij als betaling om [...] **landbouwers of groepen landbouwers** geheel of gedeeltelijk te vergoeden voor de extra kosten en de gederfde inkomsten als gevolg van de aangegane verbintenissen [...], **die worden berekend in overeenstemming met artikel [...] 76.**

De overeenkomstig punt b) van dit lid toegekende betalingen kunnen ook de vorm aannemen van een jaarlijkse betaling voor de grootvee-eenheden die onder de ecoregelingen vallen, en kunnen de transactiekosten dekken.

[...]

[...]

AFDELING 3

GEKOPPELDE RECHTSTREEKSE BETALINGEN

ONDERAFDELING 1

GEKOPPELDE INKOMENSSTEUN

Artikel 29

Algemene regels

1. De lidstaten kunnen [...] landbouwers gekoppelde inkomenssteun verlenen onder de in deze onderafdeling vastgestelde voorwaarden zoals door de lidstaten nader gespecificeerd in hun strategische GLB-plannen.
2. De interventies van de lidstaten helpen de in artikel 30 vermelde ondersteunde sectoren en producties of specifieke soorten landbouw binnen die sectoren of producties, door de daar ondervonden problemen aan te pakken via het verbeteren van het concurrentievermogen, de duurzaamheid of de kwaliteit ervan.

3. De gekoppelde inkomenssteun wordt verleend in de vorm van een jaarlijkse betaling per hectare of per dier.

Artikel 30

Toepassingsgebied

Gekoppelde inkomenssteun mag uitsluitend voor de volgende sectoren en producties of specifieke soorten landbouw binnen die sectoren of producties worden toegekend voor zover die van belang zijn om economische, sociale of ecologische redenen: granen, oliehoudende zaden, eiwithoudende gewassen, peulgewassen, **een mengeling van peulgewassen en grassen**, vlas, hennep, rijst, noten, zetmeelaardappelen, melk en zuivelproducten, zaaizaad, schapen- en geitenvlees, rundvlees, olijfolie, zijderupsen, gedroogde voedergewassen, hop, suikerbieten, suikerriet en cichorei, groenten en fruit, hakhout met korte omlooptijd en andere niet-voedingsgewassen, met uitzondering van bomen, die worden gebruikt om er producten van te maken die mogelijk fossiele materialen kunnen vervangen.

Artikel 31

Subsidiabiliteit

1. De lidstaten mogen de gekoppelde inkomenssteun in de vorm van een betaling per hectare uitsluitend toekennen voor arealen die door hen als subsidiabele hectaren zijn omschreven.

2. Wanneer de gekoppelde inkomenssteun betrekking heeft op runderen dan wel op schapen of geiten, [...] worden de eisen inzake identificatie en registratie van dieren die in Verordening (EG) nr. 1760/2000 van het Europees Parlement en de Raad¹⁰, respectievelijk Verordening (EG) nr. 21/2004 van de Raad¹¹ zijn vastgesteld, door de lidstaten **vastgesteld** als subsidiabiliteitsvoorwaarden voor de steun. Onverminderd de overige toepasselijke subsidiabiliteitsvoorwaarden worden runderen, schapen of geiten evenwel geacht voor steun in aanmerking te komen voor zover uiterlijk op een door de lidstaten te bepalen datum in het betrokken claimjaar wordt voldaan aan de identificatie- en registratievoorschriften.

Artikel 32

*[...] **Gedelegeerde bevoegdheden***

De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 138 gedelegeerde handelingen vast te stellen die deze verordening aanvullen met maatregelen die moeten voorkomen dat begunstigden van gekoppelde inkomenssteun in een bepaalde sector nadeel ondervinden van structurele onevenwichtigheden op de markt. Bij die gedelegeerde handelingen kan het de lidstaten worden toegestaan te besluiten dat de gekoppelde inkomenssteun verder mag worden betaald tot 2027 op basis van de productie-eenheden waarvoor die steun in een eerdere referentieperiode werd toegekend.

¹⁰ Verordening (EG) nr. 1760/2000 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juli 2000 tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor runderen en inzake de etikettering van rundvlees en rundvleesproducten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 820/97 van de Raad (PB L 204 van 11.8.2000, blz. 1).

¹¹ Verordening (EG) nr. 21/2004 van de Raad van 17 december 2003 tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor schapen en geiten en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1782/2003 en Richtlijnen 92/102/EEG en 64/432/EEG (PB L 5 van 9.1.2004, blz. 8).

Artikel 33

Uitvoering van het Memorandum van Overeenstemming betreffende oliehoudende zaden [...]

1. Wanneer de interventie in de vorm van gekoppelde inkomenssteun betrekking heeft op enkele of alle oliehoudende zaden als genoemd in de bijlage bij het Memorandum van Overeenstemming betreffende oliehoudende zaden tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Verenigde Staten van Amerika¹², is het totale steunareaal op basis van de in de strategische GLB-plannen van de betrokken lidstaten opgenomen geplande outputs, met het oog op de naleving van de internationale verplichtingen van de Unie, niet groter dan het maximale steunareaal voor de hele Unie.

Uiterlijk zes maanden na de inwerkingtreding van deze verordening stelt de Commissie uitvoeringshandelingen vast waarbij voor elke lidstaat een indicatief referentiesteunareaal wordt vastgesteld, berekend op basis van het aandeel van elke lidstaat in het gemiddelde teeltareaal van de Unie gedurende de vijf jaren voorafgaand aan het jaar van inwerkingtreding van deze verordening. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 139, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

2. Elke lidstaat die voornemens is gekoppelde inkomenssteun toe te kennen voor oliehoudende zaden die onder het in lid 1 bedoelde Memorandum van Overeenstemming vallen, vermeldt in zijn voorstel voor het in artikel 106, lid 1, vermelde strategisch GLB-plan de desbetreffende geplande outputs, uitgedrukt in hectaren.

¹² Memorandum van Overeenstemming betreffende oliehoudende zaden tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Verenigde Staten van Amerika in het kader van de GATT (PB L 147 van 18.6.1993).

Als na de kennisgeving door de lidstaten van alle geplande outputs het maximale steunareaal voor de hele Unie wordt overschreden, berekent de Commissie voor elke lidstaat die een surplus ten opzichte van zijn referentieareaal heeft gemeld, een verlagingsscoëfficiënt die in verhouding staat tot het surplus bij zijn geplande outputs. Dit moet resulteren in een aanpassing van het in lid 1 bedoelde maximale steunareaal voor de hele Unie. Elke betrokken lidstaat wordt van deze verlagingsscoëfficiënt in kennis gesteld in de opmerkingen die de Commissie overeenkomstig artikel 106, lid 3, op het strategisch GLB-plan maakt. De verlagingsscoëfficiënt voor elke lidstaat wordt vastgesteld in de uitvoeringshandeling waarmee de Commissie het strategisch GLB-plan van de lidstaat goedkeurt, als bedoeld in artikel 106, lid 6.

Na de in artikel 106, lid 1, vermelde datum wijzigen de lidstaten hun steunareaal niet meer op eigen initiatief.

3. Wanneer lidstaten voornemens zijn hun in lid 1 bedoelde geplande outputs, zoals door de Commissie in de strategische GLB-plannen goedgekeurd, te verhogen, stellen zij de Commissie vóór 1 januari van het jaar dat aan het betrokken claimjaar voorafgaat, van de herziene geplande outputs in kennis door middel van een verzoek tot wijziging van de strategische GLB-plannen overeenkomstig artikel 107.

Om te voorkomen dat het in de eerste alinea van lid 1 bedoelde maximale steunareaal voor de hele Unie wordt overschreden, herziet de Commissie zo nodig de in dat lid bedoelde verlagingsscoëfficiënten voor alle lidstaten die hun in hun strategische GLB-plannen vastgestelde referentieareaal hebben overschreden.

De Commissie stelt de betrokken lidstaten vóór 1 februari van het jaar dat aan het betrokken claimjaar voorafgaat, in kennis van de herziening van de verlagingsscoëfficiënt.

Elke betrokken lidstaat dient vóór 1 april van het jaar dat aan het betrokken claimjaar voorafgaat, een overeenkomstig verzoek tot wijziging van zijn strategisch GLB-plan in met de in de tweede alinea bedoelde herziene verlagingscoëfficiënt. De herziene verlagingscoëfficiënt wordt vastgesteld in de uitvoeringshandeling tot goedkeuring van de wijziging van het strategisch GLB-plan als bedoeld in artikel 107, lid 8.

4. Met betrekking tot de oliehoudende zaden die onder het in de eerste alinea van lid 1 bedoelde Memorandum van Overeenstemming vallen, stellen de lidstaten de Commissie in de in artikel 121 bedoelde jaarlijkse prestatieverslagen in kennis van het totale aantal hectaren waarvoor de steun daadwerkelijk is betaald.

ONDERAFDELING 2

GEWASSPECIFIEKE BETALING VOOR KATOEN

Artikel 34

Toepassingsgebied

De lidstaten verlenen onder de in deze onderafdeling vastgestelde voorwaarden een gewasspecifieke betaling voor katoen aan [...] landbouwers die katoen van GN-code 5201 00 produceren.

Artikel 35

Algemene regels

1. De gewasspecifieke betaling voor katoen wordt toegekend per hectare subsidiabel katoenareaal. Het areaal is enkel subsidiabel wanneer het bestaat uit landbouwgrond waarvoor de lidstaat een vergunning voor de katoenproductie heeft verleend, die is ingezaaid met door de lidstaat toegestane rassen en die daadwerkelijk is geoogst in normale teeltomstandigheden.
2. De gewasspecifieke betaling voor katoen wordt uitgekeerd voor katoen van gezonde handelskwaliteit.

3. De lidstaten verlenen de vergunning voor de in lid 1 bedoelde grond en rassen overeenkomstig de regels en voorwaarden [...] die uit hoofde van lid 4 **worden vastgesteld**.
4. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 138 gedelegeerde handelingen vast te stellen die deze verordening aanvullen met regels en voorwaarden voor de vergunningverlening voor grond en rassen in het kader van de gewasspecifieke betaling voor katoen.
5. De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast die voorzien in regels inzake de procedure voor de vergunningverlening voor grond en rassen in het kader van de gewasspecifieke betaling voor katoen en inzake de kennisgevingen aan producenten betreffende die vergunningverlening. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 139, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 36

Basisarealen, vaste opbrengsten en referentiebedragen

1. De volgende nationale basisarealen worden vastgesteld:
 - Bulgarije: 3 342 ha
 - Griekenland: 250 000 ha
 - Spanje: 48 000 ha
 - Portugal: 360 ha.

2. Voor de referentieperiode worden de volgende vaste opbrengsten vastgesteld:
 - Bulgarije: 1,2 ton/ha,
 - Griekenland: 3,2 ton/ha,
 - Spanje: 3,5 ton/ha,
 - Portugal: 2,2 ton/ha.
3. Het bedrag van de gewasspecifieke betaling voor katoen per hectare subsidiabel areaal wordt berekend door de in lid 2 vastgestelde opbrengsten te vermenigvuldigen met de volgende referentiebedragen:
 - Bulgarije: [624,11] EUR,
 - Griekenland: [225,04] EUR,
 - Spanje: [348,03] EUR,
 - Portugal: [219,09] EUR.
4. Indien het subsidiabele katoenareaal in een bepaalde lidstaat het in lid 1 vastgestelde basisareaal in een bepaald jaar overschrijdt, wordt het in lid 3 voor die lidstaat vastgestelde bedrag verlaagd in verhouding tot de overschrijding van het basisareaal.
5. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 138 gedelegeerde handelingen vast te stellen die deze verordening aanvullen met regels inzake de voorwaarden voor de toekenning van de gewasspecifieke betaling voor katoen, inzake de subsidiabiliteitseisen en inzake de agronomische praktijken.

6. De Commissie kan uitvoeringshandelingen vaststellen met voorschriften voor de berekening van de in lid 4 bedoelde verlaging. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 139, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 37

Erkende brancheorganisaties

1. Voor de toepassing van deze onderafdeling wordt onder "erkende brancheorganisatie" verstaan een juridische entiteit die uit katoen producerende landbouwers en ten minste één egreneringsbedrijf bestaat en die activiteiten verricht zoals:
 - a) het bijdragen tot een betere coördinatie van de wijze waarop katoen op de markt wordt gebracht, met name door middel van onderzoeks- en marktstudies;
 - b) het opstellen van standaardformulieren voor contracten die verenigbaar zijn met de voorschriften van de Unie;
 - c) het sturen van de productie in de richting van producten die beter zijn afgestemd op de behoeften van de markt en op de vraag van de consument, met name op het gebied van kwaliteit en consumentenbescherming;
 - d) het actualiseren van methoden en middelen ter verbetering van de productkwaliteit;
 - e) het ontwikkelen van marketingstrategieën om de afzet van katoen te bevorderen door middel van kwaliteitscertificeringsregelingen.
2. De lidstaat waar de egreneringsbedrijven zijn gevestigd, erkent de brancheorganisaties die voldoen aan [...] uit hoofde van lid 3 [...] **vastgestelde** criteria.

3. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 138 gedelegeerde handelingen vast te stellen die deze verordening aanvullen met voorschriften betreffende:
 - a) de criteria voor de erkenning van brancheorganisaties;
 - b) de verplichtingen waaraan de producenten moeten voldoen;
 - c) de situatie waarin de erkende brancheorganisatie niet voldoet aan de in punt a) bedoelde criteria.

Artikel 38

Toekenning van de betaling

1. De gewasspecifieke betaling voor katoen wordt aan de landbouwers toegekend per [...] hectare zoals vastgesteld in artikel 36.
2. Voor de bij een erkende brancheorganisatie aangesloten landbouwers wordt de toe te kennen gewasspecifieke betaling voor katoen per [...] hectare die binnen het in artikel 36, lid 1, vastgestelde basisareaal valt, verhoogd met [2] EUR.

HOOFDSTUK III

[...] INTERVENTIETYPES IN BEPAALDE SECTOREN

AFDELING 1

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 39

Toepassingsgebied

In dit hoofdstuk worden regels vastgesteld inzake de [...] interventietypes[...]:

- a) **in** de sector groenten en fruit, als vermeld in artikel 1, lid 2, punt i), van Verordening (EU) nr. 1308/2013;
- b) **in** de sector producten van de bijenteelt, als vermeld in artikel 1, lid 2, punt v), van Verordening (EU) nr. 1308/2013;
- c) **in** de wijnsector, als vermeld in artikel 1, lid 2, punt l), van Verordening (EU) nr. 1308/2013;
- d) **in** de hopsector, als vermeld in artikel 1, lid 2, punt f), van Verordening (EU) nr. 1308/2013;
- e) **in** de sector olijfolie en tafelolijven, als vermeld in artikel 1, lid 2, punt g), van Verordening (EU) nr. 1308/2013;

- f) **in de** andere sectoren als **vermeld** [...] in artikel 1, lid 2, punten a) tot en met h), k), m), o) tot en met t), en w), van Verordening (EU) nr. 1308/2013 **en sectoren van producten die zijn opgenomen in bijlage [X] van deze verordening**^{*}.

Artikel 40

Verplichte en facultatieve [...] interventietypes

1. De [...] interventietypes in de sector groenten en fruit, als bedoeld in artikel 39, punt a), **zijn verplicht voor elke lidstaat met producentenorganisaties in die sector die zijn erkend op grond van Verordening (EU) nr. 1308/2013.** [...]

1 bis. De [...] interventietypes in de bijenteeltsector, als bedoeld in artikel 39, punt b), [...] **zijn** verplicht voor elke lidstaat.

2. **De** [...] interventietypes in de wijnsector, als bedoeld in artikel 39, punt c), **zijn** verplicht voor de lidstaten die zijn opgenomen in de lijst in bijlage V.
3. De lidstaten kunnen ervoor kiezen om in hun strategisch GLB-plan de in artikel 39, punten d), e) en f), bedoelde [...] interventietypes toe te passen.
4. De in artikel 82, lid 3, vermelde lidstaat kan **de** [...] in artikel 39, punt f), bedoelde [...] interventietypes slechts uitvoeren in de hopsector als die lidstaat in zijn strategisch GLB-plan besluit **de** [...] in artikel 39, punt d), [...] bedoelde interventietypes niet uit te voeren.

^{*} Er kan een overweging worden ingevoegd om uit te leggen hoe de in bijlage [X] opgenomen producten zijn vastgesteld (in samenhang met Verordening (EG) nr. 1308/2013).

5. De in artikel 82, lid 4, vermelde lidstaten kunnen de in artikel 39, punt f), bedoelde [...] interventietypes slechts uitvoeren in de sector olijfolie en tafelolijven als die lidstaten in hun strategische GLB-plannen besluiten de in artikel 39, punt e), bedoelde [...] interventietypes niet uit te voeren.

Artikel 41

Gedelegeerde bevoegdheden voor de vaststelling van aanvullende voorschriften voor [...] interventietypes

De Commissie is gemachtigd om overeenkomstig artikel 138 gedelegeerde handelingen vast te stellen die deze verordening aanvullen met voorschriften die komen bij de voorschriften van dit hoofdstuk [...] betreffende:

- a) het voorkomen **dat de interventietypes van dit hoofdstuk ter verwezenlijking van de doelstellingen van artikel 41 bis, punten a), b), c) en g) tot en met j), met betrekking tot de sector groenten en fruit, de sector olijfolie en tafelolijven en andere sectoren, en de doelstellingen van artikel 51, punten a) en b) tot en met i), met betrekking tot de wijnsector, de mededinging in de Unie verstoren** [...];
- b) de grondslag voor de berekening van de in dit hoofdstuk bedoelde financiële steun van de Unie, met inbegrip van de referentieperioden en de berekening van de waarde van de op de markt gebrachte productie;
- c) het maximumniveau van de financiële steun van de Unie voor uitdemarktnemingen als bedoeld in artikel 46, lid 4, punt a), en voor de interventietypes als bedoeld in artikel 52, lid 3;
- d) regels voor de vaststelling van een maximum voor de uitgaven voor herbeplanting van wijngaarden als bedoeld in artikel 52, lid 1, punt a);

- e) regels op grond waarvan producenten bijproducten van de wijnbereiding aan de markt moeten onttrekken, en met betrekking tot uitzonderingen op die verplichting ter voorkoming van bijkomende administratieve lasten, alsmede regels voor de vrijwillige certificering van distilleerders.

Artikel 41 bis*

Doelstellingen in de sector groenten en fruit, de hopsector, de sector olijfolie en tafelolijven en in de andere sectoren als bedoeld in artikel 39, punt f

In de in artikel 39, punten a), d), e) en f), vermelde sectoren worden de volgende doelstellingen nagestreefd:

- a) **productie- en organisatieplanning, aanpassing van de productie aan de vraag, met name wat kwaliteit en hoeveelheid betreft, optimalisatie van de productiekosten en van het rendement op investeringen en stabilisatie van de producentenprijzen; deze doelstellingen houden verband met de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6, punten a), b), c) en i);**
- b) **concentratie van het aanbod en in de handel brengen van de betrokken producten, onder meer door middel van direct marketing; deze doelstellingen houden verband met de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6, punten a) en c);**
- c) **verbetering van het concurrentievermogen voor de middellange en lange termijn, met name door modernisering; deze doelstelling houdt verband met de specifieke doelstelling die is vastgelegd in artikel 6, punt c);**
- d) **onderzoek naar en ontwikkeling van duurzame productiemethoden, waaronder de weerstand tegen plagen, innovatieve praktijken en productietechnieken die het economisch concurrentievermogen vergroten en de marktontwikkelingen versterken; deze doelstellingen houden verband met de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6, punten a), c) en i);**

* Dit artikel is grotendeels gebaseerd op de artikelen 42 en 59 van het Commissievoorstel.

e) promotie, ontwikkeling en uitvoering:

i) milieuvriendelijke productiemethoden en -technieken;

ii) plaagbestendige en milieuvriendelijke teeltpraktijken;

iii) normen voor gezondheid en welzijn van dieren die verder gaan dan de minimumvoorschriften van het Unierecht en het nationale recht;

iv) milieuvriendelijk gebruik en beheer van bijproducten en afvalstoffen, met inbegrip van hergebruik en valorisatie;

v) duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen, met name water, bodem en lucht, en maatregelen om biodiversiteitsproblemen aan te pakken.

Deze doelstellingen houden verband met de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6, punten e), f) en i);

f) bijdragen tot klimaatmitigatie en -adaptatie, als vastgelegd in artikel 6, punt d);

g) verhoging van de handelswaarde en de kwaliteit van de producten, met inbegrip van het verbeteren van de productkwaliteit en het ontwikkelen van producten met een beschermde oorsprongsbenaming of een beschermde geografische aanduiding of van producten die onder nationale kwaliteitsregelingen vallen; deze doelstellingen houden verband met de specifieke doelstelling die is vastgelegd in artikel 6, punt b);

h) afzetbevordering en marketing van producten; deze doelstellingen houden verband met de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6, punten b) en c);

- i) verhoging van de consumptie van producten van de sector groenten en fruit, in verse dan wel verwerkte vorm; deze doelstelling houdt verband met de specifieke doelstelling die is vastgelegd in artikel 6, punt i);
- j) crisispreventie en risicobeheer, gericht op het voorkomen van en het omgaan met crises op de markten van de betrokken sector; deze doelstellingen houden verband met de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6, punten a), b) en c).

Artikel 41 ter*

Interventietypes in de sector groenten en fruit, de hopsector, de sector olijfolie en tafelolijven en in andere sectoren als bedoeld in artikel 39, punt f

1. Ten aanzien van de in artikel 41 bis, punten a) tot en met i), vermelde doelstellingen kiezen de lidstaten in hun strategische GLB-plannen een of meer van de volgende interventietypes in de sectoren als vermeld in artikel 39, punten a), d), e) en f):

a) investeringen in materiële en immateriële activa, onderzoek en experimentele productie, alsmede andere acties, waaronder acties met het oog op:

i) bodembehoud, met inbegrip van verbetering van het koolstofgehalte in de bodem;

ii) verbetering van het watergebruik en -beheer, onder meer op het gebied van besparing, behoud en drainage van water;

iii) voorkoming van schade veroorzaakt door ongunstige weersomstandigheden en stimulering van de ontwikkeling en het gebruik van variëteiten, rassen en beheerspraktijken die aan de veranderende klimaatomstandigheden zijn aangepast;

iv) grotere energiebesparingen, meer energie-efficiëntie en groter gebruik van hernieuwbare energie;

v) ecologische verpakking, uitsluitend in onderzoek en experimentele productie;

* Dit artikel is grotendeels gebaseerd op de artikelen 43 en 60 van het Commissievoorstel.

- vi) bioveiligheid, gezondheid en welzijn van dieren;
- vii) vermindering van emissies en afvalstoffen, en verbetering van het gebruik en beheer van bijproducten en afvalstoffen, met inbegrip van hergebruik en valorisatie;
- viii) verbetering van de weerstand tegen plagen;
- ix) vermindering van de risico's en de effecten van het gebruik van pesticiden, of vermindering van het gebruik van diergeneesmiddelen waaronder antibiotica;
- x) aanleg en behoud van habitats die gunstig zijn voor de biodiversiteit;
- b) adviesdiensten en technische bijstand, met name op het gebied van duurzame plaag- en ziektebestrijdingstechnieken, duurzaam gebruik van gewasbeschermers en diergezondheidsproducten, en klimaatmitigatie en -adaptatie;
- c) opleiding, met inbegrip van coaching en uitwisseling van beste praktijken;
- d) biologische of geïntegreerde productie;
- e) acties om de duurzaamheid en de efficiëntie van het vervoer en de opslag van producten te verbeteren;
- f) afzetbevordering, communicatie en marketing, waaronder acties en activiteiten die in het bijzonder gericht zijn op het vergroten van het consumentenbewustzijn inzake kwaliteitsregelingen van de Unie en het belang van gezonde eetgewoonten, en op de diversificatie van de markten;
- g) uitvoering van op nationaal niveau en op het niveau van de Unie ingestelde kwaliteitsregelingen;

h) invoering van traceerbaarheids- en certificeringssystemen, met name monitoring van de kwaliteit van de aan de eindverbruikers verkochte producten;

i) acties ter aanpassing aan en mitigatie van klimaatverandering.

2. Ten aanzien van de in artikel 41 bis, punt j), vermelde doelstelling kiezen de lidstaten in hun strategische GLB-plannen een of meer van de volgende interventietypes in de sectoren als vermeld in artikel 39, punten a), d), e) en f):

a) het opzetten en aanvullen van onderlinge fondsen door producentenorganisaties en unies van producentenorganisaties die zijn erkend op grond van Verordening (EU) nr. 1308/2013;

b) investeringen in materiële en immateriële activa om de op de markt gebrachte hoeveelheden efficiënter te beheren;

c) collectieve opslag van producten die zijn geproduceerd door de producentenorganisatie of door leden daarvan, evenals, waar nodig, de collectieve verwerking van producten om hun collectieve opslag te vergemakkelijken;

d) herbeplanting van boomgaarden of olijfgaarden waar dat nodig is na verplichte rooiing om sanitaire of fyto-sanitaire redenen in opdracht van de bevoegde autoriteit van de lidstaat of ter aanpassing aan klimaatverandering;

e) uitdemarctneming voor gratis verstrekking of andere bestemmingen; met inbegrip van de verwerkingskosten die nodig zijn om de uitdemarctneming te faciliteren;

f) groen oogsten, waaronder wordt verstaan het oogsten op een bepaald areaal van de totale hoeveelheid onrijpe, niet-afzetbare producten die vóór het groen oogsten niet beschadigd zijn als gevolg van weersomstandigheden, ziekte of andere oorzaken;

- g) niet oogsten, waaronder wordt verstaan de beëindiging van de lopende productiecyclus op het betrokken areaal wanneer het product goed ontwikkeld en van gezonde handelskwaliteit is, met uitzondering van de vernietiging van producten wegens weersomstandigheden of ziekte;
- h) oogst- en productieverzekering die de inkomsten van de producenten helpt veiligstellen bij verliezen als gevolg van natuurrampen, ongunstige weersomstandigheden, ziekten of plagen, en er tegelijk voor zorgt dat de begunstigden de nodige risicopreventiemaatregelen nemen;
- i) coaching van andere producentenorganisaties en unies van producentenorganisaties die zijn erkend op grond van Verordening (EU) nr. 1308/2013, of van individuele producenten;
- j) uitvoering en beheer van sanitaire en fytosanitaire voorschriften van derde landen op het grondgebied van de Unie om de toegang tot de markten van derde landen te vergemakkelijken;
- k) adviesdiensten, technische bijstand, opleiding en uitwisseling van beste praktijken met name op het vlak van duurzame plaagbestrijdingstechnieken en duurzaam gebruik van pesticiden of diergeneesmiddelen, alsook het gebruik van georganiseerde handelsplatformen en de handel in grondstoffen op de spot- en termijnmarkten.

AFDELING 2

DE SECTOR GROENTEN EN FRUIT

Artikel 42

Doelstellingen in de sector groenten en fruit

In de in artikel 39, punt a), vermelde sector groenten en fruit streven de lidstaten de in artikel 41 bis, punten a) tot en met j), vastgelegde doelstellingen na[...]. De in artikel 41 bis, punten g), h) en i), vastgelegde doelstellingen gelden voor producten in verse of verwerkte vorm, terwijl de in de andere punten van dat artikel vermelde doelstellingen alleen gelden voor producten in verse vorm.

De lidstaten zorgen ervoor dat de interventies overeenstemmen met de overeenkomstig artikel 41 ter gekozen interventietypes.

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

Artikel 43

[...]

[...]

[...]

[...]

2. [...]

[...]

[...]

3. [...]

Artikel 44

Operationele programma's

1. De in artikel [...] **41 bis**, bedoelde doelstellingen en de interventies in de sector groenten en fruit die door de lidstaten in hun strategische GLB-plannen zijn vastgesteld, worden onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden uitgevoerd door middel van goedgekeurde operationele programma's van producentenorganisaties [...] of unies van producentenorganisaties die zijn erkend op grond van Verordening (EU) nr. 1308/2013.
2. De operationele programma's hebben een looptijd van minimaal drie jaar en maximaal zeven jaar. [...]

2 bis. Met operationele programma's worden minstens de in artikel 41 bis, punten b), e) en f), bedoelde doelstellingen nagestreefd.

3. Voor elke gekozen doelstelling worden in de operationele programma's de interventies opgenomen die zijn gekozen uit de interventies die de lidstaten in hun strategische GLB-plannen hebben vastgesteld.
4. [...] **P**roducentenorganisaties [...] of unies van producentenorganisaties die zijn erkend op grond van Verordening (EU) nr. 1308/2013 **leggen operationele programma's ter goedkeuring voor aan lidstaten, en voeren die programma's uit, mits ze worden goedgekeurd.**

5. [...]
6. De operationele programma's van unies van producentenorganisaties betreffen niet dezelfde interventies als de operationele programma's van de aangesloten organisaties. De lidstaten beoordelen de operationele programma's van unies van producentenorganisaties samen met de operationele programma's van de aangesloten organisaties.

Met het oog daarop zien de lidstaten erop toe dat:

- a) de interventies in het kader van de operationele programma's van een unie van producentenorganisaties volledig gefinancierd worden uit bijdragen van de bij die unie aangesloten organisaties en dat die financiering wordt bijeengebracht door de actiefondsen van die aangesloten organisaties;
- b) de interventies en de overeenkomstige financiële bijdrage worden vermeld in het operationele programma van elke aangesloten organisatie;

c) er geen dubbele financiering plaatsvindt.

7. De lidstaten zorgen ervoor dat:

- a) minimaal [...] **{15%}** van de uitgaven in het kader van de operationele programma's betrekking heeft op interventies in verband met de in artikel [...] **41 bis**, punten [...] **e)** en [...] **f)**, bedoelde doelstellingen;

{a bis) indien ten minste 80% van de leden van een producentenorganisatie aan een of meer identieke, in titel III, hoofdstuk IV, van deze verordening vastgestelde agromilieuklimaatverbintenissen of verbintenissen inzake biologische landbouw is onderworpen, gelden die verbintenissen als interventies als bedoeld in punt a);}

- b) [...]

- c) de interventies in het kader van interventietypes als bedoeld in artikel **41 ter**, lid 2, punten [...] e), [...] f) **en g)**, niet meer dan één derde uitmaken van de totale uitgaven in het kader van de operationele programma's.

Artikel 45

Actiefondsen

1. Producentenorganisaties in de sector groenten en fruit [...] of unies daarvan kunnen een actiefonds oprichten. Dit fonds wordt gefinancierd met:
 - a) financiële bijdragen van:
 - i) de leden van de producentenorganisatie [...] of de producentenorganisatie zelf; of
 - ii) unies van producentenorganisaties via de leden van deze unies;
 - b) financiële steun van de Unie, die aan producentenorganisaties of unies daarvan kan worden verleend indien die **organisaties of** unies een operationeel programma indienen.
2. De actiefondsen worden slechts gebruikt voor de financiering van operationele programma's die door de lidstaten zijn goedgekeurd.

Artikel 46

Financiële steun van de Unie voor de sector groenten en fruit

1. De financiële steun van de Unie is gelijk aan het bedrag van de in artikel 45, lid 1, punt a), bedoelde financiële bijdragen die daadwerkelijk zijn betaald, en is beperkt tot 50% van de daadwerkelijk gedane uitgaven.
2. De financiële steun van de Unie is beperkt tot:
 - a) 4,1% van de waarde van de door elke producentenorganisatie op de markt gebrachte productie;

- b) 4,5% van de waarde van de door elke unie van producentenorganisaties op de markt gebrachte productie;
- c) 5% van de waarde van de door elke transnationale producentenorganisatie of transnationale unie van producentenorganisaties op de markt gebrachte productie.

[...]

[...]

[...]

[...]

Deze beperkingen kunnen met 0,5 procentpunten worden verhoogd mits het bedrag waarmee het betrokken in de eerste alinea genoemde percentage wordt overschreden, uitsluitend wordt gebruikt voor een of meer interventies die verband houden met de in artikel 41 bis, punten d), e), f), h) i) en j), bedoelde doelstellingen. In het geval van unies van producentenorganisaties, met inbegrip van transnationale unies van producentenorganisaties, kunnen die unies deze interventies uitvoeren namens hun leden.

3. Op verzoek van een producentenorganisatie wordt het in lid 1 vastgestelde maximum van 50% verhoogd tot 60% voor een operationeel programma of een gedeelte daarvan [...], **mits** minstens een van de volgende punten **van toepassing is**:
- a) het gaat om producentenorganisaties die in verschillende lidstaten werkzaam zijn en de interventies in verband met de in artikel **41 bis**, punten b), [...] e) en f) bedoelde doelstellingen transnationaal uitvoeren;
 - b) een of meer producentenorganisaties zijn betrokken bij interventies die door samenwerkende branches in een bedrijfskolom worden uitgevoerd;
 - c) het operationele programma heeft uitsluitend betrekking op specifieke steun voor de productie van onder Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad vallende biologische producten¹³;
 - d) het operationele programma wordt voor het eerst uitgevoerd door een unie van producentenorganisaties die op grond van Verordening (EU) nr. 1308/2013 is erkend;
 - e) de producentenorganisaties vertegenwoordigen minder dan 20% van de groenten- en fruitproductie in een lidstaat;

¹³ Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad van 28 juni 2007 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 2092/91 (PB L 189 van 20.7.2007, blz. 1).

- f) de producentenorganisatie is werkzaam in een van de ultraperifere gebieden als bedoeld in artikel 349 VWEU;
- g) het operationele programma omvat interventies die verband houden met de in artikel **41 bis**, punten [...]d), [...]e), [...]f), [...]i) en [...]j) bedoelde doelstellingen;
- h) het operationele programma wordt voor het eerst uitgevoerd door een erkende producentenorganisatie die het resultaat is van een fusie van twee of meer erkende producentenorganisaties.**

3 bis. Het in lid 1 vastgestelde maximum van 50% wordt verhoogd tot 80% voor uitgaven die verband houden met de in artikel 41 bis, punt d), bedoelde doelstelling, indien deze uitgaven ten minste 5% van de uitgaven in het kader van het operationele programma dekken.

3 ter. Het in lid 1 vastgestelde maximum van 50% wordt verhoogd tot 80% voor uitgaven in verband met de in artikel 41 bis, punt e) en f), vermelde doelstelling, indien deze uitgaven ten minste {20}*% van de uitgaven in het kader van het operationele programma dekken.

- 4. Het in lid 1 genoemde maximum van 50% wordt tot 100% verhoogd in de volgende gevallen:
 - a) de hoeveelheden uit de markt genomen groenten en fruit bedragen niet meer dan 5% van het volume van de op de markt gebrachte productie van elke producentenorganisatie en worden als volgt afgezet:
 - i) gratis verstrekking aan daartoe door de lidstaten erkende liefdadigheidsinstellingen of -organisaties voor hun activiteiten ten behoeve van personen die op grond van de nationale wetgeving recht hebben op overheidsbijstand, met name omdat zij over onvoldoende middelen beschikken om in hun levensonderhoud te voorzien;

* In aanmerking te nemen samen met artikel 44, lid 7, punt a) en a bis).

- ii) gratis verstrekking aan door de lidstaten aangewezen strafinrichtingen, scholen en openbare onderwijsinstellingen, instellingen als bedoeld in artikel 22 van Verordening (EU) nr. 1308/2013 en kindervakantiekampen, alsmede ziekenhuizen en bejaardentehuizen, waarbij de lidstaten de nodige maatregelen nemen opdat de in dit kader verstrekte hoeveelheden boven de hoeveelheden komen die deze instellingen normaal aankopen;
- b) acties in verband met het coachen van andere producentenorganisaties die zijn erkend op grond van Verordening (EU) nr. 1308/2013 mits die producentenorganisaties uit de in artikel 47, lid 2, van deze verordening bedoelde regio's van lidstaten komen, of het coachen van individuele producenten.

Artikel 47

Nationale financiële steun

1. In regio's van de lidstaten waar de producenten in de sector groenten en fruit in aanzienlijk mindere mate georganiseerd zijn dan het gemiddelde van de Unie, mogen de lidstaten producentenorganisaties die zijn erkend op grond van Verordening (EU) nr. 1308/2013, nationale financiële steun toekennen voor een bedrag van maximaal 80% van de in artikel 45, lid 1, punt a) genoemde financiële bijdragen en van maximaal 10% van de waarde van de op de markt gebrachte productie van een dergelijke producentenorganisatie. De nationale financiële steun komt bovenop het actiefonds.
2. De mate waarin producenten in een regio van een lidstaat georganiseerd zijn, wordt als aanzienlijk onder het gemiddelde van de Unie beschouwd wanneer de gemiddelde organisatiegraad minder dan 20% is in drie opeenvolgende jaren voorafgaand aan de uitvoering van het operationele programma. De organisatiegraad wordt berekend als de waarde van de in de betrokken regio verkregen groenten- en fruitproductie die op de markt is gebracht door producentenorganisaties en unies van producentenorganisaties die zijn erkend op grond van Verordening (EU) nr. 1308/2013, gedeeld door de totale waarde van de in die regio verkregen groenten- en fruitproductie.

De lidstaten die overeenkomstig lid 1 nationale financiële steun toekennen, stellen de Commissie in kennis van de regio's die aan de in lid 2 bedoelde criteria voldoen, en van de nationale financiële steun die aan producentenorganisaties in die regio's is toegekend.

AFDELING 3

DE BIJENTEELTSECTOR

Artikel 48

Doelstellingen in de bijenteeltsector

[...] De lidstaten streven ten minste één van de in artikel 6[...] genoemde specifieke doelstellingen in de bijenteeltsector na.

Artikel 49

Interventietypes in de bijenteeltsector en financiële steun van de Unie

1. In hun strategische GLB-plannen kiezen de lidstaten voor elke uit artikel 6[...] **gekozen** specifieke doelstelling een of meer van de volgende interventietypes in de bijenteeltsector:
 - a) **adviesdiensten, technische bijstand, opleiding, voorlichting van en uitwisseling van beste praktijken tussen** bijenhouders en bijenhoudersorganisaties, **onder meer over bestrijding van vijanden van de bijenvolken en ziekten in de bijenteelt, in het bijzonder de varroamijziekte;**
 - b) [...] **investerings in materiële en immateriële activa, alsmede andere acties, waaronder acties met het oog op:**
 - i) bestrijding van vijanden van de bijenvolken en ziekten in de bijenteelt, in het bijzonder de varroamijziekte;
 - ii) **voorkoming van schade veroorzaakt door ongunstige weersomstandigheden en stimulering van de ontwikkeling en het gebruik van beheerpraktijken die aan de veranderende klimaatomstandigheden zijn aangepast;**

iii) herstel van het bijenbestand in de Unie, waaronder de bijenteelt;

iv) rationalisatie van de transhumance;

v) verbetering van het concurrentievermogen en van de innovatie in de bijenteeltsector;

c) [...]

d) acties om laboratoria te ondersteunen bij de analyse van producten van de bijenteelt;

e) [...]

f) samenwerking met instanties die gespecialiseerd zijn in de uitvoering van onderzoeksprogramma's op het gebied van de bijenteelt en de producten van de bijenteelt;

g) **afzetbevordering, communicatie en marketing, waaronder** acties op het gebied van marktmonitoring **en activiteiten die in het bijzonder zijn gericht op het vergroten van het consumentenbewustzijn over de kwaliteit van bijenteeltproducten en het belang van gezonde eetgewoonten;**

h) acties om de kwaliteit van de producten te verbeteren.

2. De lidstaten onderbouwen in hun strategische GLB-plannen de door hen gekozen specifieke doelstellingen en interventietypes. De lidstaten omschrijven de interventies binnen de gekozen interventietypes.
3. De lidstaten stellen in hun strategische GLB-plannen de financiering vast die zij voor de in hun strategische GLB-plannen gekozen interventietypes verstrekken.
4. [...] De lidstaten **verstrekken minstens evenveel financiële middelen als vermeld in artikel 82, lid 2, en kunnen tot 100% van de uitgaven met aanvullende financiële bijstand ondersteunen.**

5. Bij het opstellen van hun strategische GLB-plannen [...] **werken** de lidstaten **samen** met de vertegenwoordigers van organisaties op het gebied van de bijenhouderij.
6. De lidstaten stellen de Commissie jaarlijks in kennis van het aantal bijenkasten op hun grondgebied.

Artikel 50

Gedelegeerde bevoegdheden

De Commissie is gemachtigd om overeenkomstig artikel 138 gedelegeerde handelingen vast te stellen die de voorschriften van deze afdeling van deze verordening aanvullen met voorschriften betreffende:

- a) de in artikel 49, lid 6, vastgestelde verplichting voor de lidstaten om de Commissie jaarlijks in kennis te stellen van het aantal bijenkasten op hun grondgebied;
- b) een definitie van het begrip "bijenkast" en methoden voor de berekening van het aantal bijenkasten;
- c) de minimumbijdrage van de Unie in de uitgaven voor de uitvoering van de in artikel 49 bedoelde interventietypes en interventies.

AFDELING 4

DE WIJNSECTOR

Artikel 51

Doelstellingen in de wijnsector

De lidstaten streven een of meer van de volgende doelstellingen in de wijnsector na:

- a) verbeteren van het concurrentievermogen van de wijnproducenten van de Unie [...]; [...] **deze** doelstelling houdt verband met de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6 [...], punten b), **c)**, [...] en h);

a bis) verbeteren van de duurzaamheid van productiesystemen en verkleinen van het milieu-effect van de wijnsector van de Unie; deze doelstellingen houden verband met de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6, punten d), e), f) en h);

- b) verbeteren van de prestaties van de wijnondernemingen van de Unie en hun aanpassing aan de markteisen, alsmede vergroten van hun concurrentievermogen op het vlak van productie en afzet van wijnbouwproducten, met inbegrip van energiebesparingen, algemene energie-efficiëntie en duurzame procedés; deze doelstellingen houden verband met de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6 [...], punten a) tot en met e), g) en h);
- c) bijdragen aan het herstel van het evenwicht tussen vraag en aanbod op de wijnmarkt van de Unie om marktcrisis te voorkomen; deze doelstelling houdt verband met de specifieke doelstelling die is vastgelegd in artikel 6 [...], punt a);

- d) bijdragen aan het veiligstellen van de inkomsten van de wijnproducenten van de Unie bij verliezen als gevolg van natuurrampen, ongunstige weersomstandigheden, dieren, ziekten of plagen; deze doelstelling houdt verband met de doelstelling die is vastgelegd in artikel 6[...], punt a);
- e) vergroten van de verhandelbaarheid en het concurrentievermogen van de wijnbouwproducten van de Unie, met name door de ontwikkeling van innovatieve producten, procedés en technologieën en door het toevoegen van waarde in elk stadium van de toeleveringsketen, met inbegrip van een element van kennisoverdracht; deze doelstelling houdt verband met de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6[...], punten a), b), c), e) en i);
- f) **in stand houden van** het gebruik, voor industriële, **agronomische** en energiedoeleinden, van bijproducten van de wijnbereiding, om de kwaliteit van wijn uit de Unie te garanderen en tegelijk het milieu te beschermen; deze doelstelling houdt verband met de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6[...], punten d) en e);
- g) bijdragen tot het vergroten van het consumentenbewustzijn met betrekking tot verantwoorde wijnconsumptie en tot de kwaliteitsregelingen van de Unie voor wijn; deze doelstelling houdt verband met de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6[...], punten b) en i);
- h) verbeteren van het concurrentievermogen van wijnbouwproducten van de Unie in derde landen; deze doelstelling houdt verband met de doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6[...], punten b) en h);
- i) bijdragen tot het beter bestand maken van de producenten tegen schommelingen op de markt; deze doelstelling houdt verband met de doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6[...], punt a).

Artikel 52
Interventietypes in de wijnsector

1. Voor elke doelstelling die wordt gekozen uit de in artikel 51 vastgestelde doelstellingen, kiezen de lidstaten in hun strategische GLB-plannen een of meer van de volgende interventietypes:
 - a) herstructurering en omschakeling van wijngaarden, [...] **waaronder een of meer van de volgende interventies vallen:**
 - **omschakeling op andere rassen, onder meer door overenting;**
 - **aanleg van wijngaarden op andere plaatsen;**
 - herbeplanting van wijngaarden waar dat nodig is na verplichte rooiing om sanitaire of fytosanitaire redenen in opdracht van de bevoegde autoriteit van de lidstaat;
 - **verbetering van wijnbouwtechnieken, in het bijzonder de invoering van geavanceerde systemen van duurzame productie,**

maar met uitzondering van gewone vernieuwing van wijngaarden door herbeplanting van hetzelfde perceel met hetzelfde druivenras en volgens dezelfde teeltmethode van de wijnstokken wanneer wijnstokken het einde van hun natuurlijke ontwikkelingscyclus hebben bereikt;
 - b) **investeringen in** materiële en immateriële [...] **activa in landbouwsystemen voor wijnbouw, met uitzondering van verrichtingen in het kader van het in punt a) vermelde interventietype,** verwerkingsinstallaties en de infrastructuur van wijnhuizen, alsmede afzetstructuren en -instrumenten;

- c) groen oogsten, waaronder wordt verstaan de volledige vernietiging of verwijdering van de nog onrijpe druiventrossen waardoor de opbrengst van het betrokken areaal tot nul wordt herleid, met uitzondering van het niet-oogsten, waarbij verhandelbare druiven aan het einde van de normale productiecyclus aan de wijnstokken worden gelaten;
- d) oogstverzekeringen tegen inkomensverlies als gevolg van ongunstige weersomstandigheden die met natuurrampen worden gelijkgesteld, ongunstige weersomstandigheden, dieren, plantenziekten of plagen;
- e) materiële en immateriële investeringen in innovatie waarbij innovatieve producten [...], **ook producten van** bijproducten van de wijnbereiding en innovatieve procedés en technologieën worden ontwikkeld, alsmede andere investeringen die in elk stadium van de toeleveringsketen waarde toevoegen en onder meer gericht zijn op kennisuitwisseling;
- f) distillatie van bijproducten van de wijnbereiding die wordt uitgevoerd overeenkomstig de beperkingen die zijn vastgesteld in deel II, afdeling D, van bijlage VIII bij Verordening (EU) nr. 1308/2013;
- g) voorlichtingsacties over wijnen van de Unie die in de lidstaten worden uitgevoerd en verantwoord wijngebruik aanmoedigen of kwaliteitsregelingen van de Unie betreffende oorsprongsbenamingen en geografische aanduidingen bevorderen;
- h) afzetbevordering in derde landen, bestaande uit een of meer van het onderstaande:
 - i) acties op het gebied van public relations, afzetbevordering of reclame die met name de hoge normen voor producten van de Unie belichten, vooral wat kwaliteit, voedselveiligheid en milieu betreft;
 - ii) deelname aan evenementen, beurzen of tentoonstellingen van internationaal belang;
 - iii) voorlichtingscampagnes, met name betreffende de kwaliteitsregelingen van de Unie met betrekking tot oorsprongsbenamingen, geografische aanduidingen en biologische productie;

- iv) onderzoek naar nieuwe markten die noodzakelijk zijn voor de verruiming van de afzetmogelijkheden;
 - v) studies om de resultaten van de voorlichtings- en afzetbevorderingsmaatregelen te evalueren;
 - vi) opstelling van technische dossiers, met inbegrip van laboratoriumtests en beoordelingen inzake oenologische procedés, fytosanitaire en hygiënevoorschriften en andere voorschriften van derde landen voor de invoer van producten van de wijnsector, om de toegang tot de markten van derde landen te vergemakkelijken;
- i) tijdelijke en degressieve steun voor de financiering van de administratieve kosten van de oprichting van onderlinge fondsen.
2. [...] De lidstaten onderbouwen in hun strategische GLB-plannen de door hen voor de wijnsector gekozen doelstellingen en interventietypes. Zij **omschrijven** [...] de interventies binnen de gekozen interventietypes.
3. In aanvulling op de vereisten van titel V stellen de lidstaten in hun strategische GLB-plannen het volgende vast: een uitvoeringsschema voor de geselecteerde interventietypes, interventies en een algemene financiële tabel met de in te zetten middelen en de beoogde verdeling daarvan over de gekozen interventietypes en interventies overeenkomstig de financiële toewijzingen van bijlage V.

Artikel 53

Financiële steun van de Unie voor de wijnsector

1. De financiële steun van de Unie voor de in artikel 52, lid 1, punt a), bedoelde herstructurering en omschakeling van wijngaarden bedraagt hoogstens [50%] van de werkelijke kosten van de herstructurering en omschakeling van de wijngaarden, dan wel [75%] van de werkelijke kosten van de herstructurering en omschakeling van wijngaarden in minder ontwikkelde regio's.

De steun mag alleen worden verleend in de vorm van een vergoeding die de producenten krijgen voor het verlies aan inkomsten als gevolg van de uitvoering van de interventie, en in de vorm van een bijdrage in de herstructurerings- en omschakelingskosten. De vergoeding van de producenten voor het verlies aan inkomsten als gevolg van de uitvoering van de interventie mag hoogstens [100%] van het betrokken verlies bedragen en **wordt in een van de volgende vormen verleend:**

i) de toestemming om oude en nieuwe wijnstokken naast elkaar te laten bestaan gedurende een maximumperiode van drie jaar;

ii) een financiële compensatie.

2. De financiële steun van de Unie voor de in artikel 52, lid 1, punt b), bedoelde investeringen blijft beperkt tot de volgende maxima:
- a) [50%] van de subsidiabele investeringskosten in de minder ontwikkelde regio's;
 - b) [40%] van de subsidiabele investeringskosten in andere dan de minder ontwikkelde regio's;
 - c) [75%] van de subsidiabele investeringskosten in de ultraperifere gebieden als bedoeld in artikel 349 VWEU;
 - d) [65%] van de subsidiabele investeringskosten in de kleinere eilanden van de Egeïsche Zee als gedefinieerd in artikel 1, lid 2, van Verordening (EU) nr. 229/2013.

De in de eerste alinea bedoelde financiële steun van de Unie ten belope van het maximumpercentage wordt enkel verleend aan kleine, middelgrote en micro-ondernemingen in de zin van Aanbeveling 2003/361/EG van de Commissie¹⁴; hij kan evenwel aan alle ondernemingen worden toegekend in de ultraperifere gebieden als bedoeld in artikel 349 VWEU en de kleinere eilanden van de Egeïsche Zee als gedefinieerd in artikel 1, lid 2, van Verordening (EU) nr. 229/2013.

¹⁴ **Aanbeveling van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (PB L 124 van 20.5.2003, blz. 36).**

Voor ondernemingen die niet onder artikel 2, lid 1, van titel I van de bijlage bij Aanbeveling 2003/361/EG vallen en minder dan 750 werknemers of een **jaar**omzet van minder dan 200 miljoen EUR hebben, worden de in de eerste alinea bedoelde maxima gehalveerd.

De financiële steun van de Unie wordt niet verleend aan ondernemingen in moeilijkheden in de zin van de richtsnoeren van de Unie voor reddings- en herstructureringssteun aan niet-financiële ondernemingen in moeilijkheden¹⁵.

3. De financiële steun van de Unie voor groen oogsten als bedoeld in artikel 52, lid 1, punt c), bedraagt maximaal **[50%]** van de som van de rechtstreekse kosten van de vernietiging of verwijdering van de druiventrossen en van het inkomstenverlies als gevolg van die vernietiging of verwijdering.
4. De financiële steun van de Unie voor de in artikel 52, lid 1, punt d), bedoelde oogstverzekeringen bedraagt maximaal:
 - a) **[80%]** van de verzekeringspremies die de producenten betalen om zich in te dekken tegen verliezen als gevolg van ongunstige weersomstandigheden die kunnen worden gelijkgesteld met natuurrampen;
 - b) **[50%]** van de verzekeringspremies die de producenten betalen om zich in te dekken tegen:
 - i) onder a) bedoelde verliezen en door ongunstige weersomstandigheden veroorzaakte verliezen;
 - ii) verliezen die zijn veroorzaakt door dieren, plantenziekten of plagen.

¹⁵ Mededeling van de Commissie — Richtsnoeren voor reddings- en herstructureringssteun aan niet-financiële ondernemingen in moeilijkheden (PB C van 21.7.2014, blz. 1).

De financiële steun van de Unie voor oogstverzekeringen mag worden verleend indien de verzekeringsuitkeringen, inclusief vergoedingen die de producent ontvangt op grond van andere steunregelingen voor het verzekerde risico, niet meer dan 100% van het door de producent geleden inkomstenverlies dekken. In de verzekeringscontracten wordt bepaald dat de begunstigten de nodige risicopreventiemaatregelen moeten nemen.

5. De financiële steun van de Unie voor de in artikel 52, lid 1, punt e), bedoelde innovatie bedraagt maximaal:
- a) **[50%]** van de subsidiabele investeringskosten in de minder ontwikkelde regio's;
 - b) **[40%]** van de subsidiabele investeringskosten in andere dan de minder ontwikkelde regio's;
 - c) **[75%]** van de subsidiabele investeringskosten in de ultraperifere gebieden als bedoeld in artikel 349 VWEU;
 - d) **[65%]** van de subsidiabele investeringskosten in de kleinere eilanden van de Egeïsche Zee als gedefinieerd in artikel 1, lid 2, van Verordening (EU) nr. 229/2013.

Het maximumpercentage van de in de eerste alinea bedoelde financiële steun van de Unie wordt enkel verleend aan kleine, middelgrote en micro-ondernemingen in de zin van Aanbeveling 2003/361/EG; hij kan evenwel aan alle ondernemingen worden toegekend in de ultraperifere gebieden als bedoeld in artikel 349 VWEU en de kleinere eilanden van de Egeïsche Zee als gedefinieerd in artikel 1, lid 2, van Verordening (EU) nr. 229/2013.

Voor ondernemingen die niet onder artikel 2, lid 1, van titel I van de bijlage bij Aanbeveling 2003/361/EG vallen en minder dan 750 werknemers of een **jaar**omzet van minder dan 200 miljoen EUR hebben, worden de in de eerste alinea bedoelde steunmaxima gehalveerd.

6. De financiële steun van de Unie voor voorlichtingsacties en afzetbevordering als bedoeld in artikel 52, lid 1, punten g) en h), bedraagt hoogstens [50%] van de subsidiabele uitgaven.
Daarnaast kunnen de lidstaten nationale betalingen tot 30% van de subsidiabele uitgaven toekennen, maar de financiële steun van de Unie en de betalingen van de lidstaten mogen samen niet meer dan 80% van de subsidiabele uitgaven bedragen.
7. De financiële steun van de Unie voor de distillatie van bijproducten van de wijnbereiding als bedoeld in artikel 52, lid 1, punt f), wordt door de Commissie overeenkomstig de specifieke voorschriften van artikel 54, lid 3, bepaald door middel van uitvoeringshandelingen die worden vastgesteld volgens de in artikel 139, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.

Artikel 54

Specifieke voorschriften inzake de financiële steun van de Unie voor de wijnsector

1. De betrokken lidstaten zien erop toe dat de financiële steun van de Unie voor oogstverzekeringen de mededinging op de verzekeringsmarkt niet verstoort.
2. De betrokken lidstaten zetten op basis van objectieve criteria een systeem op om te voorkomen dat individuele wijnproducenten dankzij groen oogsten een vergoeding krijgen die het in artikel 53, lid 3, bepaalde maximum overschrijdt.
3. Het bedrag van de steun van de Unie voor de distillatie van bijproducten van de wijnbereiding wordt vastgesteld per % vol en per hectoliter geproduceerde alcohol. Er wordt geen financiële steun van de Unie betaald voor het alcoholvolume in de te distilleren bijproducten dat 10% hoger ligt dan het alcoholvolume in de geproduceerde wijn.

De betrokken lidstaten zorgen ervoor dat de financiële steun van de Unie voor de distillatie van bijproducten van de wijnbereiding wordt betaald aan distilleerders die de voor distillatie geleverde bijproducten van de wijnbereiding verwerken tot ruwe alcohol met een alcoholgehalte van minimaal 92% vol.

De financiële steun van de Unie omvat een forfaitair bedrag ter compensatie van de kosten van de inzameling van de bijproducten van de wijnbereiding. Dat bedrag wordt van de distilleerder naar de producent overgedragen indien die kosten door de producent worden gedragen.

De betrokken lidstaten zorgen ervoor dat de alcohol die wordt verkregen uit de distillatie van bijproducten van de wijnbereiding als bedoeld in artikel 52, lid 1, punt f), waarvoor financiële steun van de Unie is verleend, uitsluitend wordt gebruikt voor industriële of energiedoeleinden die de mededinging niet verstoren.

4. De betrokken lidstaten stellen in hun strategische GLB-plannen een minimumpercentage aan uitgaven vast voor acties die gericht zijn op milieubescherming, aanpassing aan klimaatverandering, verbetering van de duurzaamheid van de productiesystemen en -processen, verkleining van de ecologische impact van de wijnsector van de Unie, energiebesparing en verbetering van de algemene energie-efficiëntie in de wijnsector.

AFDELING 5

DE HOPSECTOR

Artikel 55

Doelstellingen en interventietypes in de hopsector

1. De in artikel 82, lid 3, bedoelde lidstaat streeft **in de hopsector** een of meer van de [...] **in artikel 41 bis, punten a) tot en met h) en j), vastgelegde doelstellingen** na [...].

[...]

[...]

2. De in artikel 82, lid 3, bedoelde lidstaat [...] kiest in zijn strategisch GLB-plan een of meer van de in artikel [...] **41 ter** bedoelde interventietypes waarmee de door hem gekozen en in lid 1 vastgestelde doelstellingen worden nagestreefd. Zij **omschrijven** [...] de interventies binnen de gekozen interventietypes. De in artikel 82, lid 3, bedoelde lidstaat motiveert in zijn strategisch GLB-plan de keuze van de doelstellingen, interventietypes en interventies om aan die doelstellingen te voldoen.

3. De interventies die zijn omschreven door de in artikel 82, lid 3, bedoelde lidstaat worden uitgevoerd door producentenorganisaties die zijn erkend op grond van Verordening (EU) nr. 1308/2013.

AFDELING 6

DE SECTOR OLIJFOLIE EN TAFELOLIJVEN

Artikel 56

Doelstellingen in de sector olijfolie en tafelolijven

De in artikel 82, lid 4, bedoelde lidstaten streven **in de sector olijfolie en tafelolijven** een of meer van de [...] **doelstellingen [...] van artikel 41 bis, punten a), c) tot en met g) en j) na [...].**

[...]

[...]

Artikel 57

Interventietypes [...] in de sector olijfolie en tafelolijven

1. Om de in artikel 56 genoemde doelstellingen na te streven, kiezen de in artikel 82, lid 4, genoemde lidstaten, in hun strategische GLB-plannen [...] :

a) indien ze besluiten de interventies uit te voeren [...]

[...] door middel van goedgekeurde operationele programma's van producentenorganisaties [...] of unies van producentenorganisaties die zijn erkend op grond van Verordening (EU) nr. 1308/2013, **een of meer van de in artikel 41 ter bedoelde interventietypes of**

b) in andere gevallen, een of meer van de in lid 2 van dit artikel vastgestelde interventietypes.

Zij specificeren de interventies binnen de gekozen interventietypes.

[...] **Voor de toepassing van punt a)** zijn artikel **44, leden 2 tot en met 6,** en [...] **artikel 45** van deze verordening van toepassing.

2. De in lid 1, punt b), bedoelde interventietypes zijn de volgende:

- a) beplanting, herstructurering en omschakeling van olijfgaarden, met inbegrip van de herbeplanting met olijfbomen waar dat nodig is na verplichte rooiing om sanitaire of fytosanitaire redenen in opdracht van de bevoegde autoriteit van de lidstaat;**
- b) materiële en immateriële investeringen in verwerkingsinstallaties en infrastructuur van olijfoliemolens, alsook in machines en afzetstructuren en -instrumenten;**
- c) materiële en immateriële investeringen in innovatie waarbij innovatieve producten en bijproducten van de olijfoliesector en innovatieve procedés en technologieën worden ontwikkeld, alsmede andere investeringen die in elk stadium van de toeleveringsketen waarde toevoegen en onder meer gericht zijn op kennisuitwisseling;**
- d) agromilieuklimaatverbintenissen en maatregelen om traditionele systemen, zoals gedefinieerd door de lidstaten, te bevorderen of in stand te houden wat betreft dichtheid van aanplantingen, combinatieteelt, aanwezigheid van terrascultuur, vermindering van de toevoer van externe energie en hoge landschapswaarde.**

Artikel 58

Financiële steun van de Unie

- 1. De financiële steun van de Unie voor de subsidiabele kosten bedraagt niet meer dan:
 - a) **[75%]** van de werkelijk gedane uitgaven voor interventies die verband houden met de in artikel **41 bis**, punten a), [...] **c)**, [...] **d)**, **e)** en [...] **f)** bedoelde doelstellingen;
 - b) **[75%]** van de werkelijk gedane uitgaven voor investeringen in vaste activa en **[50%]** voor andere interventies die verband houden met de in artikel **41 bis**, punt [...] **g)**, bedoelde doelstelling;

- c) [50%] van de werkelijk gedane uitgaven voor interventies die verband houden met de in artikel **41 bis**, punt [...] **j**), bedoelde doelstelling;
 - d) [75%] van de werkelijk gedane uitgaven voor de interventietypes als bedoeld in artikel [...] **41 ter**, lid 1, punten f) en h), wanneer het operationeel programma wordt uitgevoerd in minimaal drie derde landen of niet-producerende lidstaten door producentenorganisaties **of unies van producentenorganisaties** uit minimaal twee producerende lidstaten; [50%] van de werkelijk gedane uitgaven wanneer deze voorwaarde niet vervuld is voor dit interventietype.
- 2. De financiële steun van de Unie is beperkt tot 5% van de waarde van de door elke producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties in de handel gebrachte productie.
 - 3. De lidstaten waarborgen aanvullende financiering van maximaal [50%] van de kosten die niet door de financiële steun van de Unie worden gedekt.

AFDELING 7

ANDERE SECTOREN

Artikel 59

Doelstellingen in de andere sectoren

In hun strategische GLB-plannen **kunnen de lidstaten kiezen in welke van de in artikel 39, punt f), bedoelde sectoren ze de in artikel 41 ter vastgelegde interventietypes implementeren.** **Voor elke sector die een lidstaat kiest, streeft ze een of meer van de in artikel 41 bis, punten a) tot en met h) en j), vastgelegde doelstellingen na. De lidstaten motiveren hun keuze van sectoren en doelstellingen.**

[...]

[...]

Artikel 60

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

Artikel 60 bis

Interventietypes in andere sectoren

1. In elke sector die is geselecteerd uit de andere in artikel 39, punt f), bedoelde sectoren, kiezen de lidstaten:

- a) hetzij, indien ze besluiten de interventies uit te voeren via vormen van samenwerking tussen producenten als bedoeld in lid 2 van dit artikel, een of meer van de in artikel 41 ter bedoelde interventietypes;
- b) hetzij, in het geval van andere vormen van samenwerking tussen producenten, een of meer van de in lid 3 van dit artikel vermelde interventietypes.

De lidstaten motiveren hun keuze van interventietypes.

De in artikel 41 ter, lid 2, punt c), e), f), g) en h), vermelde interventietypes zijn niet van toepassing op katoen, kool- en raapzaad, zonnebloempitten en sojabonen, als opgenomen in bijlage [X].

2. Voor de toepassing van lid 1, punt a), geven de lidstaten in hun strategische GLB-plannen aan welke vormen van samenwerking moeten worden toegepast.

- a) De lidstaten kunnen besluiten dat de interventietypes in een of meerdere sectoren worden uitgevoerd door middel van goedgekeurde operationele programma's van producentenorganisaties of unies van producentenorganisaties die zijn erkend op grond van Verordening (EU) nr. 1308/2013 of, voor katoen, via de in lid 4 bedoelde entiteiten. Hiertoe zijn de artikelen 44, leden 2 en 3 tot en met 6, van deze verordening van toepassing;**
- b) Steun voor interventies die verband houden met de in artikel 41 bis, punten a), b) en j) vastgelegde doelstellingen wordt slechts verstrekt aan producentenorganisaties en unies van producentenorganisaties die zijn erkend op grond van Verordening (EU) nr. 1308/2013;**
- c) Steun voor de in artikel 41 ter, lid 1, punten b), c), f), h) en i), bedoelde interventies kan ook worden verstrekt aan brancheorganisaties die zijn erkend op grond van Verordening (EU) nr. 1308/2013;**
- d) De steun voor interventies van unies van producentengroeperingen of producentenorganisaties betreft niet dezelfde interventies als die van de aangesloten organisaties. De lidstaten beoordelen de interventies van unies van producentengroeperingen of van unies van producentenorganisaties samen met de interventies van de aangesloten organisaties.**

Met het oog daarop zien de lidstaten erop toe dat:

- i) de interventies van een vereniging van producentengroeperingen of van producentenorganisaties volledig worden gefinancierd uit bijdragen van de bij die unie aangesloten organisaties;**

ii) er geen dubbele financiering plaatsvindt;

e) De lidstaten zien erop toe dat de steun voor de in artikel 41 ter, lid 2, punten e), f) en g), bedoelde interventies niet hoger is dan één derde van de in hun strategische GLB-plannen neergelegde totale uitgaven van de gekozen sector(en).

3. De in lid 1, punt b), bedoelde interventietypes zijn de volgende:

a) materiële en immateriële investeringen in verwerkingsinstallaties en sectorgebonden infrastructuur, alsook in machines en afzetstructuren en -instrumenten;

b) materiële en immateriële investeringen in innovatie waarbij innovatieve producten en bijproducten van de sector en innovatieve procedés en technologieën worden ontwikkeld, alsmede andere investeringen die in elk stadium van de toeleveringsketen waarde toevoegen en onder meer gericht zijn op kennisuitwisseling;

c) afzetbevordering in derde landen, bestaande uit een of meer van het onderstaande:

i) acties op het gebied van public relations, afzetbevordering of reclame die met name de hoge normen voor producten van de Unie belichten, vooral wat kwaliteit, voedselveiligheid en milieu betreft;

ii) deelname aan evenementen, beurzen of tentoonstellingen van internationaal belang;

iii) voorlichtingscampagnes, met name betreffende de kwaliteitsregelingen van de Unie met betrekking tot oorsprongsbenamingen, geografische aanduidingen en biologische productie;

iv) onderzoek naar nieuwe markten die noodzakelijk zijn voor de verruiming van de afzetmogelijkheden;

v) studies om de resultaten van de voorlichtings- en afzetbevorderingsmaatregelen te evalueren;

vi) opstelling van technische dossiers, met inbegrip van laboratoriumtests en beoordelingen, fytosanitaire en hygiënevoorschriften en andere voorschriften van derde landen voor de invoer van producten van de sector, om de toegang tot de markten van derde landen te vergemakkelijken.

4. De lidstaten die ervoor kiezen sectorale interventietypes in de katoensector uit te voeren door middel van goedgekeurde operationele programma's van producentenorganisaties of unies van producentenorganisaties, erkennen producentenorganisaties in de katoensector en unies van die producentenorganisaties op basis van de vereisten en volgens de procedures van artikel 152, lid 1, en de artikelen 153 tot en met 156 van Verordening (EU) nr. 1308/2013¹⁶. Groeperingen van katoenproducenten en verenigingen van dergelijke producentengroeperingen die vóór de inwerkingtreding van deze verordening zijn erkend door de lidstaten op basis van Protocol nr. 4 bij de Akte van Toetreding van 1979 van de Helleense Republiek, worden voor de toepassing van deze afdeling beschouwd als respectievelijk producentenorganisaties of unies van producentenorganisaties.
5. De lidstaten die kiezen voor de uitvoering van sectorale interventietypes voor kool- en raapzaad, zonnebloempitten of sojabonen, als opgenomen in bijlage [x], zorgen ervoor dat in deze afdeling bedoelde areaalgebonden betalingen voor die gewassen worden opgenomen in het in artikel 33 bedoelde maximale steunareaal.}*^{*}

¹⁶ Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke marktordening voor landbouwproducten en tot intrekking van de Verordeningen (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 671).

* De inhoud van dit artikel moet verder worden besproken op basis van het resultaat van het Speciaal Comité Landbouw van 25 november 2019, waar een alternatieve aanpak voor artikel 60 bis was voorgesteld en door een meerderheid van de delegaties werd gesteund.

Artikel 61

[...]

[...]

[...]

Artikel 62

[...]

Artikel 63
Financiële steun van de Unie

1. De financiële steun van de Unie is beperkt tot [...] 50% van de uitgaven die daadwerkelijk zijn gedaan **voor de in artikel 60 bis vermelde interventietypes. Het resterende gedeelte van de uitgaven is ten laste van de begunstigden.**

De lidstaten kunnen besluiten dat de financiële steun van de Unie wordt betaald aan operationele fondsen die door producentenorganisaties of unies daarvan zijn opgericht. Hiertoe zijn de artikel 45 en artikel 46, lid 1, van deze verordening van toepassing.

- 1 bis. De in lid 1 bepaalde beperking van 50% wordt verhoogd tot 60% voor producentenorganisaties of unies van producentenorganisaties die zijn erkend uit hoofde van Verordening (EU) nr. 1308/2013, voor de eerste vijf jaar na het jaar van de erkenning.**

2. De financiële steun van de Unie is beperkt tot 5% van de waarde van de productie die in de handel is gebracht door:

- _____ elke producentenorganisatie of unie van producentenorganisaties, **of**
- **producenten die zijn georganiseerd volgens de artikel 60 bis, leden 1 tot en met 3, bedoelde samenwerkingsvormen.**

HOOFDSTUK IV

INTERVENTIETYPES VOOR PLATTELANDSONTWIKKELING

AFDELING 1

INTERVENTIETYPES

Artikel 64

Interventietypes voor plattelandsontwikkeling

De interventietypes in het kader van dit hoofdstuk [...] **omvatten betalingen of steun met betrekking tot:**

- a) milieu-, klimaat- en andere beheersverbintenissen;
- b) natuurlijke beperkingen of andere gebiedspecifieke beperkingen;
- c) gebiedspecifieke nadelen als gevolg van bepaalde verplichte vereisten;
- d) investeringen;
- e) vestiging van jonge landbouwers, [...] opstarten van plattelandsbedrijven **en ontwikkeling van kleine boerderijen**;
- f) risicobeheersinstrumenten;
- g) samenwerking;
- h) kennisuitwisseling en informatie.

Artikel 65

Milieu-, klimaat- en andere beheersverbintenissen

1. [...] In hun strategische GLB-plannen **nemen de lidstaten agromilieuklimaatverbintenissen op in hun interventies; zij kunnen daarin ook andere beheersverbintenissen opnemen.** **De betalingen voor deze verbintenissen worden verstrekt** onder de voorwaarden die in dit artikel zijn vastgesteld en die door hen nader zijn gespecificeerd in hun strategische [...] GLB-plannen.
2. [...]
3. [...]
4. De lidstaten kennen alleen betalingen toe aan landbouwers [...] [...] of andere begunstigden die op vrijwillige basis beheersverbintenissen aangaan die geacht worden bevorderlijk te zijn voor het bereiken van **een of meer van** de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6 [...].
5. In het kader van dit [...] **artikel** verrichten de lidstaten uitsluitend betalingen voor verbintenissen die:
 - a) verder gaan dan de betrokken uit de regelgeving voortvloeiende beheerseisen en de desbetreffende **GLMC**-normen [...] die op grond van hoofdstuk I, afdeling 2, van deze titel zijn vastgesteld;
 - b) verder gaan dan de **betrokken** minimumvoorschriften voor het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen, dierenwelzijn en andere verplichte vereisten die **ter zake** zijn vastgesteld in het nationale recht en het recht van de Unie;

- c) verder gaan dan de voorwaarden voor de instandhouding van het landbouwareaal overeenkomstig artikel 4, lid 1, punt a);
 - d) verschillend zijn van de verbintenissen waarvoor betalingen worden toegekend op grond van artikel 28.
6. De lidstaten bepalen [...] de [...] **uit te keren betalingen op basis van de aanvullende gemaakte kosten en gedeelde inkomsten als gevolg van de aangegeven verbintenissen, met inachtneming van de vastgestelde streefcijfers. De betalingen worden jaarlijks toegekend en** [...] kunnen [...] ook transactiekosten dekken. In naar behoren gemotiveerde gevallen kunnen de lidstaten steun verstrekken in de vorm van een forfaitair bedrag of een eenmalige betaling per eenheid. [...]
7. De lidstaten kunnen collectieve regelingen en resultaatgerichte betalingsregelingen stimuleren en ondersteunen die landbouwers **of andere begunstigden** moeten aansporen om op grotere schaal [...] **of** op meetbare wijze te zorgen voor een aanzienlijke kwalitatieve verbetering van het milieu.
8. De verbintenissen worden aangegaan voor een periode van vijf tot zeven jaar. Als dat nodig is om de nagestreefde milieuvoordelen te bereiken of te behouden, kunnen de lidstaten in hun strategische GLB-plannen evenwel voor bepaalde soorten verbintenissen een langere periode vaststellen, onder meer door te voorzien in een jaarlijkse verlenging ervan na afloop van de eerste periode.

[...] **Ten behoeve van verbintenissen inzake dierenwelzijn, verbintenissen inzake het behoud, duurzaam gebruik en de ontwikkeling van genetische hulpbronnen, verbintenissen inzake de omschakeling naar biologische landbouw,** [...] nieuwe verbintenissen die onmiddellijk op de periode van de eerste verbintenis aansluiten, **of in andere, naar behoren gemotiveerde gevallen,** kunnen de lidstaten in hun strategische GLB-plannen een kortere periode **van minstens één jaar** vaststellen.

8 bis. De lidstaten zorgen ervoor dat voor verrichtingen in het kader van het in dit artikel bedoelde interventietype een evaluatiebepaling wordt opgenomen, zodat ze kunnen worden aangepast bij wijziging van de toepasselijke opgelegde normen, voorschriften of verplichtingen van lid 5 verder dan welke de verbintenissen moeten gaan, of zodat ze voldoen aan punt d) van dat lid. Indien de begunstigde deze aanpassing niet aanvaardt, eindigt de verbintenis en wordt geen terugbetaling verlangd voor de periode waarin de verbintenis is nagekomen. De lidstaten zorgen er ook voor dat een evaluatiebepaling wordt opgenomen voor verrichtingen in het kader van het in dit artikel bedoelde interventietype die doorlopen na de periode {2021}-2027, zodat ze kunnen worden aangepast aan het rechtskader van de volgende periode.

9. Indien in het kader van dit [...] **artikel** steun wordt verleend voor agromilieuklimaatverbintenissen, verbintenissen tot omschakeling naar of voortzetting van biologische landbouwpraktijken en -methoden als bedoeld in Verordening (EG) nr. 834/2007, en bosmilieu- en klimaatdiensten, stellen de lidstaten een betaling per hectare vast. **In naar behoren gemotiveerde gevallen of ten behoeve van andere verbintenissen kunnen de lidstaten andere eenheden dan hectaren toepassen.**

10. [...]

11. [...]

Artikel 66

Natuurlijke beperkingen of andere gebiedspecifieke beperkingen

1. De lidstaten kunnen betalingen toekennen voor natuurlijke beperkingen of andere gebiedspecifieke beperkingen onder de voorwaarden die in dit artikel zijn vastgesteld en die door hen nader zijn gespecificeerd in hun strategische GLB-plannen, met als doel bij te dragen tot de verwezenlijking van **een of meer van** de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6 [...].
2. [...] **Dergelijke** betalingen worden verleend aan [...] landbouwers voor gebieden die overeenkomstig artikel 32 van Verordening (EU) nr. 1305/2013 zijn aangewezen.

In afwijking van de eerste alinea kunnen de lidstaten in naar behoren gemotiveerde gevallen de gebieden waarvoor natuurlijke beperkingen of andere gebiedspecifieke beperkingen gelden, opnieuw afbakenen overeenkomstig de voorwaarden van artikel 32 van Verordening (EU) nr. 1305/2013.*

3. De lidstaten kunnen betalingen in het kader van dit [...] **artikel** alleen verstrekken om begunstigden geheel of gedeeltelijk te vergoeden voor de extra kosten en gederfde inkomsten met betrekking tot de natuurlijke of andere gebiedspecifieke beperkingen in het betrokken gebied.
4. Voor de berekening van de in lid 3 bedoelde extra kosten en gederfde inkomsten met betrekking tot natuurlijke of andere gebiedspecifieke beperkingen wordt een vergelijking gemaakt met gebieden die niet met natuurlijke of andere gebiedspecifieke beperkingen worden geconfronteerd.
5. De betalingen worden jaarlijks toegekend per hectare **landbouwareaal**.

* Overweging 40 moet hieraan worden aangepast.

Artikel 67

Gebiedspecifieke nadelen als gevolg van bepaalde verplichte vereisten

1. De lidstaten kunnen betalingen toekennen voor gebiedspecifieke nadelen als gevolg van vereisten die voortvloeien uit de uitvoering van de Richtlijnen 92/43/EEG, [...] 2009/147/EG of [...] 2000/60/EG onder de voorwaarden die in dit artikel zijn vastgesteld en die door hen nader zijn gespecificeerd in hun strategische GLB-plannen, met als doel bij te dragen tot de verwezenlijking van **een of meer van** de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6 [...].
2. [...] **Dergelijke** betalingen [...] worden toegekend aan landbouwers [...] **of andere begunstigden** [...] met betrekking tot de in lid 1 bedoelde gebieden met nadelen. **In de bosbouwsector worden alleen betalingen toegekend aan bosbezitters, bosbeheerders en organisaties waarin zij zijn verenigd.**
3. Bij de **afbakening** van gebieden met nadelen kunnen de lidstaten **een of meer van** de volgende gebieden opnemen:
 - a) overeenkomstig de Richtlijnen 92/43/EEG en 2009/147/EG aangewezen Natura 2000-landbouwgebieden en Natura 2000-bosbouwgebieden;
 - b) andere afgebakende natuurbeschermingsgebieden met specifieke beperkingen op milieugebied voor landbouw of bossen, die bijdragen tot de uitvoering van artikel 10 van Richtlijn 92/43/EEG, op voorwaarde dat deze gebieden niet groter zijn dan 5% van de oppervlakte van de aangewezen Natura 2000-gebieden die onder de territoriale reikwijdte van elk strategisch GLB-plan vallen;
 - c) landbouwgebieden die zijn opgenomen in stroomgebiedsbeheersplannen op grond van Richtlijn 2000/60/EG.

4. De lidstaten kunnen betalingen in het kader van dit [...] **artikel** alleen toekennen om begunstigten geheel of gedeeltelijk te vergoeden voor de extra kosten, **transactiekosten** **inbegrepen**, en de gedeelde inkomsten met betrekking tot de gebiedspecifieke nadelen in het betrokken gebied.
5. De in lid 4 bedoelde extra kosten en gedeelde inkomsten worden berekend:
 - a) ten aanzien van de beperkingen als gevolg van de Richtlijnen 92/43/EEG en 2009/147/EG, in verband met nadelen die voortvloeien uit voorschriften die verder gaan dan de relevante in hoofdstuk 1, afdeling 2, van deze titel van deze verordening vastgestelde **GLMC**-normen [...] en de overeenkomstig artikel 4, lid 1, punt a), van deze verordening vastgestelde voorwaarden voor de instandhouding van het landbouwareaal;
 - b) ten aanzien van de beperkingen als gevolg van Richtlijn 2000/60/EG, in verband met nadelen die voortvloeien uit voorschriften die verder gaan dan de relevante uit de regelgeving voortvloeiende beheerseisen, met uitzondering van RBE [...] **1** als bedoeld in bijlage III, en **GLMC**-normen [...] die zijn vastgesteld overeenkomstig hoofdstuk I, afdeling 2, van deze titel, en de overeenkomstig artikel 4, lid 1, punt a), van deze verordening vastgestelde voorwaarden voor de instandhouding van het landbouwareaal.
6. De betalingen worden jaarlijks toegekend per hectare land.

Artikel 68

Investerings

1. De lidstaten kunnen steun voor investeringen verstrekken onder de voorwaarden die in dit artikel zijn vastgesteld en die door hen nader zijn gespecificeerd in hun strategische GLB-plannen.

2. De lidstaten kunnen steun in het kader van dit [...] **artikel** alleen verstrekken voor [...] **investeringen in** materiële en immateriële **activa** die bijdragen tot het bereiken van **een of meer van** de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6. [...]

Voor bedrijven vanaf een bepaalde door de lidstaten in hun strategisch GLB-plan vast te stellen omvang, is steun aan de bosbouwsector afhankelijk van de overlegging van de toepasselijke gegevens van een bosbeheerplan of van een gelijkwaardig instrument dat in overeenstemming is met duurzaam bosbeheer zoals uitgelegd door de ministeriële conferentie over de bescherming van de bossen in Europa van 1993.

3. De lidstaten stellen een lijst op van niet-subsidiabele investeringen en uitgavencategorieën, waaronder ten minste de volgende:
- a) [...]
 - b) aankoop van betalingsrechten;
 - c) aankoop van grond [...] **voor een bedrag van meer dan 10% van de totale subsidiabele uitgaven voor de betrokken verrichting, wat in het geval van financieringsinstrumenten geldt voor de bijdrage van het strategisch GLB-plan die aan de eindontvanger wordt betaald of, in geval van garanties, voor het bedrag van de onderliggende lening;**
 - d) aankoop van [...] **vee, met uitzondering van met uitsterven bedreigde rassen, als gedefinieerd in artikel 2, punt 24, van Verordening (EU) 2016/1012),** zaai- en pootgoed van eenjarige gewassen alsook het planten daarvan voor andere doeleinden dan het herstel van het landbouw- of bosbouwpotentieel na natuurrampen en rampzalige gebeurtenissen;

- e) rente op schulden, behalve met betrekking tot subsidies verleend in de vorm van een rentesubsidie of een subsidie voor garantievergoedingen;
- f) investeringen in irrigatie die niet verenigbaar zijn met het bereiken **en in stand houden** van een goede toestand van waterlichamen, als vastgesteld in artikel 4, lid 1, van Richtlijn 2000/60/EG, met inbegrip van uitbreiding van irrigatiegebieden met betrekking tot waterlichamen waarvan de toestand in het betrokken stroomgebiedsbeheersplan als minder dan goed is aangemerkt **om redenen met betrekking tot kwantiteit**;
- g) investeringen in **door de lidstaten bepaalde [...]** **grootschalige** infrastructuur [...] die geen deel uitmaakt van **de in artikel 26 van Verordening [verordening gemeenschappelijke bepalingen] bedoelde strategieën voor vanuit de gemeenschap aangestuurde lokale ontwikkeling, met uitzondering van investeringen in breedbandinfrastructuur, hernieuwbare energie en bescherming tegen overstromingen en kustbescherming**;
- h) investeringen in bebossing die niet verenigbaar zijn met de klimaat- en milieudoelstellingen overeenkomstig de beginselen van duurzaam bosbeheer, zoals ontwikkeld in het kader van de pan-Europese richtsnoeren voor bebossing en herbebossing.

De bepalingen van punten [...] b), d) en g), van de eerste alinea zijn niet van toepassing wanneer steun wordt verstrekt in de vorm van financieringsinstrumenten.

In afwijking van punt c) kan de aankoop van grond voor milieubehoud en behoud van koolstofrijke bodem, alsook de aankoop van grond door jonge landbouwers met behulp van financieringsinstrumenten, in aanmerking komen voor een hoger tarief dan 10%. In het geval van financieringsinstrumenten is elk bepaald percentage van toepassing op de bijdrage van het strategisch GLB-plan die aan de eindontvanger is betaald of, in geval van garanties, op het bedrag van de onderliggende lening.

{In afwijking van punt f), kunnen investeringen in irrigatie in aanmerking komen indien uit een voorafgaande analyse blijkt dat de investering geen significante schadelijke milieu-effecten veroorzaakt. Deze milieu-effectenanalyse wordt uitgevoerd of goedgekeurd door de bevoegde autoriteit.}

4. De lidstaten beperken de steun tot [...] **een of meer percentages van maximaal** 75% van de subsidiabele kosten.

Het [...] steunpercentage kan **tot maximaal 100%** worden verhoogd voor de volgende investeringen:

- a) bebouwing en niet-productieve investeringen die verband houden met **een of meer** [...] specifieke milieu- en klimaatgerelateerde doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6, [...] punten d), e) en f), **met inbegrip van niet-productieve investeringen die gericht zijn op het beschermen van vee tegen predatie**;
- b) investeringen in basisdiensten in plattelandsgebieden, **zoals bepaald door de lidstaten**;
- c) investeringen in het herstel van het landbouw- of bosbouwpotentieel na natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen en investeringen in passende preventieve acties in bossen en op het platteland;
- d) niet-productieve investeringen die worden ondersteund met in artikel 26 [verordening gemeenschappelijke bepalingen] bedoelde strategieën voor vanuit de gemeenschap aangestuurde lokale ontwikkeling en met verrichtingen van operationele groepen van het Europees Innovatiepartnerschap voor productiviteit en duurzaamheid in de landbouw als bedoeld in artikel 71, punt a);**

e) niet-productieve investeringen in bosbouwinfrastructuur, landinrichting en grondverbetering.

5 Indien het recht van de Unie leidt tot nieuwe eisen voor landbouwers, mag tot uiterlijk 24 maanden na de datum waarop de nieuwe eisen voor het betrokken bedrijf van kracht zijn geworden, steun worden verstrekt voor investeringen om te voldoen aan deze eisen.

Artikel 69

*Vestiging van jonge landbouwers, [...] opstarten van plattelandsbedrijven **en ontwikkeling van kleine boerderijen***

1. De lidstaten kunnen steun verstrekken voor de vestiging van jonge landbouwers, [...] het opstarten van plattelandsbedrijven **en de ontwikkeling van kleine boerderijen** onder de voorwaarden die in dit artikel zijn vastgesteld en die door hen nader zijn gespecificeerd in hun strategische GLB-plannen, met als doel bij te dragen tot de verwezenlijking van **een of meer** specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6.
2. De lidstaten kunnen steun in het kader van dit [...] **artikel** alleen verstrekken voor de bevordering van:
 - a) de vestiging van jonge landbouwers die voldoen aan de voorwaarden **die de lidstaten in hun strategisch GLB-plan in overeenstemming met** [...] artikel 4, lid 1, punt e), **hebben vastgesteld**;
a bis) de ontwikkeling van kleine boerderijen, zoals bepaald door de lidstaten;
 - b) het opstarten van plattelandsbedrijven die verband houden met land- en bosbouw of de diversificatie van inkomens van landbouwhuishoudens **naar niet-landbouwgerelateerde activiteiten**;
 - c) het opstarten van niet-landbouwactiviteiten in plattelandsgebieden, **zoals bepaald door de lidstaten** [...].

3. De lidstaten stellen voorwaarden vast voor de indiening en de inhoud van bedrijfsplannen [...] **waarmee begunstigten steun in het kader van dit artikel kunnen aanvragen.**
4. De lidstaten verstrekken de steun in de vorm van vaste bedragen, **van financieringsinstrumenten of van een combinatie van beide.** De steun bedraagt maximaal 100 000 EUR en kan [...] **op basis van objectieve criteria worden gedifferentieerd.**

Artikel 70

Risicobeheersinstrumenten

1. De lidstaten [...] **kunnen** steun voor risicobeheersinstrumenten verstrekken onder de voorwaarden die in dit artikel zijn vastgesteld en die door hen nader zijn gespecificeerd in hun strategische GLB-plannen, **op basis van hun beoordeling van de behoeften na de SWOT-analyse.**
2. [...] **In** het kader van dit [...] **artikel verstrekte** steun **is gericht** op de bevordering van risicobeheersinstrumenten, die [...] landbouwers helpen bij het beheer van de met hun landbouwactiviteiten verband houdende productie- en inkomensrisico's waarover zij geen controle hebben. [...] **Deze steun draagt** bij tot het bereiken van **een of meer van** de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6.
3. De lidstaten kunnen **op basis van hun beoordeling van de behoeften** steun verstrekken **voor verschillende soorten risicobeheersinstrumenten** en met name **voor**:
 - a) financiële bijdragen aan premies voor verzekeringen;
 - b) financiële bijdragen aan onderlinge fondsen, met inbegrip van de administratieve kosten voor het opzetten ervan;

4. **Indien** de lidstaten **de in lid 3 bedoelde steun verstrekken**, bepalen zij de volgende subsidiabiliteitsvoorwaarden:
- a) de soorten subsidiabele [...] **risicobeheersinstrumenten** en de dekking ervan;
 - b) de methode voor de berekening van verliezen en factoren die aanleiding geven tot compensatie;
 - c) de regels voor de oprichting en het beheer van de onderlinge fondsen **en, indien van toepassing, van andere subsidiabele risicobeheersinstrumenten**.
5. De lidstaten zorgen ervoor dat alleen steun wordt verstrekt voor verliezen **boven een drempel** van minimaal 20% van de gemiddelde jaarproductie of het gemiddelde jaarinkomen van de landbouwer in de laatste drie jaar of de gemiddelde jaarproductie of het gemiddelde inkomen van drie van de laatste vijf jaar, het hoogste en het laagste inkomen niet meegerekend.
6. De lidstaten beperken de steun tot [...] **een of meer percentages van maximaal** 70% van de subsidiabele kosten.
7. De lidstaten zorgen ervoor dat overcompensatie als gevolg van de combinatie van de in dit artikel bedoelde interventies met andere publieke en particuliere risicobeheerregelingen, wordt vermeden.

Artikel 71
Samenwerking

1. De lidstaten kunnen steun voor samenwerking verstrekken onder de voorwaarden die in dit artikel zijn vastgesteld en die door hen nader zijn gespecificeerd in hun strategische GLB-plannen, met het oog op:
 - a) de voorbereiding en [...] uitvoering van [...] **verrichtingen** van operationele groepen in het kader van het Europees Innovatiepartnerschap voor productiviteit en duurzaamheid in de landbouw als bedoeld in artikel 114; [...]
 - b) **de voorbereiding en uitvoering** van Leader, in artikel 25 van Verordening (EU) [verordening gemeenschappelijke bepalingen]* vanuit de gemeenschap aangestuurde lokale ontwikkeling genoemd [...];
 - c) [...] bevordering van **en steun aan** kwaliteitsregelingen **en het gebruik ervan door landbouwers** [...];
 - d) **steun** voor producentenorganisaties of producentengroeperingen;
 - e) **steun** voor andere vormen van samenwerking.
2. De lidstaten kunnen steun in het kader van dit [...] **artikel** alleen verstrekken om vormen van samenwerking te bevorderen waarbij [...] minimaal twee [...] **actoren** betrokken zijn en die bijdragen tot het bereiken van **een of meer** van de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6.
3. De lidstaten kunnen in het kader van dit [...] **artikel** de kosten dekken die verband houden met alle aspecten van de samenwerking.

* Het voorzitterschap stelt ook voor om overweging 45 als volgt te wijzigen: "[...] gemeenschapslandbouw; **alle** acties die onder Leader vallen; en de oprichting van producentengroeperingen en -organisaties [...]".

4. De lidstaten kunnen de steun verstrekken als een totaalbedrag dat de kosten dekt van de samenwerking en van de uitgevoerde [...] verrichtingen, **inclusief de investeringskosten**, of kunnen alleen de kosten voor de samenwerking dekken en voor de projectuitvoering middelen uit andere interventietypes, nationale of uniale steuninstrumenten gebruiken. **Indien de steun als totaalbedrag wordt uitgekeerd, zorgen de lidstaten ervoor dat de toepasselijke regels en vereisten met betrekking tot soortgelijke verrichtingen die vallen onder andere interventietypes voor plattelandsontwikkeling, als vastgelegd in de artikelen 65, 66, 67, 68, 69, 70 en 72 van deze verordening, in acht worden genomen.**

In het geval van Leader, in artikel 25 van [verordening gemeenschappelijke bepalingen] vanuit de gemeenschap aangestuurde lokale ontwikkeling genoemd, geldt dat, in afwijking van de eerste alinea:

- a) **steun voor alle kosten die in aanmerking komen voor voorbereidende steun in het kader van artikel 28, lid 1, punt a), [verordening gemeenschappelijke bepalingen] en voor de uitvoering van geselecteerde strategieën in het kader van artikel 28, lid 1, punten b) en c), [verordening gemeenschappelijke bepalingen] alleen wordt verleend als een totaalbedrag in het kader van dit artikel en**
- b) **de lidstaten ervoor zorgen dat de toepasselijke regels en vereisten van de Unie met betrekking tot soortgelijke verrichtingen die vallen onder het interventietype voor investeringen, als vastgelegd in artikel 68 van deze verordening, in acht worden genomen.**

5. [...]

6. De lidstaten verlenen in het kader van dit type interventies geen steun voor samenwerking waarbij alleen onderzoeksinstanties betrokken zijn.

7. In het geval van samenwerking in het kader van de opvolging van een boerderij kunnen lidstaten alleen steun verstrekken aan landbouwers die de pensioenleeftijd hebben bereikt **of aan landbouwers die de pensioenleeftijd, zoals die door de lidstaten in overeenstemming met hun** nationale wetgeving **is vastgesteld, voor het einde van de verrichting zullen bereiken** [...].
8. De lidstaten beperken de steun tot maximaal zeven jaar, uitgezonderd voor **Leader en** collectieve milieu- en klimaatacties in naar behoren gemotiveerde gevallen om de specifieke milieu- en klimaatgerelateerde doelstellingen te bereiken die zijn vastgelegd in artikel 6, [...] punten d), e) en f).

Artikel 72

Kennisuitwisseling en informatie

1. De lidstaten kunnen steun verstrekken voor [...] kennisuitwisseling en informatie in **landbouw, bosbouw en plattelandsbedrijven en gemeenschappen op dat gebied, alsmede voor de bescherming van natuur, milieu en klimaat, ook voor onderwijs op milieugebied en bewustzijnsmaatregelen**, onder de voorwaarden die in dit artikel zijn vastgesteld en die door hen nader zijn gespecificeerd in hun strategische GLB-plannen.
2. **Steun** [...] in het kader van dit [...] **artikel** kan de kosten dekken voor alle relevante acties die gericht zijn op de bevordering van innovatie, [...] opleiding en advies, **het opstellen en actualiseren van plannen, studies**, en de uitwisseling en verspreiding van kennis en informatie die bijdraagt tot het bereiken van **een of meer van** de specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6.

Steun voor adviesdiensten wordt alleen verstrekt voor adviesdiensten die voldoen aan artikel 13, lid 3.

3. [...] *

[...] In het geval van de oprichting van [...] adviesdiensten kunnen de lidstaten steun verstrekken in de vorm van een vast bedrag van maximaal 200 000 EUR. **De lidstaten zorgen ervoor dat steun beperkt is in de tijd.**

[...]

[...]

[...]

* Voor steunintensiteit geldt geen beperking meer.

AFDELING 2

Elementen die voor verscheidene interventietypes gelden

Artikel 73

Selectie van verrichtingen

1. De beheersautoriteit van het strategisch GLB-plan, **autoriteiten op regionaal niveau** of [...] aangewezen intermediaire instanties stellen na raadpleging van het in artikel 111 bedoelde monitoringcomité selectiecriteria vast voor interventies die betrekking hebben op een of meer van de volgende interventietypes: investeringen, vestiging van jonge landbouwers, [...] het opstarten van plattelandsbedrijven **en de ontwikkeling van kleine boerderijen**, samenwerking, kennisuitwisseling en informatie. Deze selectiecriteria staan borg voor de gelijke behandeling van de aanvragers, voor een beter gebruik van de financiële middelen en voor het afstemmen van de steun overeenkomstig het doel van de interventies.

De lidstaten kunnen besluiten geen selectiecriteria toe te passen voor investeringsinterventies die duidelijk zijn gericht op milieudoelen of worden uitgevoerd in verband met herstelactiviteiten.

In afwijking van de eerste alinea kan in naar behoren gemotiveerde gevallen een andere selectiemethode worden vastgesteld na raadpleging van het in artikel 111 bedoelde monitoringcomité.

2. De verantwoordelijkheid van de beheersautoriteit, **autoriteiten op regionaal niveau, of aangewezen intermediaire instanties**, als vastgesteld in lid 1, doet geen afbreuk aan de taken van de plaatselijke actiegroepen als vastgesteld in artikel 27 van Verordening (EU) [verordening gemeenschappelijke bepalingen].
3. Lid 1 is niet van toepassing wanneer steun wordt verleend in de vorm van financieringsinstrumenten.

4. **De lidstaten kunnen besluiten** [...] geen selectiecriteria [...] vast te stellen voor verrichtingen die een certificaat "Excellentiekeur" hebben ontvangen in het kader van Horizon 2020 of Horizon Europa, of die zijn geselecteerd in het kader van [...] **LIFE**, op voorwaarde dat zulke verrichtingen in overeenstemming zijn met het strategisch GLB-plan.
5. Verrichtingen die fysiek zijn afgerond of volledig zijn uitgevoerd vóór de financieringsaanvraag in het kader van het strategisch GLB-plan [...] is ingediend, worden niet geselecteerd voor steun, ongeacht of alle betrokken betalingen zijn verricht. **De lidstaten stellen de begindatum van de subsidiabiliteit van kosten vast.**
6. **Een verrichting of een deel van een verrichting kan buiten de betrokken lidstaat worden uitgevoerd, ook indien dit buiten het grondgebied van de Unie is, mits de verrichting bijdraagt tot de doelstellingen van het strategisch GLB-plan.**

*{Artikel 74 [...] **Specifieke** regels voor financieringsinstrumenten*

1. **Steun in de vorm van financiële instrumenten zoals vastgesteld in artikel 52 van Verordening (EU) [verordening gemeenschappelijke bepalingen] kan worden verstrekt in het kader van de interventietypes als bedoeld in de artikelen 68, 69, 70, 71 en 72 van deze verordening.**

[...] **2.** Indien steun [...] wordt verstrekt in de vorm van financieringsinstrumenten [...], zijn de definities van "financieringsinstrument", "financieel product", "eindontvanger", "holdingfonds", "specifiek fonds", "hefboomeffect", "multiplicatorratio", beheerskosten" en "beheersvergoedingen" als vastgelegd in artikel 2 van Verordening (EU) [verordening gemeenschappelijke bepalingen] en de bepalingen van titel V, hoofdstuk II, afdeling 2, van die verordening van toepassing.

Ook zijn de in de leden [...] **3** tot en met 5 vastgelegde bepalingen van toepassing.

2. [...]
3. Overeenkomstig artikel 52, lid 2, van Verordening (EU) [GB-verordening] [...] kan werkkapitaal [...] als een subsidiabele uitgave **in het kader van de interventietypes als bedoeld in de artikelen 68, 70, 71 en 72 van deze verordening** worden beschouwd.

Voor activiteiten die binnen de werkingssfeer van artikel 42 VWEU vallen, kan werkkapitaal als een subsidiabele uitgave worden beschouwd met een brutosubsidie-equivalent van maximaal 200 000 EUR over een periode van drie begrotingsjaren [...] **op het niveau van de eindontvanger**.

4. Wanneer een verrichting een combinatie van steun krijgt in de vorm van financieringsinstrumenten en subsidies, is het toepasselijke [...] steunpercentage, **zoals vastgesteld in het strategisch GLB-plan overeenkomstig de artikelen 68, 69, 70, 71 en 72 van deze verordening**, van toepassing op de gecombineerde steun die voor de verrichting wordt verstrekt [...].
5. De subsidiabele uitgaven voor een financieringsinstrument zijn het totaalbedrag aan bijdragen van het strategisch GLB-plan die door het financieringsinstrument binnen de subsidiabiliteitsperiode zijn betaald, of die, in het geval van garanties, zijn gereserveerd [...] **voor** garantiecontracten, waarbij dat bedrag overeenkomt met:
 - a) betalingen aan [...] eindontvangers, in geval van leningen, investeringen in eigen vermogen of investeringen in quasi-eigenvermogen;

- b) middelen die gereserveerd zijn [...] **voor** garantieovereenkomsten, ongeacht of ze nog uitstaan of reeds verlopen zijn, om aan mogelijke aanspraken op garanties voor verliezen te kunnen voldoen, berekend op grond van een **prudente voorafgaande risicobeoordeling en in overeenstemming met de** multiplicatorratio [...] **die is vastgelegd voor de respectieve** onderliggende uitgekeerde nieuwe leningen of investeringen in eigen vermogen van eindontvangers;
- c) betalingen aan, of ten voordele van eindontvangers, wanneer financieringsinstrumenten worden gecombineerd met [...] andere bijdragen van de Unie in één enkel financieringsinstrument overeenkomstig artikel 52, lid 5, van Verordening (EU) [verordening gemeenschappelijke bepalingen];
- d) betalingen van beheersvergoedingen en vergoedingen van de beheerskosten betaald door de instanties die het financieringsinstrument implementeren.

Indien een financieringsinstrument wordt uitgevoerd over opeenvolgende programmeringsperioden heen, kan de steun worden verstrekt aan of ten voordele van eindontvangers, inclusief beheerskosten en -vergoedingen, op basis van juridische verplichtingen die tijdens de voorgaande programmeringsperiode zijn aangegaan, mits die steun voldoet aan de subsidiabiliteitsregels van de daaropvolgende programmeringsperiode. In die gevallen wordt de subsidiabiliteit van in betalingsaanvragen ingediende uitgaven bepaald volgens de regels van de respectieve programmeringsperiode.

Voor de toepassing van dit lid, punt b), [...] **geldt dat, indien de entiteit die de garanties ontvangt het geplande bedrag aan nieuwe leningen of investeringen in eigen vermogen of quasi-eigenvermogen van eindontvangers niet in overeenstemming met de multiplicatorratio heeft uitgekeerd, de subsidiabele uitgaven evenredig worden verminderd.** De multiplicatorratio kan worden herzien indien latere veranderingen van de marktomstandigheden dat rechtvaardigen. Een dergelijke herziening heeft geen terugwerkende kracht **op de subsidiabele uitgaven ten belope van het bedrag van de onderliggende steun die is terugbetaald.**

Voor de toepassing van dit lid, punt d), [...] **geldt dat, indien een instantie die een holdingfonds [...] of specifieke fondsen uitvoert, overeenkomstig artikel 53, lid [...] 2 bis, van Verordening (EU) [verordening gemeenschappelijke bepalingen] door middel van een rechtstreekse gunning van een opdracht wordt geselecteerd, het bedrag van de [...] beheerskosten en -vergoedingen [...] overeenkomt met een vast percentage dat maximaal 10% bedraagt van het totaalbedrag [...] dat in elke overeenkomstig artikel 30, lid 4, punten a) en b), ingediende betalingsaanvraag staat vermeld. Het vaste percentage bedraagt maximaal 20% van het totale bedrag in verband met investeringen in vermogen of quasi-eigenvermogen dat in elke overeenkomstig artikel 30, lid 4, punt b), ingediende betalingsaanvraag staat vermeld.**

[...] **Voor de toepassing van dit lid, punt d), geldt dat, indien de instanties die een holdingfonds of specifieke fondsen uitvoeren, door middel van een openbare aanbesteding zijn geselecteerd in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving, [...] het bedrag van de beheerskosten en -vergoedingen wordt vastgesteld in de financieringsovereenkomst waarin het resultaat van de openbare aanbesteding [...] tot uiting komt. Die beheerskosten en -vergoedingen bestaan uit zowel een basisbedrag als een prestatiegerelateerde beloning.**

Afsluitprovisies die geheel of gedeeltelijk aan de eindontvangers worden berekend, gelden niet als subsidiabele uitgave.

Artikel 75

Gebruik van het Elfpo via [...] InvestEU

1. [...] **De lidstaten kunnen in het in artikel 106 bedoelde voorstel voor een strategisch GLB-plan of in het in artikel 107 bedoelde verzoek tot wijziging van een strategisch GLB-plan [...] een bedrag toewijzen dat wordt bijgedragen aan en verstrekt via de InvestEU-begrotingsgarantie en de InvestEU-advieshub. Het [...] aan InvestEU [...] bij te dragen bedrag bedraagt niet meer dan [5%] van de totale Elfpo-toewijzing [...] aan het strategisch GLB-plan en wordt geïmplementeerd in overeenstemming met de in de InvestEU-verordening vastgestelde InvestEU-regels. Het strategisch GLB-plan vermeldt [...] een motivering voor het gebruik van [...] InvestEU en de bijdrage ervan aan de verwezenlijking van een of meer van de in artikel 6 vermelde en in het kader van het strategisch GLB-plan geselecteerde specifieke doelstellingen.**

[...]

2. De verzoeken tot wijziging van een strategisch GLB-plan [...] mogen alleen betrekking hebben op middelen voor toekomstige jaren.

[...]

3. Het in lid 1 bedoelde bedrag wordt **[bij sluiting van de bijdrageovereenkomst als bedoeld in artikel 9, lid 2, van Verordening ... [InvestEU-verordening]]** gebruikt voor de voorziening van het deel van de EU-garantie in het compartiment van de lidstaat **en voor de InvestEU-advieshub**.
4. Indien [...] binnen [...] **vier maanden na het besluit van de Commissie tot goedkeuring van het strategisch GLB-plan** geen bijdrageovereenkomst als vermeld in artikel [9] van de [InvestEU-verordening] is gesloten voor een in lid 1 bedoeld bedrag **dat in het in artikel 106 bedoelde strategisch GLB-plan is toegewezen, wordt het overeenkomstige bedrag gebruikt in het strategisch GLB-plan, na een verzoek tot wijziging van** de lidstaat in overeenstemming met artikel 107 [...].

4 bis. De bijdrageovereenkomst voor een in lid 1 bedoeld bedrag dat is toegewezen in het verzoek tot wijziging van een strategisch GLB-plan, wordt gelijktijdig met de goedkeuring van het besluit tot **goedkeuring van de** wijziging van het **strategisch** GLB-plan gesloten.

5. Indien binnen [...] **negen** maanden na de goedkeuring van de bijdrageovereenkomst geen garantieovereenkomst, als vermeld in artikel [9] van de [InvestEU-verordening], is gesloten, **wordt de bijdrageovereenkomst beëindigd of in onderlinge overeenstemming verlengd.**

Indien de deelname van een lidstaat aan InvestEU wordt beëindigd, worden de respectieve bedragen die naar het gemeenschappelijk voorzieningsfonds zijn overgemaakt als voorziening, [...] **teruggevorderd als interne bestemmingsontvangsten op grond van artikel 21, lid 5, onder b), van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046**, en dient de lidstaat een [...] verzoek tot wijziging van zijn strategisch GLB-plan in **teneinde gebruik te maken van de teruggevorderde bedragen en de overeenkomstig lid 2 aan toekomstige kalenderjaren toegewezen bedragen.**

De beëindiging of wijziging van de bijdrageovereenkomst geschiedt gelijktijdig met de vaststelling van het besluit tot wijziging van het strategisch GLB-plan en uiterlijk op 31 december 2026.

6. Indien een garantieovereenkomst binnen[...] vier jaar na de ondertekening ervan, als omschreven in artikel [9] van de [InvestEU-verordening], niet [...] **naar behoren** is geïmplementeerd, kunnen de lidstaten verzoeken dat bedragen die zijn vastgelegd in de garantieovereenkomst maar geen onderliggende leningen, **investerings in eigen vermogen** of andere risicodragende instrumenten dekken, worden behandeld overeenkomstig lid 5.
7. De middelen die worden gegenereerd door of toe te rekenen zijn aan de bedragen die worden bijgedragen aan InvestEU [...], worden ter beschikking gesteld aan de lidstaat en gebruikt **voor steun in het kader van dezelfde doelstelling of doelstellingen als bedoeld in lid 1 in de vorm van financieringsinstrumenten of begrotingsgaranties** [...].
8. **De termijn voor de automatische vrijmaking als vastgesteld in artikel 32 van [horizontale verordening] van de bedragen die overeenkomstig de leden 4, 5 en 6 in een strategisch GLB-plan worden hergebruikt, vangt aan in het jaar waarin de overeenkomstige begrotingsvastleggingen zijn gedaan.}***

* Teneinde dubbel werk te vermijden moet worden overwogen om, zodra de verordening gemeenschappelijke bepalingen voldoende stabiel is, na te gaan of het nodig is overeenstemming met de toepasselijke bepalingen van die verordening te waarborgen.

Artikel 76

Deugdelijkheid en nauwkeurigheid van de betalingsberekening

Indien steun wordt verleend op basis van extra kosten en gedeelde inkomsten overeenkomstig de artikelen 65, 66 en 67, zorgen de lidstaten ervoor dat de betrokken berekeningen deugdelijk en nauwkeurig zijn en op voorhand zijn vastgesteld op basis van een eerlijke, evenwichtige en verifieerbare berekeningsmethode. Hiertoe [...] **voeren instanties** die functioneel onafhankelijk [...] zijn van de voor de uitvoering van het strategisch GLB-plan verantwoordelijke autoriteiten en die over de nodige deskundigheid [...] **beschikken**, de berekeningen uit of [...] **bevestigen** ze de deugdelijkheid en de nauwkeurigheid ervan.

Artikel 77

*[...] **Vormen van subsidies***

1. Onverminderd de artikelen 65, 66, 67, [...] 69, **74 en 75** kan de in het kader van dit hoofdstuk verstrekte steun de volgende vormen aannemen:
 - a) vergoeding van de subsidiabele kosten die een begunstigde daadwerkelijk heeft gemaakt;
 - b) eenheidskosten;
 - c) vaste bedragen;
 - d) financiering volgens een vast percentage.
2. De bedragen voor de in lid 1, punt b), c) en d), genoemde vormen van subsidies worden vastgesteld op één van de hierna genoemde manieren:
 - a) een eerlijke, billijke en verifieerbare berekeningsmethode op basis van:
 - i) statistische gegevens, andere objectieve informatie of een deskundig oordeel; hetzij

- ii) de geverifieerde historische gegevens van individuele begunstigden; hetzij
- iii) de toepassing van de gebruikelijke kostenberekeningsmethoden van individuele begunstigden;
- b) ontwerpbegrotingen **die per geval zijn opgesteld en op voorhand zijn goedgekeurd door de instantie die de verrichting selecteert**;
- c) conform de voorschriften voor de toepassing van overeenkomstige eenheidskosten, vaste bedragen en vaste percentages die van toepassing zijn voor beleidsmaatregelen van de Unie voor soortgelijke soorten verrichtingen;
- d) conform de voorschriften voor de toepassing van overeenkomstige eenheidskosten, vaste bedragen en vaste percentages die worden toegepast op grond van regelingen voor volledig door de lidstaat gefinancierde subsidies voor een soortgelijke soort verrichtingen.

Artikel 78

Gedelegeerde bevoegdheden voor de vaststelling van aanvullende vereisten voor interventietypes voor plattelandontwikkeling

De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 138 gedelegeerde handelingen vast te stellen tot aanvulling van deze verordening met voorschriften die een aanvulling vormen op die welke in dit hoofdstuk zijn vastgesteld betreffende de voorwaarden voor het verlenen van steun voor de [...]

[...] in artikel 65 bedoelde beheersverbintenissen **voor genetische hulpbronnen en dierenwelzijn**
[...]

[...]

[...] .

TITEL IV

FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 79

ELGF- en Elfpo-uitgaven

1. Het ELGF financiert de interventietypes met betrekking tot:
 - a) de in artikel 14 vervatte rechtstreekse betalingen;
 - b) de in titel III, hoofdstuk III, vervatte sectorale interventies.
2. Het Elfpo financiert de interventietypes als bedoeld in titel III, hoofdstuk IV.

Artikel 80

*Subsidiabiliteit van de uitgaven**

1. Uitgaven komen in aanmerking voor een bijdrage uit het ELGF [...] vanaf 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin het strategisch GLB-plan door de Commissie is goedgekeurd.
Uitgaven komen in aanmerking voor een bijdrage uit het Elfpo vanaf de datum van indiening van het strategisch GLB-plan, maar ten vroegste vanaf 1 januari {2021}.
2. Als uitgaven subsidiabel worden doordat een strategisch GLB-plan wordt gewijzigd, komen zij pas in aanmerking voor een bijdrage uit het Elfpo vanaf de datum waarop het verzoek tot wijziging bij de Commissie is ingediend, **of vanaf de datum van kennisgeving van de in artikel 107, lid 7, tweede alinea, bedoelde wijzigingen.**

* Nader te bespreken in het licht van de overgangsregels.

In afwijking van **de eerste alinea en** van artikel 73, lid 5, [...] kan in het geval van noodmaatregelen wegens natuurrampen, rampzalige gebeurtenissen, ongunstige weersomstandigheden of een plotse, ingrijpende wijziging van de sociaal-economische omstandigheden in de lidstaat of regio, in het strategisch GLB-plan worden bepaald dat uit het Elfpo gefinancierde uitgaven in verband met wijzigingen van het plan subsidiabel zijn vanaf de datum waarop de gebeurtenis zich heeft voorgedaan.

3. Uitgaven komen in aanmerking voor een bijdrage uit het Elfpo als ze zijn gedaan door een begunstigde en uiterlijk op 31 december [2029] zijn betaald. Uitgaven komen bovendien alleen voor een bijdrage uit het Elfpo in aanmerking als de desbetreffende steun uiterlijk op 31 december [2029] werkelijk door het betaalorgaan is betaald.

Artikel 81

Financiële toewijzingen voor interventietypes in de vorm van rechtstreekse betalingen

1. Onverminderd artikel 15 van Verordening (EU) [horizontale verordening], mag het totale bedrag voor interventietypes in de vorm van rechtstreekse betalingen dat met betrekking tot een kalenderjaar in een lidstaat kan worden toegekend uit hoofde van titel III, hoofdstuk II, van deze verordening, de in [bijlage IV] vastgelegde financiële toewijzing van die lidstaat niet overschrijden.

Onverminderd artikel 15 van Verordening (EU) [horizontale verordening], mag het maximumbedrag dat met betrekking tot een kalenderjaar in een lidstaat voorafgaand aan de uitvoering van artikel 15 van deze verordening kan worden toegekend uit hoofde van titel III, hoofdstuk II, afdeling [...] **3**, onderafdeling 2, van deze verordening, de in [bijlage VI] vastgelegde financiële toewijzing van die lidstaat niet overschrijden.

Voor de toepassing van artikel 86, lid 5, is de in de eerste alinea bedoelde financiële toewijzing van een lidstaat na aftrek van de in [bijlage VII] vastgelegde bedragen en vóór overdrachten overeenkomstig artikel 15, vastgelegd in [bijlage VII].

2. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 138 gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van de in de [bijlagen IV en VII] vastgelegde toewijzingen van de lidstaten om rekening te houden met de ontwikkelingen met betrekking tot het totale maximumbedrag aan rechtstreekse betalingen dat mag worden toegekend, waaronder de overdrachten als bedoeld in de artikelen 15 en 90, de overdrachten van financiële toewijzingen als bedoeld in artikel 82, lid 5, en de eventuele aftrek die nodig is voor de financiering van interventietypes in andere sectoren als bedoeld in artikel 82, lid 6.

In afwijking van de eerste alinea worden overdrachten als bedoeld in 15 buiten beschouwing gelaten bij de aanpassing van [bijlage VII].

3. Het bedrag van de in artikel 88 bedoelde indicatieve financiële toewijzingen per interventie voor de in artikel 14 vastgelegde interventietypes in de vorm van rechtstreekse betalingen, dat in een lidstaat zal worden toegekend met betrekking tot een kalenderjaar, mag de in [bijlage IV] vastgelegde toewijzing van die lidstaat overschrijden met het in het strategisch GLB-plan opgenomen geraamde bedrag van de verlaging van betalingen als bedoeld in artikel 100, lid 2, punt d), tweede alinea.

Artikel 82

Financiële toewijzingen voor bepaalde sectorale interventietypes

1. De financiële steun van de Unie voor interventietypes in de wijnsector wordt aan de lidstaten toegewezen overeenkomstig [bijlage V].
2. De financiële steun van de Unie voor interventietypes in de bijenteeltsector wordt aan de lidstaten toegewezen overeenkomstig [bijlage VIII].
3. De financiële steun van de Unie die aan Duitsland wordt toegewezen voor interventietypes in de hopsector bedraagt [2 188 000] EUR per jaar.

4. De financiële steun van de Unie voor interventietypes in de sector olijfolie en tafelolijven wordt als volgt toegewezen:
- a) [10 666 000] EUR per jaar voor Griekenland;
 - b) [554 000] EUR per jaar voor Frankrijk; en
 - c) [34 590 000] EUR per jaar voor Italië.
5. De betrokken lidstaten kunnen in hun strategische GLB-plannen besluiten de totale financiële toewijzingen als bedoeld in de leden 3 en 4 over te dragen naar hun toewijzingen voor rechtstreekse betalingen. Dat besluit kan niet worden herzien.

De financiële toewijzingen van de lidstaten die zijn overgedragen aan de toewijzingen voor rechtstreekse betalingen zijn niet meer beschikbaar voor de interventietypes als bedoeld in de leden 3 en 4.

6. De lidstaten kunnen in hun strategische GLB-plannen beslissen om maximaal 3% van de toewijzingen voor rechtstreekse betalingen van de lidstaten in bijlage IV, na aftrek van de voor katoen beschikbare bedragen in bijlage VI, te gebruiken voor interventietypes in andere sectoren als bedoeld in titel III, hoofdstuk III, afdeling 7.

De lidstaten kunnen besluiten het in de eerste alinea bedoelde percentage tot maximaal 5% te verhogen. In dat geval wordt het met die verhoging overeenkomende bedrag afgetrokken van het in artikel 86, lid 5, eerste alinea, bedoelde maximum en kan het niet langer worden toegewezen voor de daarin genoemde interventietypes in de vorm van gekoppelde inkomenssteun.

7. De lidstaten kunnen in 2023 hun in lid 6 bedoelde besluit herzien als onderdeel van een verzoek tot wijziging van hun strategische GLB-plannen, als bedoeld in artikel 107.
8. De in het goedgekeurde strategisch GLB-plan vastgelegde bedragen die voortvloeien uit de toepassing van de leden 6 en 7 zijn bindend in de betrokken lidstaat.

Artikel 83

Financiële toewijzingen voor interventietypes voor plattelandontwikkeling

1. Het totale bedrag van de steun van de Unie voor interventietypes voor plattelandontwikkeling in het kader van deze verordening voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2027 bedraagt [78 811] miljoen EUR in [lopende prijzen], overeenkomstig het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021 tot en met 2027¹⁷.
2. 0,25% van de in lid 1 bedoelde middelen wordt besteed aan de financiering van de op initiatief van de Commissie uitgevoerde activiteiten in verband met technische bijstand als bedoeld in artikel 7 van Verordening (EU) [horizontale verordening], waaronder het Europees netwerk voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid als bedoeld in artikel 113, lid 2, van deze verordening [...]. Zulke activiteiten kunnen betrekking hebben op voorgaande **programmeringsperioden** en volgende perioden van het strategisch GLB-plan.
3. De jaarlijkse uitsplitsing per lidstaat van de in lid 1 genoemde bedragen, na aftrek van het bedrag dat overeenkomt met het in lid 2 genoemde percentage, is vastgesteld in [bijlage IX].
4. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 138 gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van [bijlage IX] om de jaarlijkse uitsplitsing per lidstaat te herzien en daarbij rekening te houden met relevante ontwikkelingen, waaronder de in de artikelen 15 en 90 bedoelde overdrachten, teneinde technische aanpassingen te doen zonder de algemene toewijzingen te veranderen, of teneinde rekening te houden met elke andere verandering uit hoofde van een wetgevingshandeling na vaststelling van deze verordening.

¹⁷ Voorstel voor een verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027; Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, COM(2018) 322 final.

Artikel 84
Bijdrage uit het Elfpo

In het uitvoerings[...]**besluit** van de Commissie tot goedkeuring van het strategisch GLB-plan op grond van artikel 106, lid 6, wordt de maximumbijdrage uit het Elfpo aan het plan vastgesteld. De bijdrage uit het Elfpo wordt berekend op basis van het bedrag aan subsidiabele overheidsuitgaven.

{*Artikel 85*
Elfpo-bijdragepercentages

1. In de strategische GLB-plannen wordt één Elfpo-bijdragepercentage vastgesteld dat op alle interventies van toepassing is.
2. Het maximale Elfpo-bijdragepercentage bedraagt:
 - a) **[70%]** van de subsidiabele overheidsuitgaven in de ultraperifere gebieden en de kleinere eilanden in de Egeïsche Zee in de zin van Verordening (EU) nr. 229/2013;
 - b) **[70%]** van de subsidiabele overheidsuitgaven in de minder ontwikkelde regio's;
 - c) **[65%]** van de subsidiabele uitgaven voor betalingen in het kader van artikel 66;
 - d) **[43%]** van de subsidiabele overheidsuitgaven in de overige regio's.

Het minimale Elfpo-bijdragepercentage bedraagt **[20%]**.

3. In afwijking van lid 2 bedraagt het maximale Elfpo-bijdragepercentage:
- a) **[80%]** voor de in artikel 65 van deze verordening bedoelde beheersverbintenissen, voor betalingen in het kader van artikel 67 van deze verordening, voor de in de artikel 68 bedoelde niet-productieve investeringen, voor de steun voor het Europees Innovatiepartnerschap in het kader van artikel 71 van deze verordening en voor Leader, in artikel 25 van Verordening (EU) [verordening gemeenschappelijke bepalingen] vanuit de gemeenschap aangestuurde lokale ontwikkeling genoemd;
 - b) **[100%]** voor verrichtingen die worden gefinancierd met middelen die aan het Elfpo zijn overgedragen op grond van de artikelen 15 en 90 van deze verordening.}

Artikel 86

Minimale en maximale financiële toewijzingen

- 1. Minimaal 5% van de totale Elfpo-bijdrage aan het strategisch GLB-plan, als vastgesteld in **[bijlage IX]**, wordt gereserveerd voor Leader, in artikel 25 van Verordening (EU) [verordening gemeenschappelijke bepalingen] "vanuit de gemeenschap aangestuurde lokale ontwikkeling" genoemd.
- 2. Minimaal 30% van de totale Elfpo-bijdrage aan het strategisch GLB-plan, als vastgesteld in **[bijlage IX]**, wordt gereserveerd voor interventies die zijn gericht op de specifieke milieu- en klimaatgerelateerde doelstellingen in artikel 6, lid 1, punten d), e) en f), van deze verordening.

De eerste alinea geldt niet voor de ultraperifere gebieden.
- 3. Maximaal 4% van de totale Elfpo-bijdrage aan het strategisch GLB-plan, als vastgesteld in **[bijlage IX]**, kan worden gebruikt voor de financiering van de acties in verband met technische bijstand op initiatief van de lidstaten als bedoeld in artikel 112.

De Elfpo-bijdrage voor strategische GLB-plannen kan worden verhoogd tot 6% indien het totale bedrag van de steun van de Unie voor plattelandontwikkeling niet meer dan [...] **1,5** [...] **miljard** EUR bedraagt.

Technische bijstand wordt vergoed volgens een vast percentage overeenkomstig artikel 125, lid 1, punt e), van Verordening (EU[...], Euratom) **2018/1046** [...] in het kader van tussentijdse betalingen op grond van artikel 30 van Verordening (EU) [horizontale verordening]. Dit vaste percentage vertegenwoordigt het in het strategisch GLB-plan vastgestelde percentage voor technische bijstand van de totale gedeclareerde uitgaven.

4. Voor elke lidstaat wordt het in [bijlage X] vastgestelde minimumbedrag gereserveerd voor de in artikel 6, lid 1, punt g), vastgestelde specifieke doelstelling [...]. Op basis van de analyse van de situatie wat betreft de sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen ("de SWOT-analyse) en de bepaalde behoeften waarin moet worden voorzien, wordt het bedrag gebruikt voor **een of beide** van de volgende interventietypes:
 - a) de aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers als vastgesteld in artikel 27;
 - b) de vestiging van jonge landbouwers als bedoeld in artikel 69, **lid 2, punt a)**.
5. De indicatieve financiële toewijzingen voor de interventies in de vorm van gekoppelde inkomenssteun als bedoeld in titel III, hoofdstuk II, afdeling [...] **3**, onderafdeling 1, mogen niet meer bedragen dan 1[...]**3**% van de in [bijlage VII] vastgestelde bedragen.

In afwijking van de eerste alinea kunnen de lidstaten die in overeenstemming met artikel 53, lid 4, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 meer dan 13% van hun in bijlage II bij die verordening vastgelegde jaarlijkse nationale maximum hebben gebruikt als vrijwillige gekoppelde steun, besluiten om meer dan 1[...]3% van het in [bijlage VII] vastgelegde bedrag te gebruiken als gekoppelde inkomenssteun. Het resulterende percentage bedraagt niet meer dan het door de Commissie goedgekeurde percentage voor vrijwillige gekoppelde steun voor het claimjaar 2018.

Het in de eerste alinea bedoelde percentage mag worden verhoogd met maximaal 2 [...] **procentpunten** mits het bedrag dat overeenstemt met het percentage dat 1[...]3% overschrijdt, wordt toegewezen voor de steun voor eiwithoudende gewassen op grond van titel III, hoofdstuk II, afdeling [...]3, onderafdeling 1.

Het in het goedgekeurde strategisch GLB-plan opgenomen bedrag dat voortvloeit uit de toepassing van de eerste, [...] tweede **en derde** alinea [...] **mag niet worden overschreden.**

In afwijking van de eerste en de tweede alinea kunnen de lidstaten ervoor kiezen om 3 miljoen EUR per jaar te gebruiken voor de financiering van gekoppelde inkomenssteun.

6. Onverminderd artikel 15 van Verordening (EU) [horizontale verordening], mag het maximumbedrag dat met betrekking tot een kalenderjaar in een lidstaat voorafgaand aan de uitvoering van artikel 15 van deze verordening kan worden toegekend uit hoofde van titel III, hoofdstuk II, afdeling [...] 3, onderafdeling 1, van deze verordening, de in het strategisch GLB-plan vastgestelde bedragen niet overschrijden overeenkomstig lid [...] **5 van dit artikel.**
7. De lidstaten kunnen in hun strategische GLB-plannen besluiten om een bepaald percentage van de Elfpo-toewijzing te gebruiken om steun te mobiliseren en geïntegreerde strategische natuurprojecten [...] **in het kader van** de [LIFE-verordening] op te schalen en om acties te financieren met betrekking tot transnationale leermobiliteit op het gebied van landbouw en plattelandsontwikkeling, waarbij de nadruk ligt op jonge landbouwers, overeenkomstig de [Erasmusverordening].

Artikel 87

Tracering van klimaatgerelateerde uitgaven

1. Op basis van de door de lidstaten verstrekte informatie evalueert de Commissie de bijdrage van het beleid aan de klimaatveranderingsdoelstellingen aan de hand van een eenvoudige en gemeenschappelijke methodiek.
2. De bijdrage aan het uitgavenstreefdoel wordt geraamd door de toekenning van specifieke gewichten die verschillen naargelang de bijdrage die de steun aan de verwezenlijking van de klimaatveranderingsdoelstellingen levert aanzienlijk of matig is. Deze weging is als volgt:
 - a) 40% voor de uitgaven in het kader van de basisinkomenssteun voor duurzaamheid en de aanvullende inkomenssteun vermeld in titel III, hoofdstuk II, afdeling 2, onderafdelingen 2 en 3;
 - b) 100% voor uitgaven in het kader van de regelingen voor klimaat en milieu vermeld in titel III, hoofdstuk II, afdeling 2, onderafdeling 4;
 - c) 100% voor uitgaven voor de interventies vermeld in artikel 86, lid 2, eerste alinea, **met uitzondering van de in punt d) bedoelde interventies**;
 - d) 40% voor uitgaven voor natuurlijke of andere gebiedspecifieke beperkingen als bedoeld in artikel 66.

Artikel 88

Indicatieve financiële toewijzingen

1. De lidstaten stellen in hun strategische GLB-plannen voor elke interventie een indicatieve financiële toewijzing vast. Voor elke interventie is **deze indicatieve financiële toewijzing gelijk aan** het product van het geplande eenheidsbedrag, zonder toepassing van de in artikel 89 bedoelde variatie, en de geplande outputs [...].
2. Indien binnen een interventie verschillende eenheidsbedragen zijn gepland, is **de in lid 1 bedoelde indicatieve financiële toewijzing gelijk aan** de som van de producten van de geplande eenheidsbedragen, zonder toepassing van de in artikel 89 bedoelde variatie, en de overeenkomstige geplande outputs [...].
3. **De door de lidstaten overeenkomstig lid 1 vastgestelde indicatieve financiële toewijzingen beletten de lidstaten niet om middelen uit deze indicatieve financiële toewijzingen te gebruiken voor andere interventies, zonder het strategisch GLB-plan te wijzigen als bedoeld in artikel 107, mits de bepalingen van de onderhavige verordening [, met name de artikelen 81, 82, 83, 84, 86 en 89] en van Verordening (EU) nr .../... [horizontaleverordening] [, met name artikel 30, lid 6, punt b),] worden nageleefd, en met inachtneming van het volgende:**
 - **financiële toewijzingen voor interventies in de vorm van rechtstreekse betalingen worden gebruikt voor andere interventies in de vorm van rechtstreekse betalingen,**
 - **financiële toewijzingen voor interventies voor plattelandsontwikkeling worden gebruikt voor andere interventies voor plattelandsontwikkeling,**

- financiële toewijzingen voor interventies in de sector groenten en fruit, de bijenteeltsector, de wijnsector, de hopsector en de sector olijfolie en tafelolijven worden alleen gebruikt voor andere interventies in dezelfde sector en het gebruik heeft geen gevolgen voor goedgekeurde operationele programma's, en
- financiële toewijzingen voor interventies in andere sectoren als bedoeld in artikel 39, punt f), worden gebruikt voor in het strategisch GLB-plan vastgelegde interventies in andere sectoren als bedoeld in artikel 39, punt f), en het gebruik heeft geen gevolgen voor goedgekeurde operationele programma's.

Artikel 89

Variatie van het eenheidsbedrag

1. [...] De lidstaten [...] **kunnen** maximum- **en/of minimumeenheids**bedragen dan wel [...] **neerwaartse en/of opwaartse** variatiepercentages vastleggen voor elke interventie binnen de onderstaande interventietypes:
 - a) ontkoppelde rechtstreekse betalingen en gekoppelde inkomenssteun als bedoeld in titel III, hoofdstuk II;
 - b) betalingen voor beheersverbintenissen als bedoeld in artikel 65;
 - c) betalingen voor natuurlijke beperkingen of andere gebiedsspecifieke nadelen als bedoeld in de artikelen 66 en 67.

[...] **De** [...] **neerwaartse of opwaartse** variatiepercentages [...] **zijn** [...] **de** percentages waarmee het gerealiseerde gemiddelde of uniforme eenheidsbedrag het geplande gemiddelde of uniforme eenheidsbedrag als bedoeld in het strategisch GLB-plan mag **onder- of** overschrijden.

Voor elke interventie in de vorm van rechtstreekse betalingen mag het gerealiseerde gemiddelde of uniforme eenheidsbedrag **na toepassing van het neerwaartse variatiepercentage** nooit lager zijn dan **het minimumeenheidsbedrag of** het geplande eenheidsbedrag, tenzij de gerealiseerde output de in het strategisch GLB-plan vastgestelde geplande output overschrijdt. **Wanneer de gerealiseerde output de geplande output overschrijdt, mag het gerealiseerde gemiddelde of uniforme eenheidsbedrag na toepassing van het neerwaartse variatiepercentage dalen tot onder het minimumeenheidsbedrag of het geplande eenheidsbedrag, mits deze daling evenredig is aan de extra gerealiseerde output.**

Indien voor een interventie verschillende eenheidsbedragen zijn vastgesteld, is [...] **dit lid** van toepassing op elk uniform of gemiddeld eenheidsbedrag van die interventie.

2. Voor de toepassing van dit artikel wordt het gerealiseerde of uniforme eenheidsbedrag berekend door per interventie de verrichte jaarlijkse uitgaven te delen door de corresponderende gerealiseerde output.

Artikel 90

Flexibiliteit tussen toewijzingen voor rechtstreekse betalingen en Elfpo-toewijzingen

1. Als onderdeel van hun voorstel voor een strategisch GLB-plan als bedoeld in artikel 106, lid 1, kunnen de lidstaten besluiten de volgende percentages over te hevelen:
 - a) maximaal **[15%]** van de toewijzing van de lidstaat voor rechtstreekse betalingen in **[bijlage IV]**, na aftrek van de toewijzingen voor katoen in **[bijlage VI]** voor de kalenderjaren 2021 – 2026, naar de Elfpo-toewijzing van de lidstaat in de begrotingsjaren 2022 – 2027; of
 - b) maximaal **[15%]** van de Elfpo-toewijzing van de lidstaat in de begrotingsjaren 2022 - 2027, naar de toewijzing van de lidstaat voor rechtstreekse betalingen in **[bijlage IV]** voor de kalenderjaren 2021 – 2026.

Het percentage van de toewijzing van de lidstaat voor rechtstreekse betalingen dat wordt overgedragen naar de Elfpo-toewijzing als bedoeld in de eerste alinea kan worden verhoogd met:

- a) maximaal [15 procentpunten], mits de lidstaten de corresponderende verhoging gebruiken voor uit het Elfpo gefinancierde interventies gericht op de specifieke milieu- en klimaatgerelateerde doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6, [...] punten d), e) en f);
 - b) maximaal [2 procentpunten], mits de lidstaten de corresponderende verhoging gebruiken overeenkomstig artikel 86, [...] lid **4**, punt b).
2. De in lid 1 bedoelde besluiten vermelden het in lid 1 bedoelde percentage, dat per kalenderjaar kan variëren.
3. De lidstaten kunnen [...] **vanaf 2023 eenmaal per jaar** hun in lid 1 bedoelde besluit herzien als onderdeel van een verzoek tot wijziging van hun strategische GLB-plannen, als bedoeld in artikel 107.

TITEL V

STRATEGISCH GLB-PLAN

HOOFDSTUK I

ALGEMENE VEREISTEN

Artikel 91

Strategische GLB-plannen

De lidstaten stellen overeenkomstig deze verordening strategische GLB-plannen op om de uit het ELGF en het Elfpo gefinancierde steun van de Unie te implementeren en de specifieke doelstellingen in artikel 6 te verwezenlijken.

Elke lidstaat stelt één strategisch GLB-plan voor zijn gehele grondgebied op.

Wanneer elementen van het strategisch GLB-plan op regionaal niveau worden vastgesteld, zorgt de lidstaat ervoor dat die consistent zijn met de op nationaal niveau vastgestelde elementen van het strategisch GLB-plan.*

Op basis van de SWOT-analyse als bedoeld in artikel 103, lid 2, en een beoordeling van de behoeften als bedoeld in artikel 96, **bepalen de lidstaten** in de strategische GLB-plannen een interventiestrategie als bedoeld in artikel 97, waarbij de streefcijfers en mijlpalen worden bepaald teneinde de **toepasselijke** specifieke doelstellingen die zijn vastgelegd in artikel 6 te verwezenlijken. De streefcijfers worden [...] **vastgelegd** aan de hand van een gemeenschappelijke reeks resultaatindicatoren, als vastgelegd in bijlage I.

Om deze streefcijfers te halen, stellen de lidstaten interventies vast op basis van de interventietypes in titel III.

Ieder strategisch GLB-plan bestrijkt de periode [...] ~~2021~~ [...] 2027.

* De tweede en derde alinea zijn overgeheveld van artikel 93 zonder verdere wijzigingen.

Artikel 92

Meer ambitie met betrekking tot de milieu- [...] en klimaat[...]gerelateerde doelstellingen

1. De lidstaten zetten zich in om door middel van hun strategische GLB-plannen en in het bijzonder de in artikel 97, lid 2, punt a), genoemde elementen van de interventiestrategie een grotere algehele bijdrage te leveren tot de verwezenlijking van de milieu- en klimaatgerelateerde doelstellingen in artikel 6, [...] punten d), e) en f), dan de totale in de periode 2014 tot en met 2020 geleverde bijdrage tot de verwezenlijking van de doelstelling in artikel 110, lid 2, eerste alinea, punt b), van Verordening (EU) nr. 1306/2013 door middel van steun in het kader van het ELGF en het Elfpo.
2. De lidstaten leggen in hun strategische GLB-plannen op basis van de beschikbare informatie uit op welke manier ze de in lid 1 vermelde grotere algehele bijdrage willen bereiken. Die uitleg wordt gebaseerd op relevante informatie, waaronder de elementen die zijn genoemd in artikel 95, lid 1, punten a) tot en met f), en artikel 95, lid 2, punt b).

Artikel 93

[...]

[...]

Artikel 94
Procedurevereisten

1. De lidstaten ontwerpen de strategische GLB-plannen op basis van transparante procedures, in overeenstemming met hun institutionele en wettelijke kader.
2. [...]
3. Iedere lidstaat organiseert een partnerschap [...] * waarbij ten minste de volgende partners **worden betrokken**:
 - a) bevoegde overheidsinstanties, **waaronder regionale en lokale autoriteiten en autoriteiten bevoegd voor milieu- en klimaatkwesties**;
 - b) economische en sociale partners;
 - c) relevante instanties die de maatschappelijke organisaties vertegenwoordigen en, waar van toepassing, de instanties die tot taak hebben sociale inclusie, grondrechten, gendergelijkheid en non-discriminatie te bevorderen.

De lidstaten betrekken deze partners bij de voorbereiding van de strategische GLB-plannen.

4. De lidstaten en de Commissie werken samen om te zorgen voor doeltreffende coördinatie bij de uitvoering van de strategische GLB-plannen, en houden daarbij rekening met de beginselen van evenredigheid en gedeeld beheer.

* Overweging toevoegen om te verduidelijken dat het partnerschap kan worden georganiseerd zoals de lidstaten dat wensen.

HOOFDSTUK II

INHOUD VAN HET STRATEGISCH GLB-PLAN

Artikel 95

*Inhoud van de strategische GLB-plannen**

1. Elk strategisch GLB-plan bevat **afdelingen over** de volgende[...] onderwerpen:
 - a) [...] **de** beoordeling van de behoeften;
 - b) [...] **de** interventiestrategie;
 - c) [...] **de** elementen die gemeenschappelijk zijn voor verschillende interventies;
 - d) [...] **de** in de strategie gespecificeerde interventies inzake rechtstreekse betalingen, en sectorale en plattelandsontwikkelingsinterventies;
 - e) streefcijfer- en financiële plannen;
 - f) [...] het governance- en coördinatiesysteem;
 - g) [...] de elementen die zorgen voor modernisering van het GLB[...].
 - h) [...]
2. Elk strategisch GLB-plan bevat de volgende bijlagen:
 - a) bijlage I over de ex-ante-evaluatie en de strategische milieueffectbeoordeling (SMEB);

* Er moet verder worden nagedacht over hoe in de bepalingen van deze verordening de inhoud van de strategische GLB-plannen duidelijk kan worden afgebakend en hoe de verbanden tussen de strategische GLB-plannen en het in artikel 9 bedoelde wetgevingskader kunnen worden vastgesteld, tevens rekening houdend met de verwijzingen in de tekst (bijvoorbeeld in de artikelen 26, 28 en 29) naar de regels in de strategische GLB-plannen.

- b) bijlage II over de SWOT-analyse;
 - c) bijlage III over de raadpleging van de partners;
 - d) **in voorkomend geval**, bijlage IV over de gewasspecifieke betaling voor katoen;
 - e) bijlage V over de aanvullende nationale financiering die wordt verstrekt in het kader van het strategisch GLB-plan.
3. De gedetailleerde regels voor de inhoud van de in de leden 1 en 2 genoemde afdelingen van en de bijlagen bij het strategisch GLB-plan worden vastgesteld in de artikelen 96 tot en met 103.

Artikel 96

Beoordeling van de behoeften

De in artikel 95, lid 1, punt a), genoemde beoordeling van de behoeften omvat het volgende:

- a) een samenvatting van de in artikel 103, lid 2, bedoelde SWOT-analyse;
- b) een vermelding van de behoeften voor elke in artikel 6 genoemde specifieke doelstelling, op basis van de uit de SWOT-analyse verkregen elementen [...] **en een beschrijving van die welke** in het strategisch GLB-plan zullen worden aangepakt[...];
- c) wat betreft de in artikel 6 [...], punt a), vermelde specifieke doelstelling "ondersteunen van een leefbaar boerderij-inkomen en van weerbare boerderijen", een beoordeling van de behoeften inzake risicobeheer;
- d) indien [...] **relevant**, een analyse van de [...] behoeften van [...] **specifieke** geografische [...] **regio's**, zoals de ultraperifere gebieden;
- e) een prioritering [...] van de behoeften, waaronder een solide motivering van de gemaakte keuzes [...] **met vermelding**, indien relevant, **van de redenen** [...] waarom bepaalde geconstateerde behoeften niet of slechts deels in het strategisch GLB-plan worden aangepakt .

Wat betreft de in artikel 6, [...] punten d), e) en f), vermelde specifieke milieu- en klimaatdoelstellingen wordt in de beoordeling rekening gehouden met de nationale milieu- en klimaatplannen die voortvloeien uit de in bijlage XI vermelde wetgevingsinstrumenten.

De lidstaten maken bij deze beoordeling gebruik van [...] recente en [...] betrouwbare gegevens.

Artikel 97

Interventiestrategie

1. De in artikel 95, lid 1, punt b), vermelde interventiestrategie omvat voor elke in artikel 6[...] vermelde specifieke doelstelling waarop het strategisch GLB-plan zich richt:
 - a) **een** streefcijfer[...] **en gerelateerde mijlpalen** voor elke relevante gemeenschappelijke en, waar van toepassing, elke voor het strategisch GLB-plan specifieke resultaatindicator [...]. De waarde van deze streefcijfers wordt gemotiveerd in het licht van de beoordeling van behoeften als bedoeld in artikel 96. Wat betreft de specifieke doelstellingen in artikel 6, [...] punten d), e) en f), worden streefcijfers afgeleid van de toelichtende elementen in lid 2, punten a) en b), van dit artikel;
 - b) er worden interventies ontwikkeld op basis van de in titel III vermelde interventietypes, met uitzondering van de gewasspecifieke betaling voor katoen als vastgelegd in titel III, hoofdstuk II, afdeling 3, onderafdeling 2, om de specifieke situatie in het betrokken gebied aan te pakken, volgens een adequate interventielogica, en ondersteund door de in artikel 125 bedoelde ex-ante-evaluatie, de in artikel 103, lid 2, bedoelde SWOT-analyse en de in artikel 96 bedoelde beoordeling van de behoeften;

c) elementen die aantonen hoe de **in punt b) bedoelde** interventies ervoor zorgen dat de streefcijfers **kunnen worden gehaald** en [...] **dat de toewijzing van financiële middelen voor de interventies voldoende is om de vastgestelde streefcijfers te halen**.

d) [...]

2. De interventiestrategie [...] **toont aan** dat de strategie, met het oog op de specifieke doelstellingen in artikel 6[...] samenhangend is en complementaire interventies omvat, **door middel van**:

a) een overzicht van de milieu- en klimaatarchitectuur van het strategisch GLB-plan, [...] waarin wordt beschreven **hoe** de conditionaliteit en de **relevante** [...] interventies de specifieke milieu- en klimaatgerelateerde doelstellingen in artikel 6[...], punten d), e) en f), aanpakken, evenals de wijze waarop de in artikel 92 bedoelde grotere algehele bijdrage moet worden bereikt, **alsmede een toelichting over de manier waarop die architectuur moet bijdragen aan de reeds vastgestelde nationale langetermijnstreefcijfers die zijn opgenomen in of voortvloeien uit de in bijlage XI bedoelde wetgevingsinstrumenten**;

b) [...]

- c) met betrekking tot de in artikel 6,[...] punt g), vastgestelde specifieke doelstelling [...] wordt een overzicht gegeven van de in het strategisch GLB-plan opgenomen relevante interventies en specifieke voorwaarden **voor jonge landbouwers**, zoals die genoemd in artikel 22, lid 4, de artikelen 27 en 69, en artikel 71, lid 7. Bij de presentatie van het financieel plan met betrekking tot de interventietypes genoemd in de artikelen 27 en 69 verwijzen de lidstaten in het bijzonder naar artikel 86, lid [...]**4**. Het overzicht moet eveneens **in algemene termen** de interactie met nationale instrumenten toelichten met het oog op de verbetering van de samenhang tussen de uniale en de nationale acties op dit gebied;
- d) een overzicht van de sectorgerelateerde interventies, met inbegrip van gekoppelde inkomenssteun als bedoeld in titel III, hoofdstuk II, afdeling 3, onderafdeling 1, en de sectorale interventies als bedoeld in titel III, hoofdstuk III, met een motivering van de keuze voor de betrokken sectoren, de lijst van interventies per sector, hun complementariteit en de eventuele aanvullende specifieke streefcijfers in verband met de sectorale interventietypes als bedoeld in titel III, hoofdstuk III;
- e) **indien relevant**, een toelichting over welke interventies **bedoeld zijn om** bij te dragen aan een samenhangende en geïntegreerde aanpak voor risicobeheer;
- f) **indien relevant**, een beschrijving van de interactie tussen nationale en regionale interventies, met inbegrip van de verdeling van de financiële toewijzingen per interventie en per fonds.

Artikel 98

Elementen die gemeenschappelijk zijn voor verschillende interventies

De [...] **afdeling over** de elementen die gemeenschappelijk zijn voor verschillende interventies als bedoeld in artikel 95, lid 1, punt c), omvat:

- a) de definities **en voorwaarden** die de lidstaten hebben geformuleerd overeenkomstig artikel 4, lid 1, alsook de minimumvereisten voor interventies in de vorm van ontkoppelde rechtstreekse betalingen overeenkomstig artikel 16;

[...]

[...] **a bis)** voor elke in bijlage III vermelde GLMC-norm een beschrijving van de wijze waarop de Unienorm wordt geïmplementeerd, met inbegrip van de volgende elementen: een samenvatting van de praktijk op de boerderij, het territoriaal toepassingsgebied, het [...] type landbouwers **op wie de norm van toepassing is**, en **waar nodig een beschrijving van de wijze waarop de praktijk bijdraagt tot het behalen van** [...] de hoofddoelstelling **van de GLMC-norm**;

[...]

- c) een beschrijving van het gebruik van "technische bijstand" als bedoeld in [...] artikel 86, lid 3, en artikel 112, en **een beschrijving** van de GLB-netwerken als bedoeld in artikel 113;
- d) andere informatie over de implementatie, met name:
- i) een korte beschrijving van de vaststelling van de waarde van betalingsrechten en van de werking van de reserve, in voorkomend geval;
 - ii) **indien relevant**, het gebruik van de geraamde opbrengst van de verlaging van de rechtstreekse betalingen als bedoeld in artikel 15;
 - iii) een overzicht van de coördinatie, afbakening en complementariteit tussen het Elfpo-fonds en andere Uniefondsen die actief zijn in plattelandsgebieden[...].

Artikel 99
Interventies

De **afdeling over** elke interventie die wordt vermeld in de in artikel 95, lid 1, punt d), genoemde strategie omvat:

- a) het interventietype waartoe de interventie behoort;
- b) het territoriaal toepassingsgebied;
- c) het [...] ontwerp [...] van die interventie; [...] voor milieu- en klimaatinterventies blijkt uit de koppeling met de conditionaliteitsvereisten dat de praktijken elkaar **aanvullen en** niet overlappen;
- d) de subsidiabiliteitsvoorwaarden;

d bis) de resultaatindicatoren waaraan de interventie bijdraagt;

- e) voor elke interventie die is gebaseerd op de interventietypes in bijlage II bij deze verordening, de wijze waarop de interventie voldoet aan de relevante bepalingen van bijlage 2 bij de Landbouwovereenkomst van de WTO, als omschreven in artikel 10 van en bijlage II bij deze verordening, en voor elke interventie die niet is gebaseerd op de interventietypes in bijlage II bij deze verordening, of, en zo ja op welke wijze, de interventie voldoet aan de relevante bepalingen van artikel 6.5 van of bijlage 2 bij de Landbouwovereenkomst van de WTO;
- f) de jaarlijkse geplande outputs voor de interventie, en in voorkomend geval, een uitsplitsing per uniform of gemiddeld steunbedrag per eenheid;

- g) het jaarlijkse geplande **uniforme** steunbedrag per eenheid **of, indien geen uniform steunbedrag per eenheid kan worden vastgesteld, het gemiddelde geplande steunbedrag per eenheid.** [...] **De** motivering **van het bedrag per eenheid** en, **indien relevant,** een gemotiveerde maximale **opwaartse en neerwaartse** variatie van dat bedrag per eenheid als bedoeld in artikel 89, **worden vermeld.** Indien van toepassing wordt ook de volgende informatie verstrekt:
- i) de vorm van de steun en het steunpercentage;
 - ii) de **methode voor het** berekenen [...] van [...] de steunbedragen per eenheid en de certificering **ervan overeenkomstig** [...] artikel 76;
 - iii) de verschillende uniforme **of gemiddelde** steunbedragen per eenheid binnen die interventie, met name voor in artikel 18, lid 2, omschreven groepen gebieden;
 - iv) [...]
- h) de resulterende jaarlijkse financiële toewijzing voor de interventie, als bedoeld in artikel 88. Indien van toepassing, wordt een uitsplitsing verstrekt van de bedragen die voor subsidies zijn gepland en de bedragen die voor financieringsinstrumenten zijn gepland;
- i) een vermelding of de interventie buiten het toepassingsgebied van artikel 42 VWEU valt en afhankelijk is van een staatssteunbeoordeling.

Artikel 100

*Streefcijfer- en financiële plannen**

1. Het in artikel 95, lid 1, punt e), bedoelde plan met streefcijfers bestaat uit een overzichtstabel met de streefcijfers **en mijlpalen** als bedoeld in artikel 97, lid 1, punt a)[...].

* Moet nader worden besproken in verband met strategische GLB-plannen met regionale elementen overeenkomstig artikel 91.

2. Het in artikel 95, lid 1, punt e), bedoelde financiële plan bestaat uit tabellen die in overeenstemming zijn met artikel 99, punten f) en h), met inbegrip van:
- a) de in artikel 81, lid 1, bedoelde toewijzingen van de lidstaat voor interventietypes in de vorm van rechtstreekse betalingen, de in artikel 82, lid 1, genoemde sectorale interventietypes voor wijn, de in artikel 82, lid 2, genoemde interventietypes voor de bijenteelt, en de in artikel 83, lid 3, bedoelde interventietypes voor plattelandontwikkeling;
 - b) de overdrachten van bedragen tussen interventietypes in de vorm van rechtstreekse betalingen en interventietypes voor plattelandontwikkeling overeenkomstig artikel 90 en de verlagingen van de toewijzingen van de [...] **lidstaat** voor interventietypes in de vorm van rechtstreekse betalingen met het oog op het beschikbaar maken van bedragen voor interventietypes in andere sectoren als bedoeld in titel III, hoofdstuk III, afdeling 6, overeenkomstig artikel 82, lid 6;
 - c) de in artikel 82, lid 4, bedoelde toewijzingen van de lidstaat voor de sectorale interventietypes voor olijfolie en de in artikel 82, lid 3, bedoelde toewijzingen van de lidstaat voor de sectorale interventietypes voor hop, en indien de desbetreffende interventietypes niet worden geïmplementeerd, het besluit om de desbetreffende toewijzingen op te nemen in de toewijzing van de lidstaat voor rechtstreekse betalingen overeenkomstig artikel 82, lid 5;
 - d) een uitsplitsing van de toewijzingen van de [...] **lidstaat** voor interventies in de vorm van rechtstreekse betalingen na overdrachten als bedoeld onder b) en c), gebaseerd op indicatieve financiële toewijzingen per interventietype en per interventie, met vermelding van de geplande outputs, het gemiddelde of uniforme eenheidsbedrag en de maximale variatie als bedoeld in artikel 89. Waar van toepassing omvat de uitsplitsing het bedrag van de reserve aan betalingsrechten.

De totale geraamde opbrengst van de verlaging van de betalingen **als bedoeld in artikel 15** wordt vermeld.

Rekening houdend met het gebruik van de **geraamde** opbrengst van de verlaging van de betalingen als bedoeld in artikel 15 en artikel 81, lid 3, worden deze indicatieve financiële toewijzingen, de bijbehorende geplande outputs en de desbetreffende gemiddelde of uniforme eenheidsbedragen vastgesteld vóór de verlaging van de betalingen;

- e) een uitsplitsing van de toewijzingen voor de in titel III, hoofdstuk III, [...] bedoelde sectorale interventietypes per interventie, met vermelding van de geplande outputs [...];
- f) een uitsplitsing van de toewijzingen van de [...] **lidstaat** voor plattelandsontwikkeling na overdrachten naar en van rechtstreekse betalingen als bedoeld in punt b), per interventietype en per interventie, met inbegrip van de totalen voor de periode en met vermelding van het toepasselijke Elfpo-bijdragepercentage, waar van toepassing uitgesplitst naar interventie en naar regio-type. In het geval van overdrachten van middelen van rechtstreekse betalingen, wordt vermeld welke interventie(s) of onderdelen van interventies met de overdrachten wordt (worden) gefinancierd. De tabel vermeldt ook de geplande outputs per interventie en de gemiddelde of uniforme eenheidsbedragen. [...] **Indien van toepassing bevat de tabel ook** een uitsplitsing van de [...] subsidies en de bedragen die voor financieringsinstrumenten zijn gepland. De bedragen voor technische bijstand worden eveneens vermeld;
- g) [...]

g bis) indien relevant, de overdracht van bedragen uit het Elfpo voor steun in het kader van InvestEU overeenkomstig artikel 75 van deze verordening, in het kader van Verordening (EU) [LIFE-verordening] of in het kader van Verordening (EU) [Erasmusverordening] in overeenstemming met artikel 86, lid 7, van deze verordening.

2 bis. Het financieel plan bevat ook opgaven van de interventies die bijdragen aan de minimumfinancieringsvereisten in artikel 86.

[...]

Artikel 101

Governance- en coördinatiesystemen

[...] De **afdeling over** de in artikel 95, lid 1, punt f), bedoelde [...] governance- en coördinatiesystemen omvat:

- a) de vermelding van alle in titel II, hoofdstuk II, van Verordening (EU) [horizontale verordening] bedoelde governance-instanties **en van de beheersautoriteit en de autoriteiten op regionaal niveau genoemd in artikel 110;**
- b) de vermelding en de rol van [...] intermediaire instanties [...] als bedoeld in [...] **artikel 110, lid 4;**
- c) informatie over de in titel IV van Verordening (EU) [horizontale verordening] bedoelde controlesystemen en sancties, met inbegrip van:
 - i) het in titel IV, hoofdstuk II, van Verordening (EU) [horizontale verordening] bedoelde geïntegreerd beheers- en controlesysteem;

- ii) het in titel IV, hoofdstuk IV, van Verordening (EU) [horizontale verordening] bedoelde controle- en sanctiesysteem met betrekking tot de conditionaliteit;
- iii) de bevoegde controle-instanties die verantwoordelijk zijn voor de controles;
- d) een [...] **overzicht** van de monitoring- en verslagleggingsstructuur.

Artikel 102

Modernisering

De [...] **afdeling over** de elementen die zorgen voor modernisering van het GLB als bedoeld in artikel 95, lid 1, punt g), belicht de elementen van het strategisch GLB-plan die de modernisering van de landbouwsector en het GLB ondersteunen en omvat in het bijzonder:

- a) een overzicht van de manier waarop het strategisch GLB-plan zal bijdragen aan de algemene horizontale doelstelling inzake het stimuleren en delen van kennis, innovatie en digitalisering **in landbouw- en plattelandsgebieden** en het bevorderen van de benutting daarvan als vastgesteld in artikel 5, tweede alinea, met name via [...] **een beschrijving van de organisatiestructuur van het AKIS, van de manier waarop de in artikel 13 bedoelde adviesdiensten, onderzoeks- en GLB-netwerken samenwerken om advies, kennisstromen en innovatiediensten te verstrekken en van de manier waarop de in het kader van artikel 72 ondersteunde acties in het AKIS worden geïntegreerd;**

[...]

[...]

- b) een beschrijving van de [...] **manier waarop** digitale technologieën **in de landbouw en in plattelandsgebieden zullen worden gebruikt** ter verbetering van de doeltreffendheid en de efficiëntie van de interventies uit het strategisch GLB-plan.

Artikel 103

Bijlagen

1. Bijlage I bij het strategisch GLB-plan, die wordt vermeld in artikel 95, lid 2, punt a), bevat een samenvatting van de belangrijkste resultaten van de ex-ante-evaluatie genoemd in artikel 125 en van de strategische milieubeoordeling als bedoeld in Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁸, en de manier waarop die zijn aangepakt of de reden waarom er geen rekening mee is gehouden, alsmede een link naar de volledige verslagen van de ex-ante-evaluatie en de strategische milieubeoordeling.
2. Bijlage II bij het strategisch GLB-plan, die wordt vermeld in artikel 95, lid 2, punt b), bevat een SWOT-analyse van de huidige situatie van het gebied dat onder het strategisch GLB-plan valt.

De SWOT-analyse wordt gebaseerd op de huidige situatie in het gebied dat onder het strategisch GLB-plan valt en omvat voor elke in artikel 6[...] vermelde specifieke doelstelling een alomvattende beschrijving van de huidige situatie in dat gebied, op basis van gemeenschappelijke contextindicatoren en andere kwantitatieve en kwalitatieve actuele informatie zoals studies, eerdere evaluatieverslagen, sectorale analyse, en lessen die uit eerdere ervaringen zijn getrokken.

¹⁸ Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's (PB L 197 van 21.7.2001, blz. 30).

Indien relevant omvat de SWOT-analyse ook een analyse van de territoriale aspecten, met nadruk op de gebieden die specifiek het voorwerp zijn van interventies, alsmede een analyse van de sectorale aspecten, met name voor sectoren waarop specifieke interventies of sectorale programma's van toepassing zijn.

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

Wat betreft de in artikel 6, [...] punten d), e) en f), vastgestelde specifieke doelstellingen, wordt in de SWOT-analyse rekening gehouden met de nationale plannen die voortvloeien uit de in bijlage XI bedoelde wetgevingsinstrumenten.

Wat betreft de in artikel 6, [...] punt g), vastgestelde specifieke doelstelling om jonge landbouwers aan te trekken, bevat de SWOT-analyse een korte analyse van toegang tot land, mobiliteit en herverkaveling van het land, toegang tot financiering en krediet, en toegang tot kennis en advies.

Wat betreft de algemene horizontale doelstelling inzake het stimuleren en delen van kennis, innovatie en digitalisering en het bevorderen van het benutten daarvan als vastgesteld in artikel 5, tweede alinea, geeft de SWOT-analyse ook relevante informatie over de werking van het AKIS en gerelateerde structuren.

3. Bijlage III bij het strategisch GLB-plan, die wordt vermeld in artikel 95, lid 2, punt c), bevat de resultaten van de raadpleging van de partners en een korte beschrijving van de manier waarop de raadpleging is gehouden.
4. **Indien relevant** bevat bijlage IV bij het strategisch GLB-plan, die wordt vermeld in artikel 95, lid 2, punt d), een korte beschrijving van de gewasspecifieke betaling voor katoen en de complementariteit daarvan met de andere interventies uit het strategisch GLB-plan.
5. Bijlage V bij het strategisch GLB-plan, die wordt vermeld in artikel 95, lid 2, punt e), omvat het volgende:
 - a) een korte beschrijving van de aanvullende nationale financiering die wordt verstrekt in het kader van het strategisch GLB-plan, met inbegrip van de bedragen per [...] **interventie** en vermelding van de naleving van de vereisten van deze verordening; **en** [...]
 - c) een vermelding of de aanvullende nationale financiering buiten het toepassingsgebied van artikel 42 VWEU valt en afhankelijk is van een staatssteunbeoordeling.

Artikel 104

Gedelegeerde bevoegdheden voor de inhoud van het strategisch GLB-plan

De Commissie is bevoegd om **tot [datum waarop het strategisch GLB-plan van toepassing moet worden – artikel 91]** overeenkomstig artikel 138 gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van dit hoofdstuk wat betreft de inhoud van het strategisch GLB-plan en de bijlagen erbij, **zij het uitsluitend om door de lidstaten ondervonden problemen aan te pakken.**

Artikel 105

Gedelegeerde bevoegdheden voor de inhoud van het strategisch GLB-plan

De Commissie kan uitvoeringshandelingen met voorschriften vaststellen voor de presentatie van de in de artikelen 96 tot en met 103 beschreven elementen in strategische GLB-plannen. De uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 139, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

HOOFDSTUK III

GOEDKEURING EN WIJZIGING VAN HET STRATEGISCH GLB-PLAN

Artikel 106

Inhoud van het strategisch GLB-plan

1. Elke lidstaat dient uiterlijk op 1 januari 202[...]x bij de Commissie een voorstel voor een strategisch GLB-plan in dat de in artikel 95 bedoelde inhoud [...] bevat.
2. De Commissie beoordeelt de voorgestelde strategische GLB-plannen op basis van [...] hun volledigheid, [...] hun consistentie en hun samenhang [...] met de algemene beginselen van het recht van de Unie, met deze verordening en de op grond van deze verordening vastgestelde bepalingen, en met de horizontale verordening, alsmede op basis van hun daadwerkelijke bijdrage aan de specifieke doelstellingen als vastgesteld in artikel 6 [...] en hun gevolgen voor de goede werking van de interne markt en concurrentievervalsing [...]. In de beoordeling wordt in het bijzonder gelet op de toereikendheid van de strategie van het strategisch GLB-plan, de desbetreffende specifieke doelstellingen, streefcijfers en interventies en de toewijzing van begrotingsmiddelen om de specifieke doelstellingen van het strategisch GLB-plan te halen door middel van de voorgestelde reeks interventies die zijn gebaseerd op de SWOT-analyse en de ex-ante-evaluatie.
3. Afhankelijk van de resultaten van de in lid 2 bedoelde beoordeling kan de Commissie binnen drie maanden na de datum van indiening van het strategisch GLB-plan opmerkingen aan de lidstaten doen toekomen.

De lidstaat verstrekt de Commissie alle noodzakelijke aanvullende informatie en past zo nodig het voorgestelde plan aan.

4. De Commissie keurt het voorgestelde strategisch GLB-plan goed mits de vereiste informatie is ingediend en [...] het plan verenigbaar is met **artikel 9 en** [...] de **andere** in deze verordening **en in Verordening (EU) [horizontale verordening]** vastgestelde vereisten, evenals met [...] de op grond van **die verordeningen** vastgestelde bepalingen [...].
5. Elk strategisch GLB-plan wordt uiterlijk [...] **zes** maanden nadat het door de betrokken lidstaat is ingediend, goedgekeurd.

De goedkeuring heeft geen betrekking op de informatie als bedoeld in [...] de bijlagen I tot en met IV bij het strategisch GLB-plan als bedoeld in artikel 95, lid 2, punten a) tot en met d).

In naar behoren gemotiveerde gevallen kan de lidstaat de Commissie verzoeken een strategisch GLB-plan goed te keuren dat niet alle elementen bevat. In dat geval geeft de betrokken lidstaat aan welke elementen ontbreken en verstrekt hij met betrekking tot het gehele strategische GLB-plan indicatieve streefcijfers en financiële plannen als bedoeld in artikel 100, teneinde de algehele consistentie en samenhang ervan aan te tonen. De ontbrekende elementen van het strategisch GLB-plan worden bij de Commissie ingediend als een wijziging van het plan in overeenstemming met artikel 107.

6. Elk strategisch GLB-plan wordt door de Commissie goedgekeurd door middel van een uitvoeringsbesluit, zonder toepassing van de in artikel 139 bedoelde comitéprocedure.
7. De strategische GLB-plannen hebben alleen rechtsgevolgen na de goedkeuring ervan door de Commissie.

Artikel 107

Wijziging van het strategisch GLB-plan

1. De lidstaten kunnen bij de Commissie een verzoek indienen om hun strategische GLB-plannen te wijzigen.
2. Verzoeken tot wijziging van strategische GLB-plannen worden naar behoren gemotiveerd en vermelden met name het verwachte effect van de wijzigingen aan het plan op het bereiken van de doelstellingen als bedoeld in artikel 6[...]. De verzoeken gaan vergezeld van het gewijzigde plan, inclusief de geactualiseerde bijlagen, naargelang het geval.
3. De Commissie beoordeelt de samenhang van de wijziging met deze verordening en de op grond van deze verordening vastgestelde bepalingen, alsmede met Verordening (EU) [horizontale verordening] en de werkelijke bijdrage van de wijziging aan de specifieke doelstellingen.
4. De Commissie keurt het verzoek tot wijziging van een strategisch GLB-plan goed mits de vereiste informatie is ingediend en [...] het plan verenigbaar is met **artikel 9 en [...] de andere** in deze verordening en **in Verordening (EU) [horizontale verordening] vastgestelde vereisten, evenals met** [...] de **op grond van die verordeningen vastgestelde** bepalingen [...].
5. De Commissie kan binnen dertig werkdagen na de datum waarop het verzoek tot wijziging van het strategisch GLB-plan is ingediend, opmerkingen formuleren. De lidstaat verstrekt de Commissie alle noodzakelijke aanvullende informatie.
6. Het verzoek tot wijziging van een strategisch GLB-plan wordt uiterlijk drie maanden na de indiening van het verzoek door de lidstaat goedgekeurd [...].

7. Per kalenderjaar kan [...] één verzoek tot wijziging van een strategisch GLB-plan worden ingediend, onder voorbehoud van eventuele door de Commissie overeenkomstig artikel 109 bepaalde uitzonderingen. **Daarnaast kunnen tijdens de periode van het strategisch GLB-plan drie extra verzoeken tot wijziging van het plan worden ingediend. Dit lid is niet van toepassing op verzoeken tot wijziging met het oog op het indienen van ontbrekende elementen als bedoeld in artikel 106, lid 5.**

7 bis. In afwijking van de leden 2 tot en met 7, en de leden 8 en 9, kunnen de lidstaten te allen tijde overgaan tot wijziging en toepassing van elementen van een strategisch GLB-plan die betrekking hebben op interventies in het kader van titel III, hoofdstuk IV, met inbegrip van de subsidiabiliteitsvoorwaarden van dergelijke interventies, en die niet tot wijziging van de in artikel 97, lid 1, punt a), bedoelde streefcijfers leiden. Ze stellen de Commissie in kennis van die wijzigingen voordat ze met de toepassing ervan beginnen en nemen deze op in het volgende verzoek tot wijziging van het strategisch GLB-plan overeenkomstig lid 1.

8. Elke wijziging van het strategisch GLB-plan wordt door de Commissie goedgekeurd door middel van een uitvoeringsbesluit, zonder toepassing van de in artikel 139 bedoelde comitéprocedure.
9. Onverminderd artikel 80 hebben wijzigingen van strategische GLB-plannen pas rechtsgevolgen nadat zij door de Commissie zijn goedgekeurd.
10. Correcties van tikfouten of van louter redactionele aard of van kennelijke fouten die de uitvoering van het beleid en de interventie niet beïnvloeden, worden niet beschouwd als een verzoek tot wijziging. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van dergelijke correcties.

Artikel 108

Berekening van termijnen voor acties van de Commissie

Voor de toepassing van dit hoofdstuk begint een termijn waarbinnen de Commissie actie moet ondernemen, wanneer alle informatie die krachtens deze verordening en de op grond van deze verordening vastgestelde bepalingen vereist is, is ingediend.

De periode tussen de dag volgend op de datum waarop de Commissie haar opmerkingen aan de lidstaat toezendt en de dag waarop de lidstaat op deze opmerkingen reageert, is niet in deze termijn inbegrepen.

Artikel 109

Gedelegeerde bevoegdheden

De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 138 gedelegeerde handelingen vast te stellen tot [...] **aanvulling** van dit hoofdstuk wat betreft:

- a) de procedures en uiterste termijnen voor de goedkeuring van strategische GLB-plannen;
- b) de procedures en uiterste termijnen voor de indiening en de goedkeuring van verzoeken tot wijziging van strategische GLB-plannen;
- c) [...] het bepalen van uitzonderlijke gevallen waarvoor het in artikel 107, lid 7, bedoelde maximumaantal wijzigingen niet geldt.

TITEL VI

COÖRDINATIE EN GOVERNANCE

Artikel 110

*Beheersautoriteit**

1. **Elke** lidstaat [...] wijst voor [...] **zijn** strategisch GLB-plan[...] een beheersautoriteit **(in deze verordening "de beheersautoriteit" genoemd)** aan, **die optreedt als enige gesprekspartner van de Commissie.**

De lidstaten kunnen, met inachtneming van hun grondwettelijke bepalingen, autoriteiten op regionaal niveau aanwijzen die verantwoordelijk zijn voor alle in lid 2 bedoelde taken of voor een aantal daarvan.

De lidstaten zorgen ervoor dat het nodige beheers- en controlesysteem is opgezet zodat een duidelijke verdeling en scheiding van de taken van de beheersautoriteit en de andere **autoriteiten en** instanties wordt gewaarborgd. De lidstaten zijn ervoor verantwoordelijk dat het systeem doeltreffend functioneert gedurende de gehele periode die door het strategisch GLB-plan wordt bestreken.

2. De beheersautoriteit is ervoor verantwoordelijk dat het strategisch GLB-plan op efficiënte, doeltreffende en correcte wijze wordt beheerd en uitgevoerd. Met name zorgt zij ervoor dat:
 - a) er een[...] elektronisch **informatiesysteem als bedoeld in artikel 117** is [...];

* Moet nader worden besproken in verband met strategische GLB-plannen met regionale elementen overeenkomstig artikel 91.

- b) de begunstigden en de andere bij de uitvoering van interventies betrokken instanties:
 - i) worden geïnformeerd over hun verplichtingen die uit de toegekende steun voortvloeien, en voor alle transacties betreffende een verrichting hetzij een afzonderlijk boekhoudsysteem gebruiken, hetzij een passende boekhoudkundige code, **indien toepasselijk**;
 - ii) op de hoogte zijn van de voorschriften inzake de verstrekking van gegevens aan de beheersautoriteit en inzake de registratie van de outputs en de resultaten;
- c) de betrokken begunstigden, indien toepasselijk langs elektronische weg, [...] **duidelijke en nauwkeurige informatie krijgen** [...] over de uit de regelgeving voortvloeiende beheerseisen en de **GLMC**-minimumnormen [...] die zijn vastgesteld op grond van titel III, hoofdstuk I, afdeling 2, en die op boerderijniveau moeten worden toegepast [...];
- d) de in artikel 125 bedoelde ex-ante-evaluatie strookt met het evaluatie- en monitoringsysteem en wordt [...] ingediend bij de Commissie;
- e) het in artikel 126 bedoelde evaluatieplan voorhanden is, dat de in datzelfde artikel bedoelde ex-postevaluatie wordt uitgevoerd binnen de in deze verordening vastgestelde termijnen, dat die evaluaties in overeenstemming zijn met het monitoring- en evaluatiesysteem en dat ze worden ingediend bij het in artikel 111 bedoelde monitoringcomité en de Commissie;
- f) het monitoringcomité de nodige informatie en documenten ontvangt om de uitvoering van het strategisch GLB-plan te kunnen monitoren in het licht van de specifieke doelstellingen en prioriteiten ervan;

- g) het jaarlijkse prestatieverslag wordt opgesteld, met inbegrip van geaggregeerde monitoringtabellen, en dat dit verslag, [...] **nadat het voor advies aan** het monitoringcomité is voorgelegd, wordt ingediend bij de Commissie, **overeenkomstig artikel 8, lid 3, onder b), van Verordening (EU) [horizontale verordening]**;
- h) relevante follow-upacties worden ondernomen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie over de jaarlijkse prestatieverslagen;
- i) het betaalorgaan met betrekking tot de voor financiering geselecteerde verrichtingen alle nodige informatie, met name over de toegepaste procedures en de verrichte controles ontvangt, voordat de betalingsopdrachten worden gegeven;
- j) begunstigden van uit het Elfpo gefinancierde interventies, uitgezonderd gebieds- en diergerelateerde interventies, de ontvangen financiële steun erkennen, onder meer door passend gebruik te maken van het embleem van de Unie volgens de door de Commissie overeenkomstig lid 5 vastgestelde regels;
- k) bekendheid wordt gegeven aan het strategisch GLB-plan, onder meer via het nationale GLB-netwerk, door **het informeren van:**
 - i)** potentiële begunstigden, beroepsorganisaties, de economische en sociale partners, organisaties voor de bevordering van gelijkheid tussen mannen en vrouwen en de betrokken niet-gouvernementele organisaties, met inbegrip van milieuorganisaties, over de door het strategisch GLB-plan geboden mogelijkheden en over de wijze waarop toegang kan worden verkregen tot de financiering in het kader van het strategisch GLB-plan [...] **en**
 - ii)** [...] begunstigden en het brede publiek over de steun van de Unie voor landbouw en plattelandsontwikkeling via het strategisch GLB-plan.

3. [...] **Indien autoriteiten op regionaal niveau verantwoordelijk zijn voor de in lid 2 bedoelde taken, zorgt** de beheersautoriteit [...] **voor passende coördinatie tussen deze autoriteiten teneinde de consistentie en samenhang** [...] **van het ontwerp en de uitvoering van het** strategisch GLB-plan **te waarborgen**.
4. [...] **De** beheersautoriteit **of de autoriteiten op regionaal niveau, als bedoeld in lid 1, tweede alinea, kunnen taken delegeren aan intermediaire instanties.** [...] **In dat geval** behoudt **de delegerende autoriteit** [...] er de volledige verantwoordelijkheid voor dat de gedelegeerde taken efficiënt en correct worden beheerd en uitgevoerd [...] **en** zorgt zij ervoor dat er passende bepalingen zijn om de andere instantie in staat te stellen alle nodige gegevens en informatie voor de uitvoering van die taken te verkrijgen.
5. De Commissie [...] **kan** [...] **uitvoerings**handelingen vaststellen **met uniforme voorwaarden** voor de toepassing van de [...] in lid 2, punten j) en k), vermelde vereisten inzake informatie, bekendheid en zichtbaarheid.

De uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 139, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel III

Monitoringcomité

1. [...] **Elke** lidstaat richt [...] **binnen drie maanden na de datum van kennisgeving aan de lidstaat van het uitvoeringsbesluit van de Commissie tot goedkeuring van een** strategisch GLB-plan een comité op om de uitvoering van het strategisch GLB-plan te monitoren ("monitoringcomité").

Elk monitoringcomité stelt zijn reglement van orde vast, **dat kan voorzien in de oprichting van subcomités, ook op regionaal niveau.**

Het monitoringcomité vergadert ten minste een keer per jaar en evalueert alle vraagstukken die invloed hebben op de vooruitgang die wordt geboekt ten aanzien van het bereiken van de streefcijfers van het strategisch GLB-plan.

[...]

2. De lidstaat bepaalt de samenstelling van het monitoringcomité en zorgt voor een evenwichtige vertegenwoordiging van de bevoegde overheidsinstanties, intermediaire instanties en van vertegenwoordigers van de in artikel 94, lid 3, bedoelde partners.

[...]

[...]

Vertegenwoordigers van de Commissie nemen met raadgevende stem aan de werkzaamheden van het monitoringcomité deel.

2a. De lidstaat publiceert het reglement van orde en de lijst met de leden van het monitoringcomité online, evenals de op grond van lid 4 uitgebrachte adviezen.

3. Het monitoringcomité onderzoekt in het bijzonder:
 - a) de vooruitgang die is geboekt ten aanzien van de tenuitvoerlegging van het strategisch GLB-plan en het bereiken van de mijlpalen en streefcijfers;
 - b) vraagstukken die van invloed zijn op de prestaties van het strategisch GLB-plan en de acties die zijn ondernomen om die vraagstukken aan te pakken;

- c) [...]
- d) de vorderingen met de uitvoering van de evaluaties, de samenvattingen van evaluaties en het vervolg dat aan de bevindingen is gegeven;
- e) de uitvoering van acties op het gebied van communicatie en zichtbaarheid [...]
- f) [...] .

4. Het monitoringcomité **wordt verzocht** advies uit te brengen over:

- a) [...]
- b) de methoden en criteria gebruikt voor de selectie van verrichtingen;
- c) de in de jaarlijkse prestatieverslagen **gepresenteerde vorderingen bij het behalen van de specifieke doelstellingen van een strategisch GLB-plan;**
- d) het evaluatieplan en eventuele **significante** wijzigingen daarvan;
- e) voorstellen van de beheersautoriteit voor wijzigingen van het strategisch GLB-plan.

Artikel 112

Technische bijstand op initiatief van de lidstaten

1. Op initiatief van een lidstaat kan het Elfpo acties ondersteunen die noodzakelijk zijn voor het effectieve beheer en de effectieve uitvoering van de steun met betrekking tot het strategisch GLB-plan, met inbegrip van het opzetten en het functioneren van de nationale GLB-netwerken als bedoeld in artikel 113, lid 1. De in dit lid bedoelde acties kunnen betrekking hebben op voorgaande **programmeringsperioden** en volgende perioden van het strategisch GLB-plan.

2. Ook acties van de autoriteit van het hoofdfonds overeenkomstig artikel 25, leden 4, 5 en 6, van Verordening (EU) [verordening gemeenschappelijke bepalingen] kunnen worden ondersteund, mits **de vanuit de gemeenschap aangestuurde lokale ontwikkeling de steun van het Elfpo omvat**.
3. Technische bijstand op initiatief van de lidstaten is niet bestemd voor de financiering van certificerende instanties in de zin van artikel 11 van Verordening (EU) [horizontale verordening].

Artikel 113

Europese en nationale GLB-netwerken

1. Elke lidstaat zet uiterlijk twaalf maanden na de goedkeuring van het strategisch GLB-plan door de Commissie een nationaal GLB-netwerk op om een netwerk te vormen tussen organisaties en overheidsdiensten, adviseurs, onderzoekers en andere actoren op het vlak van innovatie op het gebied van landbouw en plattelandontwikkeling op nationaal niveau.
2. **De Commissie zet** [...] een Europees GLB-netwerk op om op Unieniveau een netwerk te vormen tussen nationale netwerken, organisaties en overheidsdiensten die op het gebied van landbouw en plattelandontwikkeling werkzaam zijn.
3. Netwerking via de GLB-netwerken heeft de volgende doelstellingen:
 - a) vergroten van de betrokkenheid van alle **relevante** belanghebbenden bij [...] de uitvoering **en indien toepasselijk, het ontwerp van de strategische GLB-plannen, en peerlearning faciliteren**;
 - b) [...] verbeteren van **de kwaliteit van de uitvoering van strategische GLB-plannen**;
 - c) [...] **bijdragen tot de verstrekking van informatie aan het publiek en potentiële begunstigden over het GLB en de financieringsmogelijkheden**;

d) bevorderen van innovatie **op het gebied van landbouw en plattelandontwikkeling** en ondersteuning bieden aan het betrekken van alle belanghebbenden bij de kennisuitwisseling en kennisopbouw **en hun interactie in die processen**;

e) [...]

f) bijdragen aan de verspreiding van de resultaten van de strategische GLB-plannen;

fa) begeleiden van de overheidsdiensten van de lidstaten bij de uitvoering van de strategische GLB-plannen en de overgang naar een prestatiegericht uitvoeringsmodel;

fb) ondersteunen van de monitoring- en evaluatiecapaciteit van de betrokken instanties.

De doelstellingen in de punten fa) en fb) worden met name via het Europees GLB-netwerk aangepakt.

4. De taken van de GLB-netwerken ter verwezenlijking van de doelstellingen in lid 3 zijn de volgende:

a) verzamelen, analyseren en verspreiden van informatie over acties **en goede praktijken** die in het kader van strategische GLB-plannen **worden uitgevoerd of** ondersteund, **evenals analyseren van de ontwikkelingen in de landbouw en plattelandsgebieden die relevant zijn voor de specifieke doelstellingen in artikel 6;**

b) [...]

c) [...]

- d) [...]
- e) oprichten van platformen, fora en evenementen waar belanghebbenden ervaringen kunnen uitwisselen en peerlearning wordt bevorderd, met inbegrip van uitwisselingen met netwerken in derde landen, indien van toepassing;
- f) verzamelen van informatie en faciliteren van **de verspreiding ervan, alsmede van** netwerken tussen gefinancierde structuren en projecten, zoals in artikel 27 van Verordening (EU) [verordening gemeenschappelijke bepalingen] bedoelde plaatselijke actiegroepen, in artikel 114, lid 4, bedoelde operationele groepen van het Europees Innovatiepartnerschap voor productiviteit en duurzaamheid in de landbouw, en equivalente structuren en projecten;
- g) ondersteunen van samenwerkingsprojecten tussen **operationele groepen van het Europees Innovatiepartnerschap**, plaatselijke actiegroepen of soortgelijke plaatselijke ontwikkelingsstructuren, met inbegrip van transnationale samenwerking;
- h) banden vormen met andere door de Unie gefinancierde strategieën of netwerken;
- i) bijdragen tot de verdere ontwikkeling van het GLB en voorbereiden van volgende perioden van het strategisch GLB-plan;
- j) in het geval van nationale GLB-netwerken, deelnemen aan en bijdragen aan de activiteiten van het Europees GLB-netwerk;
- ja) in het geval van het Europees GLB-netwerk, bijdragen aan capaciteitsopbouw voor overheidsdiensten van de lidstaten en voor andere actoren die bij de uitvoering van de strategische GLB-plannen betrokken zijn, onder meer met betrekking tot monitoring- en evaluatieprocedures, evenals deelnemen aan en bijdragen aan de activiteiten van de nationale GLB-netwerken.**

5. De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast waarin de organisatiestructuur en de werking van het Europees GLB-netwerk worden vastgelegd. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 139, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 114

Europees Innovatiepartnerschap voor productiviteit en duurzaamheid in de landbouw

1. [...]
2. Het doel van het **Europees Innovatiepartnerschap voor productiviteit en duurzaamheid in de landbouw (EIP)** [...] bestaat erin innovatie te stimuleren en kennisuitwisseling te verbeteren. **Het EIP ondersteunt het AKIS als bedoeld in artikel 13, lid 2, door beleidsmaatregelen en instrumenten te koppelen teneinde innovatie te versnellen.**
3. Het EIP draagt bij aan de verwezenlijking van de specifieke doelstellingen in artikel 6[...].
4. [...] In het bijzonder door:
 - a) meerwaarde te creëren door het onderzoek en de landbouwpraktijk beter op elkaar af te stemmen, en het op bredere schaal gebruiken van beschikbare innovatiemaatregelen aan te moedigen;
 - b) actoren en projecten op het vlak van innovatie met elkaar te verbinden;
 - c) het sneller en ruimer in praktijk brengen van innovatieve oplossingen te bevorderen; en
 - d) de wetenschappelijke gemeenschap te informeren over de onderzoeksbehoeften van de landbouwpraktijk.

De operationele groepen van het EIP **die worden ondersteund via het in artikel 71 bedoelde interventietype "samenwerking"**, maken deel uit van het EIP. [...] **Elke operationele groep stelt** een plan op voor het ontwikkelen [...] of uitvoeren van **een** innovatief project. **Het innovatieve project is gebaseerd op** het interactief innovatiemodel, dat uitgaat van de volgende leidende beginselen:

- a) het ontwikkelen van innovatieve oplossingen die gericht zijn op de behoeften van land- of bosbouwers en die waar nuttig tegelijk de interacties in de gehele toeleveringsketen aanpakken;
- b) het samenbrengen van partners met complementaire kennis zoals landbouwers, adviseurs, onderzoekers, ondernemingen of niet-gouvernementele organisaties in de configuratie die het meest geschikt is om de doelstellingen van het project te verwezenlijken; en
- c) medebeslissing en co-creatie gedurende het gehele project.

Operationele groepen kunnen optreden op transnationaal niveau, onder meer grensoverschrijdend. De beoogde innovatie kan gebaseerd zijn op nieuwe praktijken maar ook op traditionele praktijken in een nieuwe geografische of milieucontext.

De operationele groepen verspreiden **een samenvatting van** hun plannen en **van** de resultaten van hun projecten, in het bijzonder via de GLB-netwerken.

TITEL VII

MONITORING, RAPPORTAGE EN EVALUATIE

HOOFDSTUK I

PRESTATIEKADER

Artikel 115

Vaststelling van het prestatiekader

1. [...] **Onder gedeelde verantwoordelijkheid van de lidstaten en de Commissie wordt** een prestatiekader **vastgesteld** dat het mogelijk maakt de prestaties van het strategisch GLB-plan tijdens de uitvoering ervan te monitoren, te rapporteren en te evalueren.
2. Het prestatiekader omvat de volgende elementen:
 - a) een reeks gemeenschappelijke context-, output-, resultaat- en impactindicatoren, [...] **als bedoeld** [...] in artikel 7, op basis waarvan de monitoring, de evaluatie en het jaarlijkse prestatieverslag worden uitgevoerd;
 - b) streefcijfers en [...] **tweejaarlijkse** mijlpalen die zijn vastgesteld voor de betrokken specifieke doelstelling met gebruik van resultaatindicatoren;
 - c) gegevensverzameling, -opslag, en -transmissie;
 - d) regelmatige verslaglegging over prestaties en monitoring- en evaluatieactiviteiten;

e) [...]

f) [...] evaluatieactiviteiten in verband met het strategisch GLB-plan.

3. [...]

Artikel 116

Doelstellingen van het prestatiekader

Het prestatiekader [...] **heeft tot doel:**

- a) de impact, doeltreffendheid, efficiëntie, relevantie, samenhang en EU-meerwaarde van het GLB te beoordelen;
- b) [...]
- c) de vooruitgang bij de verwezenlijking van de streefcijfers van de strategische GLB-plannen te monitoren;
- d) de impact, doeltreffendheid, efficiëntie, relevantie en samenhang van de interventies in de strategische GLB-plannen te beoordelen;
- e) een gemeenschappelijk leerproces met betrekking tot monitoring en evaluatie te ondersteunen.

Artikel 117
Elektronisch informatiesysteem

De lidstaten zetten een **beveiligd** elektronisch informatiesysteem op waarin zij belangrijke informatie over de uitvoering van het strategisch GLB-plan registreren en bijhouden die nodig is voor monitoring en evaluatie, in het bijzonder [...] **voor het monitoren van de vooruitgang bij de verwezenlijking van de vastgestelde doelstellingen en streefcijfers**, met inbegrip van informatie over elke begunstigde en elke verrichting.

Artikel 118
Informatieverstrekking

De lidstaten zorgen ervoor dat begunstigden van steun in het kader van interventies in het strategisch GLB-plan en plaatselijke actiegroepen zich ertoe verbinden de beheersautoriteit of andere instanties die zijn aangewezen om namens haar functies uit te oefenen, alle nodige informatie te verstrekken om monitoring en evaluatie van het strategisch GLB-plan mogelijk te maken.

De lidstaten zorgen ervoor dat [...] betrouwbare gegevensbronnen worden opgezet om het mogelijk te maken de vooruitgang bij de verwezenlijking van de doelstellingen doeltreffend te volgen aan de hand van output-, resultaat- en impactindicatoren.

Artikel 119
Monitoringprocedures

De beheersautoriteit en het monitoringcomité monitoren de uitvoering van het strategisch GLB-plan en de vooruitgang bij de verwezenlijking van de streefcijfers van het strategisch GLB-plan op basis van de output- en resultaatindicatoren.

Artikel 120

Uitvoeringsbevoegdheden voor het prestatiekader

De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast over de inhoud van het prestatiekader. Die handelingen bevatten [...] de berekeningsmethoden voor indicatoren en de bepalingen die nodig zijn om de nauwkeurigheid en de betrouwbaarheid van de door de lidstaten verzamelde gegevens te garanderen. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 139, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

HOOFDSTUK II

JAARLIJKSE PRESTATIEVERSLAGEN

Artikel 121

Jaarlijkse prestatieverslagen

1. [...] [...] De lidstaten **verstrekken overeenkomstig** [...] artikel 8, **leden 3 en 4, van Verordening (EU) [horizontale verordening]** [...] een jaarlijks prestatieverslag over de uitvoering van het strategisch GLB-plan in het voorbije begrotingsjaar. [...]

[...] Het laatste jaarlijkse prestatieverslag, dat **overeenkomstig artikel 8, leden 3 en 4, van Verordening (EU) [horizontale verordening]** uiterlijk op 15 februari 2030 moet worden ingediend, bevat een samenvatting van de tijdens de implementatieperiode uitgevoerde evaluaties.

3. Om ontvankelijk te worden geacht, moet het jaarlijks prestatieverslag alle in de leden 4, **4a**, 5 en 6 vereiste informatie bevatten. Als de Commissie een jaarlijks prestatieverslag over de uitvoering ontvangt dat niet ontvankelijk is **voor prestatie-evaluatie en monitoring**, deelt zij dit binnen 15 werkdagen na de [...] **indiening** aan de lidstaat mee; zo niet, dan wordt het verslag ontvankelijk geacht.
4. In de jaarlijkse prestatieverslagen wordt de voornaamste kwalitatieve en kwantitatieve informatie over de uitvoering van het strategisch GLB-plan gepresenteerd onder verwijzing naar financiële gegevens, output- en resultaatindicatoren [...].

{4a. De [...] in lid 4 bedoelde kwalitatieve informatie [...] omvat [...] :

a) de gerealiseerde outputs [...] :

b) de ratio tussen [...] de in de jaarrekeningen gedeclareerde uitgaven en de in punt a) bedoelde relevante outputs ("gerealiseerd bedrag per eenheid")* [...] :

c) de [...] resultaten en de afstand tot [...] de bijbehorende mijlpalen zoals vastgesteld overeenkomstig artikel 97, lid 1, punt a).

De in punt b) bedoelde informatie wordt uitgesplitst naar steunbedrag per eenheid, als vermeld in het strategisch GLB-plan overeenkomstig artikel 99, punt g).

Voor een interventie die niet onder het geïntegreerd systeem als bedoeld in artikel 63, lid 2, van Verordening (EU) [horizontale verordening] valt, kunnen de lidstaten besluiten in elk jaarlijks prestatieverslag als benchmark de gemiddelde bedragen per eenheid voor de in het voorgaande begrotingsjaar geselecteerde verrichtingen te vermelden. Voorts kunnen de lidstaten voor de jaren waarin de verrichtingen worden betaald, ook aanvullende kwantitatieve gegevens over de betaalde verrichtingen verstrekken op het door hen gekozen niveau van aggregatie. Deze gemiddelde bedragen per eenheid en, indien daarin is voorzien, de aanvullende kwantitatieve gegevens worden door de Commissie gebruikt voor de jaarlijkse prestatiegoedkeuring als bedoeld in artikel 52 van Verordening (EU) [horizontale verordening], en voor de toepassing van artikel 38, lid 2, van die verordening in elk van de jaren waarin de verrichtingen worden betaald.

[...] }

* De tekst in punt b) wordt wellicht nog verfijnd wat het "gerealiseerd bedrag per eenheid" betreft.

5. **[...] De in lid 4 bedoelde kwalitatieve informatie [...] omvat:**

- a)** een synthese van de [...] **met betrekking tot** het voorbije begrotingsjaar gerealiseerde stand van uitvoering van het strategisch GLB-plan;
- b)** eventuele kwesties die van invloed zijn op de prestaties van het strategisch GLB-plan, met name wat betreft afwijkingen van de mijlpalen, **in voorkomend geval** met vermelding van achterliggende redenen en een beschrijving van de genomen maatregelen.

De informatie kan, voor de toepassing van artikel 52, lid 2, van Verordening (EU) [horizontale verordening] en onverminderd artikel 52, lid 3, daarvan ook het volgende omvatten:

- a)** **een motivering voor eventuele verschillen tussen een gerealiseerd bedrag per eenheid en het overeenkomstige geplande bedrag per eenheid als bedoeld in artikel 99, punt g), van deze verordening, of, indien van toepassing, de in hetzelfde punt bedoelde maximale opwaartse variatie ervan; of**
- b)** **indien een lidstaat besluit gebruik te maken van de mogelijkheid van lid 4a, derde alinea, een motivering voor eventuele verschillen tussen een gerealiseerd bedrag per eenheid en het overeenkomstige gemiddelde bedrag per eenheid voor geselecteerde verrichtingen en, indien daarin is voorzien, de aanvullende kwantitatieve gegevens betreffende de betaalde verrichtingen.**

De motivering wordt opgenomen voor de toepassing van artikel 38, lid 2, van Verordening (EU) [horizontale verordening] indien het gerealiseerde bedrag per eenheid meer dan 50% boven het geplande of gemiddelde bedrag per eenheid ligt.

6. Voor financiële instrumenten wordt aanvullend op de krachtens lid 4 te verstrekken gegevens, informatie verstrekt over:
- a) subsidiabele uitgaven per type financieel product;

- b) het bedrag van als subsidiabele uitgaven gedeclareerde beheerskosten en -vergoedingen;
- c) het bedrag, per type financieel product, van particuliere en overheidsmiddelen die bovenop het Elfpo zijn gemobiliseerd;
- d) rente en andere voordelen die voortvloeien uit de steun van Elfpo-bijdragen aan de in artikel 54 van Verordening (EU) [verordening gemeenschappelijke bepalingen] bedoelde financiële instrumenten en de middelen die aan steun uit het Elfpo toe te rekenen zijn als bedoeld in artikel 56 van die verordening; [...]
- e) **de totale waarde van leningen aan en investeringen in eigen vermogen of in quasi-eigenvermogen van eindontvangers die met middelen van het strategisch GLB-plan zijn gegarandeerd en daadwerkelijk zijn uitgekeerd aan eindontvangers.**

Indien lidstaten besluiten lid 4a, derde alinea, toe te passen voor financieringsinstrumenten, heeft het in die alinea bedoelde gemiddelde bedrag per eenheid betrekking op het gemiddelde steunbedrag per eenheid dat in het kader van de financieringsinstrumenten in het betrokken begrotingsjaar aan eindontvangers is toegezegd.

7. [...]

8. [...]

[...]

9. [...]

10. De jaarlijkse prestatieverslagen, alsmede een op burgers afgestemde samenvatting van de inhoud daarvan, worden voor het publiek beschikbaar gemaakt.

10a. Onverminderd de in de horizontale verordening vastgestelde jaarlijkse goedkeuringsprocedures kan de Commissie over de ontvankelijke jaarlijkse prestatieverslagen opmerkingen formuleren tot één maand na de indiening ervan. Als de Commissie binnen deze termijn geen opmerkingen maakt, worden de verslagen geacht te zijn aanvaard. Artikel 108 over de berekening van termijnen voor acties van de Commissie is van overeenkomstige toepassing.*

11. De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast met voorschriften voor de inhoud van het jaarlijkse prestatieverslag. De uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 139, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 121a

Tweejaarlijkse prestatie-evaluatie

1. De Commissie verricht een tweejaarlijkse prestatie-evaluatie op basis van de in de jaarlijkse prestatieverslagen verstrekte informatie.

* Dit lid is grotendeels gebaseerd op lid 8 van het Commissievoorstel.

2. Indien de gerapporteerde waarde van een of meer resultaatindicatoren meer dan 45% lager is dan de bijbehorende mijlpaal voor het begrotingsjaar 202{3}, meer dan 40% lager is dan de mijlpaal voor het begrotingsjaar 202{5} en meer dan 35% lager is dan de mijlpaal voor het begrotingsjaar 202{7}, dienen de lidstaten een motivering in voor deze afwijking. Na beoordeling van de ingediende motiveringen kan de Commissie de lidstaat zo nodig vragen overeenkomstig artikel 39, lid 1, van Verordening (EU) [horizontale verordening] een actieplan in te dienen waarin de beoogde corrigerende maatregelen en het verwachte tijdschema staan beschreven.

Artikel 122

Jaarlijkse evaluatievergaderingen

1. [...] Tussen de Commissie en iedere lidstaat wordt jaarlijks een evaluatievergadering georganiseerd, die gezamenlijk of door de Commissie wordt voorgezeten en op zijn vroegst twee maanden na de indiening van het jaarlijks prestatieverslag plaatsvindt.
2. De jaarlijkse evaluatievergadering is erop gericht de prestaties van [...] het strategisch GLB-plan te onderzoeken, met inbegrip van de vooruitgang bij de verwezenlijking van de bestaande streefcijfers, kwesties die van invloed zijn op de prestaties, en reeds ondernomen of te ondernemen acties om die kwesties te verhelpen.

HOOFDSTUK III

STIMULERINGSMECHANISME VOOR GOEDE MILIEU- EN KLIMAATPRESTATIES

*§[...]** *[...]*

[...]

Artikel 124

[...]

[...]

* De artikelen 123 en 124 bevatten elementen die het voorzitterschap tussen [] heeft geplaatst. Deze elementen ontbreken echter in de jongste versie van het MFK-onderhandelingspakket. Als de artikelen blijven ontbreken, stelt het voorzitterschap voor ze te schrappen.

[...]

[...]1

HOOFDSTUK IV

EVALUATIE VAN HET STRATEGISCH GLB-PLAN

Artikel 125

Ex-ante-evaluaties

1. De lidstaten verrichten ex-ante-evaluaties om de kwaliteit van het ontwerp van hun strategisch GLB-plan te verbeteren.
2. De ex-ante-evaluatie wordt verricht onder verantwoordelijkheid van de autoriteit die verantwoordelijk is voor het opstellen van het strategisch GLB-plan.
3. De ex-ante-evaluatie omvat een beoordeling van:
 - a) de bijdrage van het strategisch GLB-plan aan de specifieke doelstellingen van het GLB, waarbij rekening wordt gehouden met de nationale en regionale behoeften, met het ontwikkelingspotentieel en met de ervaring met de uitvoering van het GLB in eerdere programmeringsperioden;
 - b) de interne samenhang van het voorgestelde strategisch GLB-plan en de relatie met andere relevante instrumenten;
 - c) de verenigbaarheid van de toewijzing van begrotingsmiddelen met de specifieke doelstellingen van het strategisch GLB-plan;
 - d) op welke wijze de verwachte outputs zullen bijdragen tot resultaten;
 - e) of de gekwantificeerde streefwaarden voor resultaten **en de mijlpalen passend en** realistisch zijn, gezien de beoogde steun uit het ELGF en het Elfpo;
 - f) [...]

- g) [...]
- h) [...]
- i) [...]
- j) **indien relevant**, de redenen voor het gebruik van door het Elfpo gefinancierde financieringsinstrumenten.

4. De ex-ante-evaluatie [...] **kan rekening houden** met de voorschriften voor strategische milieubeoordeling van Richtlijn 2001/42/EG, in het licht van de noodzaak om de klimaatverandering te beperken.

Artikel 126

Evaluatie van strategische GLB-plannen tijdens en na de uitvoeringsperiode

1. De lidstaten evalueren de strategische GLB-plannen ter verbetering van de kwaliteit van het ontwerp en de uitvoering van de plannen [...]. [...] **De lidstaten** [...] beoordelen de doeltreffendheid, efficiëntie, relevantie, samenhang, EU-meerwaarde en impact **van het strategisch GLB-plan** in het licht van de bijdrage ervan aan de algemene [...] doelstellingen van het GLB en aan de in de artikelen 5 en 6 [...] genoemde specifieke doelstellingen waarop **het strategisch GLB-plan zich richt. Het algemene effect van het strategische GLB-plan wordt alleen bij de ex-postevaluatie beoordeeld.**
2. De lidstaten laten de evaluaties uitvoeren door functioneel onafhankelijke deskundigen.
3. De lidstaten zorgen voor procedures voor het opstellen en verzamelen van de voor evaluaties vereiste gegevens.
4. [...]

5. De lidstaten stellen een evaluatieplan op met informatie over de tijdens de uitvoeringsperiode beoogde evaluatieactiviteiten.
6. De lidstaten dienen het evaluatieplan uiterlijk een jaar na de goedkeuring van het strategisch GLB-plan in bij het monitoringcomité.
7. Uiterlijk op 31 december 2031 voltooit de beheersautoriteit een uitgebreide **ex-post**evaluatie van het strategisch GLB-plan.
8. De lidstaten maken alle evaluaties voor het publiek beschikbaar.

HOOFDSTUK V

PRESTATIEBEOORDELING DOOR DE COMMISSIE

Artikel 127

Beoordeling en evaluatie van de prestaties

1. De Commissie stelt een meerjarig plan voor de evaluatie van het GLB op dat onder haar verantwoordelijkheid moet worden uitgevoerd. **Die evaluatie bestrijkt ook de maatregelen in het kader van Verordening (EU) nr. 1308/2013.**
2. De Commissie verricht [...] uiterlijk in **{2024}** een tussentijdse evaluatie om de doeltreffendheid, efficiëntie, relevantie, samenhang en EU-meerwaarde van het ELGF en het Elfpo te onderzoeken, rekening houdend met de indicatoren in bijlage I. De Commissie kan gebruikmaken van alle relevante informatie die al beschikbaar is overeenkomstig artikel [...] 128 van [...] **Verordening (EU, Euratom) 2018/1046.**
3. De Commissie verricht een ex-post-evaluatie om de doeltreffendheid, efficiëntie, relevantie, samenhang en EU-meerwaarde van het ELGF en het Elfpo te onderzoeken.
4. Op basis van elementen verstrekt in de evaluaties van het GLB, met inbegrip van evaluaties van de strategische GLB-plannen, alsmede andere relevante informatiebronnen, presenteert de Commissie [...] **uiterlijk op 30 juni 2026** aan het Europees Parlement en de Raad een [...] verslag over de [...] **tussentijdse evaluatie**, inclusief eerste resultaten met betrekking tot de prestaties van het GLB. Uiterlijk op 31 december [...] **2032** wordt een tweede verslag met een beoordeling van de prestaties van het GLB gepresenteerd.

Artikel 128

Verslaglegging op basis van een kernreeks van indicatoren

Overeenkomstig haar verslagleggingsverplichting uit hoofde van artikel [...] **41, lid 3, punt h, onder iii)**, van [...] **Verordening (EU, Euratom) 2018/1046** presenteert de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad de in dat artikel bedoelde informatie over de prestaties gemeten aan de hand van de kernreeks van indicatoren in bijlage XII **bij deze verordening**.

Artikel 129

Algemene bepalingen

1. De lidstaten verstrekken de Commissie [...] **de beschikbare** informatie [...] die de Commissie nodig heeft om de **in artikel 127 bedoelde** monitoring en evaluatie van het GLB **te kunnen verrichten**.
2. De gegevens die nodig zijn voor de context- en impactindicatoren zijn hoofdzakelijk afkomstig van bestaande gegevensbronnen, zoals het informatienet inzake landbouwbedrijfsboekhoudingen en Eurostat, **dan wel verkregen via overeenkomsten met gegevensverstrekkers zoals het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek en het Europees Milieuagentschap**. [...] ¹⁹ [...]

¹⁹ Verordening (EG) nr. 223/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2009 betreffende de Europese statistiek en tot intrekking van Verordening (EG, Euratom) nr. 1101/2008 betreffende de toezending van onder de statistische geheimhoudingsplicht vallende gegevens aan het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen, Verordening (EG) nr. 322/97 van de Raad betreffende de communautaire statistiek en Besluit 89/382/EEG, Euratom van de Raad tot oprichting van een Comité statistisch programma van de Europese Gemeenschappen (PB L 87 van 31.3.2009, blz. 164).

3. [...] Gegevens uit administratieve registers **zoals het GBCS, het LPIS, dier- en wijnbouwregisters** worden zoveel mogelijk gebruikt voor statistische doeleinden, in samenwerking met statistische instanties van de lidstaten en met Eurostat.
4. De Commissie kan uitvoeringshandelingen vaststellen met de regels inzake de door de lidstaten te verstrekken informatie, waarbij zij rekening houdt met de noodzaak overbodige administratieve lasten te voorkomen, alsmede inzake de gegevensbehoeften en de synergieën tussen potentiële gegevensbronnen. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 139, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

TITEL VIII

BEPALINGE INZAKE MEDEDINGING

Artikel 130

Regels voor ondernemingen

Steun die krachtens titel III van deze verordening voor vormen van samenwerking tussen ondernemingen wordt verleend, wordt enkel verleend aan samenwerkingsvormen die voldoen aan de mededingingsregels zoals die gelden krachtens de artikelen 206 tot en met [...] **210** van Verordening (EU) nr. 1308/2013.

Artikel 131

Staatssteun

1. Tenzij in deze titel anders is bepaald, zijn de artikelen 107, 108 en 109 VWEU van toepassing op steun uit hoofde van deze verordening.
2. De artikelen 107, 108 en 109 VWEU zijn niet van toepassing op [...] **steun die** door de lidstaten [...] **wordt verleend** op grond van en in overeenstemming met deze verordening, noch op in artikel 132 van deze verordening bedoelde aanvullende nationale financiering die binnen de werkingssfeer van artikel 42 VWEU valt.
3. [...] .

Artikel 132

Aanvullende nationale financiering

[...] **Steun van** de lidstaten voor binnen de werkingssfeer van artikel 42 VWEU vallende verrichtingen die tot doel [...] heeft te voorzien in aanvullende financiering voor **plattelandsontwikkelings**interventies waarvoor op enig moment tijdens de periode van het strategisch GLB-plan Uniesteun wordt verleend, [...] **wordt** alleen **verleend** als **de steun** aan de criteria van deze verordening [...] **voldoet** [...] **en is** opgenomen in bijlage V bij de **door de Commissie goedgekeurde** strategische GLB-plannen [...].

Artikel 132a

Nationale overgangssteun

De lidstaten kunnen nationale overgangssteun blijven toekennen overeenkomstig artikel 37 van Verordening (EU) nr. 1307/2013, teneinde een geleidelijke uitfasering van deze betalingen met jaarlijks 10 procentpunten mogelijk te maken, te beginnen in 202x met 40% van de waarde van de betalingen in het kader van elk van de sectorspecifieke totaalbedragen waarvoor de Commissie in 2013 toestemming heeft gegeven overeenkomstig artikel 132, lid 7, of artikel 133bis, lid 5, van Verordening (EG) nr. 73/2009.

Artikel 133

Nationale fiscale maatregelen

De artikelen 107, 108 en 109 VWEU zijn niet van toepassing op nationale fiscale maatregelen waarbij de lidstaten besluiten om van de algemene belastingregels af te wijken door de voor landbouwers geldende heffingsgrondslag voor de inkomstenbelasting te berekenen op basis van een meerjarige periode **teneinde de belastinggrondslag over een aantal jaren te spreiden.**

TITEL IX

ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

HOOFDSTUK I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 134

Maatregelen om specifieke problemen op te lossen

1. Om specifieke problemen op te lossen, stelt de Commissie uitvoeringshandelingen vast die in een spoedeisende situatie noodzakelijk en te rechtvaardigen zijn. Die uitvoeringshandelingen mogen afwijken van de bepalingen van deze verordening, doch slechts voor zover en zolang dat strikt noodzakelijk is. De uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 139, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.
2. Indien naar behoren gemotiveerde dwingende redenen van urgentie dit vereisen, en om specifieke problemen als bedoeld in lid 1 op te lossen en in uitzonderlijke omstandigheden de continuïteit van het [...] **strategisch GLB-plan** te waarborgen, stelt de Commissie onmiddellijk toepasselijke uitvoeringshandelingen vast overeenkomstig de in artikel 139, lid 3, bedoelde procedure.
3. Maatregelen die krachtens de leden 1 of 2 zijn vastgesteld, blijven van kracht voor een periode van maximaal twaalf maanden. Als de in die leden bedoelde specifieke problemen na deze periode blijven bestaan, kan de Commissie met het oog op een definitieve oplossing een passend wetgevingsvoorstel indienen.
4. De Commissie stelt het Europees Parlement en de Raad binnen twee werkdagen na vaststelling van krachtens de leden 1 of 2 vastgestelde maatregelen in kennis van die maatregelen.

Artikel 135

Toepassing op de ultraperifere gebieden en de kleinere eilanden in de Egeïsche Zee

1. **Titel III, hoofdstuk II, geldt niet voor de ultraperifere gebieden.**
2. Voor rechtstreekse betalingen die worden toegekend in de ultraperifere gebieden van de Unie overeenkomstig hoofdstuk IV van Verordening (EU) nr. 228/2013 **en in de kleinere eilanden in de Egeïsche Zee overeenkomstig hoofdstuk IV van Verordening (EU) nr. 229/2013,** zijn [...] artikel 3, punten a) en b), artikel 4, lid 1, punt a), punt b), **punt c), tweede zin,** en punt d), titel III, hoofdstuk I, afdeling 2, [...] en titel IX van deze verordening van toepassing. Artikel 4, lid 1, punten a), b) en d), **en** titel III, hoofdstuk I, afdeling 2, [...] zijn van toepassing zonder verplichtingen met betrekking tot het strategisch GLB-plan.
3. [...]

HOOFDSTUK II

INFORMATIESYSTEEM EN BESCHERMING VAN PERSOONSGEGEVENS

Artikel 136

Uitwisseling van informatie en documenten

1. In samenwerking met de lidstaten zet de Commissie een informatiesysteem op om de veilige uitwisseling van gegevens van gemeenschappelijk belang tussen de Commissie en elke lidstaat mogelijk te maken.
2. De Commissie zorgt ervoor dat er een geschikt beveiligd elektronisch systeem is waarin belangrijke informatie en verslagen over monitoring en evaluatie kunnen worden geregistreerd, bijgehouden en beheerd.
3. De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast met voorschriften voor de werking van het in lid 1 bedoelde systeem. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 139, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 137

Verwerking en bescherming van persoonsgegevens

1. Onverminderd de artikelen [96, 97 en 98] van Verordening (EU) [horizontale verordening], verzamelen de lidstaten en de Commissie persoonsgegevens met het oog op het vervullen van hun respectieve verplichtingen inzake beheer, controle, monitoring en evaluatie uit hoofde van deze verordening, en in het bijzonder die waarin is voorzien in titel VI en titel VII, en verwerken zij die gegevens niet op een wijze die niet strookt met dat doel.

2. Wanneer persoonsgegevens worden verwerkt ten behoeve van monitoring en evaluatie uit hoofde van titel VII met gebruikmaking van het in artikel 136 bedoelde beveiligd elektronisch systeem, worden ze geanonimiseerd en uitsluitend in geaggregeerde vorm verwerkt.
3. Persoonsgegevens worden verwerkt overeenkomstig de Verordeningen (EG) nr. 45/2001 en (EU) 2016/679. Met name worden die gegevens niet langer bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, rekening houdend met de minimumbewaartermijnen die in het toepasselijke nationale recht en het Unierecht zijn vastgesteld.
4. De lidstaten stellen de betrokkenen ervan in kennis dat hun persoonsgegevens door nationale instanties en instanties van de Unie overeenkomstig lid 1 kunnen worden verwerkt en dat zij in dit verband de gegevensbeschermingsrechten genieten waarin de Verordeningen (EG) nr. 45/2001 en (EU) 2016/679 voorzien.

HOOFDSTUK III

DELEGATIE VAN BEVOEGDHEID EN UITVOERINGSBEPALINGEN

Artikel 138

Uitoefening van de delegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.

2. De in de artikelen 4, 7, 12, [...] 32, 35, 36, 37, 41, 50, 78, 81, **83**, 104, **109** en 141 bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor een termijn van zeven jaar met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze verordening. De Commissie stelt uiterlijk negen maanden voor het einde van de termijn van zeven jaar een verslag op over de bevoegdheidsdelegatie. De bevoegdheidsdelegatie wordt stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen deze verlenging verzet.
3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in de artikelen 4, 7, 12, [...] 32, 35, 36, 37, 41, 50, 78, 81, **83**, 104, **109** en 141 bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheden. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.
4. Voordat de Commissie een gedelegeerde handeling vaststelt, raadpleegt zij de door elke lidstaat aangewezen deskundigen overeenkomstig de beginselen die zijn neergelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven.
5. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.
6. Een overeenkomstig de artikelen 4, 7, 12, [...] 32, 35, 36, 37, 41, 50, 78, 81, **83**, 104, **109** en 141 vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben medegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.

Artikel 139
Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité, genaamd "Comité voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid". Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Voor de in [artikel 15, lid 4, artikel 23, artikel 105, artikel 120, artikel 121, lid 11, artikel 129, lid 4, en artikel 134, lid 1] bedoelde handelingen neemt de Commissie, indien door het comité geen advies wordt uitgebracht, de ontwerpuitvoeringshandeling niet aan en is artikel 5, lid 4, derde alinea, van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 8 van Verordening (EU) nr. 182/2011 in samenhang met artikel 5 van toepassing.

HOOFDSTUK IV

SLOTBEPALINGEN

Artikel 140

Intrekkingen

1. Verordening (EU) nr. 1305/2013 wordt ingetrokken met ingang van 1 januari 2021.

Zij blijft evenwel van toepassing op verrichtingen die worden uitgevoerd krachtens plattelandsontwikkelingsprogramma's die de Commissie vóór 1 januari 2021 op grond van die verordening heeft goedgekeurd.

Artikel 32 en bijlage III bij Verordening (EU) nr. 1305/2013 blijven van toepassing wat betreft de aanwijzing van gebieden met natuurlijke of andere specifieke beperkingen. Verwijzingen naar de plattelandsontwikkelingsprogramma's gelden als verwijzingen naar de strategische GLB-plannen.

2. Verordening (EU) nr. 1307/2013 wordt ingetrokken met ingang van 1 januari 2021.

Zij blijft evenwel van toepassing op steunaanvragen met betrekking tot de aanvraagjaren die vóór 1 januari 2021 ingaan.

Voor Kroatië blijven de artikelen 17 en 19 van Verordening (EU) nr. 1307/2013 [...] van toepassing tot en met 31 december 2021.

Artikel 141

Overgangsmaatregelen

De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 138 gedelegeerde handelingen vast te stellen die deze verordening aanvullen met maatregelen die nodig zijn om verworven rechten en het gewettigd vertrouwen van begunstigden te beschermen, voor zover dat nodig is om een vlotte overgang van de bij de Verordeningen (EU) nr. 1305/2013, [...] (EU) nr. 1307/2013 **en (EU) nr. 1308/2013** ingestelde regelingen naar die van de onderhavige verordening te vergemakkelijken. Die overgangsregels stellen meer in het bijzonder de voorwaarden vast waaronder door de Commissie krachtens Verordening (EU) nr. 1305/2013 **en Verordening (EU) nr. 1308/2013** goedgekeurde steun kan worden geïntegreerd in steun krachtens de onderhavige verordening, onder meer voor technische bijstand en voor de ex-post-evaluaties.

Artikel 142

Inwerkingtreding en toepassing

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement

Voor de Raad

De voorzitter

De voorzitter
